Berbang

88

Kovara Federasyona Komelên Kurdistanê Li Swêdê

www.arsivakurdi.org

Tavgeya Şilmaş li Kurdistana Îran

Naverok

...nciya Jorin
.....4
Axaftina Serokê Federasyonê.....5
Peyva Kak Salar endamê parlemana K.....7
Axaftina Biroya Hukumetê Taha Berwari.....8
Axaftina serokê Federasyona Tirkan.....9
Axaftina nunera partiya Çep.....10
Organên FKKS.....11
Axaftina Newrozê Vildan Tanrikulu.....12
Em di bin ezmaneki tari.....13
Ji weşanên li welêt.....15
Salên reş Zeynel Abidin.....16
Newroa Ü Helebçe.....18
Bîranîna Serok Barzanî.....19
Rexne Zinarê Xamo.....20
Daxuyanî.....21
Belavoka Anfalan.....22
Daxuyaniya partiyên Surî yên Kurd.....23
Banga Hukumeta Herêma Kurdistanê.....24
Ji raya giştî re.....25
Beşa Zazakî.....26

Kongreya FKKS
Rupel 6

Berit Eriksson
Rupel 10

Berbang

Organ för Kurdiska riksförbundet
Organa Federasyona Komelên Kurdistanê li Swêdê

Ansvarigutgivare / Berpirsiyar
Vildan Tanrikulu

Redaktion
Beroj Akreyî, Bûbê Eser,
Cemal Batun, Dîlan Dersîm,
Hemît Kiliçaslan,
Mustefa Aydogan, M. Himbêlij

Sättning och Layout
Bûbê Eser, Cemal Batun, Dîlan Dersîm

Adress : Box 490 90, 100 28 Stockholm-Sweden

Telefon 08 / 652 85 85
Telefax 08 / 650 21 20
Postgiro : 64 38 80 - 8
Prenumaration / Abone
Meqam/ Myndigheter 300 Skr
Kes / Enskilda 200 Skr/ kr.
Anons: Insidor / Rûpelên navîn 1500 Skr.

R edaksiyon ne berpirsiyara nivîsarên bi imze û gotinên Federasyonê ye .Nivîsarên ku ji Berbangê re tên şandinheke çap ji nebin li xwedî nayên vegerandin.

ISSN - 0281 - 5699 Sal: 12 Hejmar : 11/ 89
Damezrandina Federasyonê : 06. 06. 1981
Çapkirina hejmara yekem a Berbangê : 07/1982

www.arsivakurdi.org

KONGRE

bi serfirazî tewa bû

Di 27 û 28 - ê sibatê de Kongreya 13 - emîn a Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê li Medborgarhusset, bi beşdariya 144 nuneran pêkhat. Roja yekem a Kongreyê bi sirûda neteweyî " Ey reqîb " vebû û piştî hilnijartina dîwanê Kongreyê dest bi kar û barên xwe kir. Piştî wê li ser navê Komîteya karger û ya giştî ya berî kongreyê, serokê Federasyonê heval Vîldan Tanrikulu axaftin kir. Paşî wê jî mêvanên hêja yên Kongreyê dest bi axaftinên xwe kirin. Yekem, endamê Parlemanê Kurdistanê Kek Salar hate kursî, axaftina Kek Salar gelek caran ji bal nuner û başdarên Kongreyê ve bi çepikan dihate birîn. Axaftina duwem ji alî nunera Partiya Çep (Vänsterpartiet) û Komîteya Swêdî ji bo mafên mirovî yên Kurdan Berith Eriksson ve hate kirin. Stî Eriksson a ku dostek gelek hêja ya gelê me ye û di parlamentoya Swêdê de jî, gelek caran pêşniyar ji bo pirsa Kurd anîne, dîsa axaftinek germ pêşkeşî Kongreya Federasyonê kir. Li ser navê Buroya Parleman û Hukumeta herêma Kurdistana Iraqê li Swêdê Kek Taha Berwarî axaftin kir û wî jî slavên xwe gihandin beşdar û nunerên Kongreyê. Berêz Björn Andersson ji serokatiya Partiya Sosyal - Demokrat axaftineke dirêj kir û tê de li ser piştgiriya partiya xwe ji bo pirsa Kurd rawesta, herweha slavên Partiya xwe gihandin Kongreya Federasyonê. Berêz Gustav von Essen endamê parlamentoya Swêdê ji Partiya Moderaterna axaftina xwe kir û piştgiriya xwe ji civata Kurd û rêxistina wê Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê re nîşan kir. Piştî wî, ji navendiya ABF - Berth Carlberg, ji beşê agahdarî ya LO - Kenneth Åhs,ji Federasyona Karkerên Turkiyê Erol Aydın, ji Komîteya Aştî ya Swêdê berêz Yusuf Küpeli û ji Komeleya Aştî ya Swêdê Camilla Persson beşdarî kirin û bi axaftinên xwe yên piştgirî û slavên xwe gihandin Kongreya Federasyonê.

Piştî wê komîteyên kar ên Federasyonê di navbera kongreya 12 û 13 - an de raporên xwe yên xebatê pêşkeşî nuner û beşdarên Kongreyê kirin. Dawî ew ji berpirsiyarî hatin azadkirin. Bi vî awayî Kongreya 13 - emîn a Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê dest bi karên xwe yên ji bo dema piştî Kongreya 13 - emîn kir. Herweha pêşniyarên ku heta dema Kongreyê ketibûn destê Komîteya giştî ya berê wekî dosyayekê hatibûn amadekirin û pêşkeşî hemû nunerên Kongreyê bûbûn. Eva hesaniyet û alîkariyek da nunerên Kongreyê ku bikaribin bi ferehî li ser tiştên hatine pêşniyarkirin ramanan bikin û bi vî awayî jî bibin xwedî biryar.Ji alî komek hevalan ve pêşniyariyên wekhev ji bo Kongreya hate kirin. Mirov dikare bibêje yek ji berhemtirîn Kongreyên federasyona me bi vî awayî dest bi munaqeşeyên xwe yên hêja kir. Diyarbû ku zêdeyên nunerên Kongreyê bi amadebûn hatibûn komcivîna xwe û bi pêşniyarên xwe reng dan Kongreyê.Hevalên nuner bi berpirsiyarî xwe nêzîkî pirsan dikirin û weha di pêşkeşkirina pêşniyarên xwe de jî zelalbûn. Bêgûman ji ber vê yekê bû ku biryarên herî girîng piştî damezrandina Federasyonê heta îro di Kongreya 13 - emîn de hatin girtin. Piştî tewabûna Kongreyê jî, di çend weşanan de pesnê Kongreya 13 - emîn bi taybetî hate dan.

Bi germî pîrozbahiyên xwe dighînim Kongreya 13 - emîn a Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê. Em hêvîdarin ku hun yekgirtî û bi giyanekî hestpêkirinê, bi berpirsî û berjewendiyên Kurd û Kurdistanê pêngavan bavêjin...

Kek Salar

●

Ez slavên partiya xwe û serokê partiya me Shyman digihînim we...spasiyên xwe ji bo dawetnameya we diyardikim û daxwaza Kongreyek avakar dikim.

Berith Eriksson

●

Ez pêwîst dibînim ku spasiyên xwe bighînim Federasyonê ku alîkariya me kir, di damezrandina Buroya Parleman û Hukumeta Kurdistana Iraqê li Swêdê de... Em hêvîdarin Kongreya îsal bibe palderek ji bo bihêzkirina xebatê çi di nav kurdên li Swêdê û çi li yê Kurdistanê de.

Taha Berwarî

---

www.arsivakurdi.org

AXAFTINA SEROKÊ FEDERASYONA KOMELEYÊN KURDISTANÊ LI SWÊD, DI KONGRA 13-EM DE

Mêvanên giranbûha! Hevalên birêz yên komîteya birêvebir ya Kongreya, Nûnerên hêja 13 mîn ya FKKS,

Hûn tev bi xêr hatin kongra 13 mîn ya FKKS.
Xêrhatineke germ, ji bo nûnerê hêviya gelê me, nûnerê parlamentoya neteweyi ya başûrê Kurdistanê birêz Salar Ismail. Her wisa ji bo Taha Berwarî, nûnerê buroya Swêdê ya Hukumet û parlamentoya Kurdistana Iraqê, li ser navê Komîteya Giştî ya FKKS spasiyên xwe ji bo beşdariya mêvanên me yên giranbuha, nûnerên hêzên siyasî yên Swêdê, nûnerên rêxistinên biyaniyan li Swêdê, nûnerên rêxistinên siyasî û demokratîk yên Kurdistanê re diyar dikim. Beşdariya we kongreya FKKS bi hêztir dike. Ji bo xebata rêxistinî ya civata kurd ya li Swêdê ku di şexsiyeta FKKS de xwe bi rêxistiye Piştgiriyeke xurt.

Hevalên Hêja,

Di kongreya 13 mîn ya FKKS de, pirsên girîng li benda munaqeşeyê û çareserkirinê ne divê kongreya me ya 13 mîn bi munaqeşe, yên pêşniyar û biryarên xwe ve bibe hengavek nûh ji bo rêxistina me ya neteweyî û demokratîk. Li ser rewşa avahiya rêxistinî, li ser awayên xebatê, li ser naverok û perspektifên xebatên FKKS, her wisa li ser rewşa aborî ya FKKS Lewra jî, di van du rojên kongreyê de xebat û berpirsiyariyeke giran li pêş me ne. Ez li vir, li ser van xalan naxwazim zêde rawestim.Bi beşdariya we, nûnerên hêja yên kongreya 13 mîn ya FKKS, di munaqeşeyên ku li ser van xalên di rojeva kongreyê de ne, baweriya min ew e ku em dê bikaribin pêşiya xebatên xwe hîn zelaltir bikin û bikaribin ji vê kongreyê hin bi hêztir û xurttir derkevin. Bîr û rayên Komîteya Giştî ya FKKS û her wisa yên min û çend hevalên din li ser van tiştan di pêşgotina rapora xebatê ya ku di destê we de ye û bi taybetî jî di herdû hejmarên dawî yên BERBANGÊ de hatine pêşpêşkirin. Ji ber vê yekê jî, ez di vê axaftina xwe de dixwazim zêdetir bi çend gotinan be jî li ser rewş û rûdanên ku ji kongreya 12 mîn ya FKKS heta îroj li welatê me Kurdistanê û li vî welatê ku em lê dijîn, rawestim.

Beşdarên hêja yên kongreyê,

FKKS ne tenê rêxistineke piştgiriya têkoşîna gelê me ya li welêt e. Her wisa FKKS rêxistina penaberên Kurdistanê li Swêdê ye. Pirsên girêdayî şexsiyeta me ya neteweyî li Swêdê û pirsên girêdayî rewşa penaberî û biyanîbûnê, bi kêmanî bi qasî pirsên ku min behs kirin, di rojeva xebata me de ne û divê wisa be jî. Ev aliyê naveroka xebata me jî, eşkere ye ku yekser bi rewşa siyasî, aborî û civakî ya Swêdê girêdayî ye. Em li hember guhurîn û rûdanên li civata Swêdê nikarin xwe kerr û korî deynin. Em nikarin li ser pirsên ku bi mafên penaberî û biyaniyan li civata Swêdê ve girêdayî xwe sist bikin. Ev pirsên ku min binav kirin, ji bo me kurdan ji her kesên din girîngtir in. Pêşeroja zarok û ciwanên me, parastin û xurtkirina şexsiyeta me ya neteweyî, îmkana jiyaneke baştir û pêşketî bi mafên penaberî û biyaniyan ve, bi rewşa siyasî, aborî û civakî ya Swêdê ve yekser girêdayî ne. Li ser van pirsan hişyarbûn û xebateke zêdetir pêwîst e. Ji krîza aborî, ji bêkariyê, ji kêmkirina îmkanên wekhevî yên perwerde, ji kêmkirina mafên sîgortayan ûwd. ji civakê berî her kesî wekî biyanî em tesirên negatîf dibînin.

Beşdarên birêz yên kongreya 13 mîn ya FKKS,

Ji kongreya 12 an heta îroj li welatê me bûyerên girîng rûdan. Kulîlkên hêviyê zêdetir bûn. Gelê me desthilatiya xwe yê siyasî Li ser axa ji 2/3 ya başûrê welatê me, bi hêztir kiriye. Bi wê biryara Cepha Kurdistana Iraqê ku me di kongreya xwe ya 12 mîn de pîroz kir, gelê me di dîroka xwe ya nûjen de hilbijartina azad ya yekem pêk anî, yekem parlamentoya neteweyî ya hilbijartî ava kir, hukumeta xwe destnîşan kir û her wisa biryara statuyeke Federalî ji bo vî beşê welatê me hat girtin. Îroj, gelê me li vî beşê welatê me bi ji nûh ve avakirina welat û civata xwe ve mijûl e. Ev destkeftên ku min bi nav kirin bê guman dilê me teva geş kiri ne. Dikarim bi dilekî rehet bibêjim ku FKKS bi endam û organên xwe yên hilbijartî ve ji bo parastin û pêşvebirina van destkeftan xwe ji tu berpirsiyariya nedaye alî. Ev yek jî ji bo me teva cihê serbilindiyê ye.
Lê hevalên hêja, li gel van kulilkên hêvî û serbilindiyê, li aliyên din yên welatê me, li bakûr, li rojhilat û li bakûrê rojava yê welatê me zordestî û hovîtiyên dewletên kolonyalîst yên dagirker berdewam e. Gelê me li van aliyên welatê me di nav hewldan û têkoşîna hebûn û tunebûnê de ye. Li bakûrê welatê me sala bûhûrî, roj bê kuştin û wêrankirina gund û bajarên welatê me derbas nebû. Hêzên taybetî, polîs û hêzên parastinê yên dewleta Tirkîyê ji xwîna gelê me têr nabin. Newroza 1992 yan di xwînê de hiştin. Bi sedan gund hatin valakirin, bajarên weke Şirnax, Uludere, Pasûr û yên din hatin wêrankirin. Terora ku li hember gelê me tê birêvebirin, bi kuştina APÊ MUSA, Musa Anter û bi sedan ronakbîr û welatparêzên din ve, bi êrîşa li başûrê Kurdistanê ve, bi zordestiya li hember weşan û tevgerên cemahîrî ya li vê beşa welatê me ve, berfirehî û hovîtiya xwe diyar dike. Bi navê "Hizbullah" dewleta Tirk rêxistineke terorê ava kiriye Ev teror û hovîtiya bê hidûd, berpirsiyariyên me jî diyar dike. Li hember rawestandin û teşhîrkirina van hovîtîyên dewleta Tirkiyê, peydakirina piştgiriyeke xurttir jibo têkoşîna neteweyî û demokratîk ya gelê me, naveroka van berpirsiyariyan e. FKKS di vî warî de bi hewldanên hêja rabûye. Munaqeşeyên di parlamentoya Swêdê de li ser rewşa bakûrê Kurdistanê, peywendiyên li gel wezaretan aleqedar û hêzên siyasî û civa-

kî yên Swêdê, amadekirina civînên agahdarî û protestoyê, beşdariya KEHE (Konferansa Ewlehî û hevkarî ya Ewropayê) çend mînakên li ser vê yekê ne. Lê ev xebat divê bên berfirehkirin û xurtkirin.

Hevalên birêz,

Hovitiyên Ayatullahên Tehranê yan jî pan-arabîstên li Şamê ji yên dagirkerên li Enqere yê ne kêmtir in. Kuştina tekoşerê hêja yê gelê kurd, sekreterê giştî yê PDK-Î Dr. Saîd Şerefkendî û hevalên wî li Berlînê mînaka herî zelal ya helwesta melleyên Tehranê li hember gelê me ye. Zordestiya rejîma Baas li hember welatparêzên kurd li bakûrê rojava yê Kurdistanê, bi polîtîkaya înkar, bepariya mafên neteweyî û hevwelatî ya gelê me, bi tehdît û girtinan ve berdewam e. Li vî perçeyê welatê me, tehdîda erebkirinê, bi planên nuh car din serî hildaye. Gelê me û nûnerên wî, ev yek bi tundî protesto kirine. Gelek kes hatine girtin. Pêwîst e ku em xebatên xwe li hember van rejîmên dagirker xurttir bikin.
FKKS bi avahiya xwe ya rêxistinî ve çeperên dagirkeran şikandiye. Lê, pêwîst e ku em bi berfirehiya xebatên xwe ve jî, bi helwest û beşdariyên xweyên di nav xebatê de jî hîn zelaltir diyar bikin ku ji bo me zordestiya li Sinê ya Qamişlî, li Kerkuk yan li Dêrsimê wek hev in. Her wisa destkeftên li Hewlêrê yan li Mehabadê, li Amûdê yan li Diyarbekirê bi qasî hev hêja û serbilindîne, destkeftên me teva ne.

Hevalên Hêja, Mêvanên birêz,

Xebatek li ser van pirsên ku hatin binavkirin bi her aliyên xwe ve rêxistineke xurttir û kamiltir dixwaze. Eger em li ser fonksiyona her sewiyeyên birêxistinbûnê û li ser bikaranîna potansiyela civakî ya xwe de zelaltir nikaribin, nikarin rêxistineke xûrttir û kamiltir jî ava bikin. Divê em her yek ji aliyê xwe de bikaribin zanîn û tecrûbeyên xwe îmkan û hêzên xwe di warên cuda de bikar bînin.

Ez bawer dikim ku nûnerên hilbijartî yên civata me li Swêdê, nûnerên kongreya 13 mîn yên FKKS li ser van pirsan dê bi munaqeşeyeke avakar û objektîf, bi dîtin û pêşniyarên xwe ve, bi deng û rayên xwe ve pêşiya xebatê me ya rêxistinî zelaltir bikin.

Bi van hêvî û baweriyên xwe ve ez careke din silavên xwe yên biratî ji we hemû beşdarên kongreyê re pêşkêş dikim, spasên xwe ji bo mêvan û guhdaran pêşkêş dikim û ji kongreya 13 mîn ya FKKS re serkeftinê dixwazim.
Em bi hev re xurttir in.

27.02.1993, Stockholm.

Peyva Kak Salar, endamê perlemana Kurdistana Başûr di 13-mîn kongreya FKKS de.

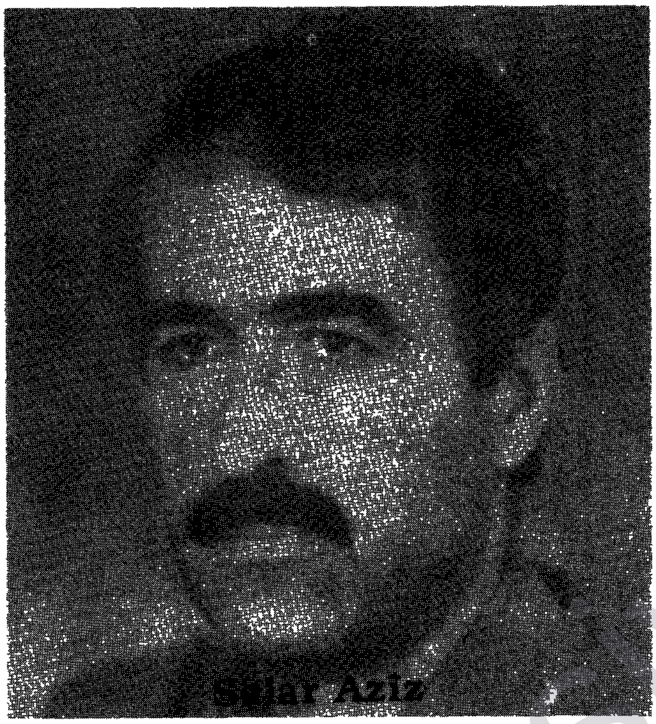

Endemên hêja, beşdarên 13-mîn kongireya Federasyonê, Komelên Kurdistanî

Silava azadiyê li we be.

Bi germî pîrozbahiya girêdana vê kongireyê li we dikim. Em, hêvêdarin ku hûn yekgirtî û bi giyanekî hestpêkirinê bi berpirsî û berjewendiyên kurd û Kurdistanê, pêngava pavêjin û plana karê xwe yî têt darêjin.

Xweşik û brayên hêja!

Hê welatê me dagîrkirî û dabeşkirî ye û hê li bin barê bindestî û zulm û zorî û sitema millî de nale nala gelê me ye. Hê felekê jî derfet (mecal) nedaye me ku, di welatê xwe yî yekparçeyî û yekgirtî de, azad û serbest û şad bijîn.

Her çende ev zorî û sitema millî ya demdirêj nikarî ji îrada polîyîna gelê me kêm bike. Berûvajî vêna, îro kurdistana xwedî bi milyonan pêlên hêvî û ûmêdan deryaya rizgarî û serkeftinê dişeqîne.

Serketina dawiyê jî girêdayî yekîtî û yekgirtina rêzên gele, paşî girêdayî tekoşîn û fîdakiriyê ye û piştî vana girêdayî çewa bizivîn û guncandina siyaseta kurdî digel siyaseta navdewletî de ye ku, di berjewenda pirsa netewî de û sexmeratî rizgarî û serfiraziyê be.

Hevalên hêja,

Bo hemûyan xuyaye ku, di encama serhildanê û reva çend milyonî û yekîtiya rêzên gel de, xelkê Kurdistana Başûr karî bingehekî weha da bine ku, bû egera derxistina dujminê dagirker ji piraniya deverên Kurdistana Başûr û binecîkirina hukmê demokratîk û desthelata xelkî li Kurdistana azad.

Îro hukumeta Kurdistanê bişkojeke sava ya her kurdekî vê kurdistanê ye. Neku bes bi çi reng û awayan nabe em wê bihêlin ku, ji nav biçe, lê belê divê bi arîkarî û xebata her kurdekî dilsoz û şerefmend bêt geşkirin ku, êdî kes nikaribe wê hilbiweşîne û bona ku ciyê xwe bigre û kesek nebe ku bikaribe vê rastiyê nebîne û baweriyê pê neîne.

Serketina tecrubeya Kurdistana Başûr, serketine bo hemû beşên din yên Kurdistanê. Lewma zordariye kurdekî dilsoz lê bi xweyî nederkeve û xwe jê dûrbixe yan jî asteng û kuspeyan bixe riya wê û ji buhayê wê kêm bike. Lewra pêwîste em seng û giraniya tekoşîna xwe bixin vî beşê welatê xwe û em her pêçêbûn û şiyaneke xwe di her warekî de bo biserxistina vî kiyanî û vê hukumeta Kurdistanê bikarbînin.

Xwişk û brayên hêja.

Guhertinên cihanê yên van salên dawiyê û nemaze di blokê rojhelat de û nemana şerê sar û mana yek hêz û şiyan û yek blok ku, dikare çarenivîsa gelek pirs û meselan xuya bike û gelek biryaran bide. Vaya bûye egera ku, xebat û tekoşîna derveyî welatî bi sedan caran giringtir bibe. Niha li Ewropa û Emerîkayê di gelek warên cur bi cur de karên mezin dikarin bên encamdan, wekî; arîkariya maddî û peydakirina gelek dostan bo pirsa me û karê diplomasî û çandê û zexit li ser karbidest û kesên pêçêbyî kirin û delîve û mecal ji dest nedan û bikaranîna wan bo berjewendiya rizgarî û azadiya Kurdistanê.

Lewma, giringiya xebata derve jî dikare ji ya hundir de kêmtir nebe. Em hêvêdarin ku Federasyona Komelên Kurdistanê bikaribe kurên gelê me li derveyî welatî li dor xwe bicemîne û bi awayekî hişyar rolê xwe yî mezin bibîne û erkên xwe bicîbîne.

Li dawiyê, em careke din silava li we û daxwaza serkevtinê ji kongireya we re dikin.

www.arsivakurdi.org

Bi navê Bîroya Perleman û Hukumeta Herêma Kurdistana Îraqê li Swêdê Kak Taha Berwarî axaftinek di kongreya FKKS ya 13-mîn kir. Em çend perçe yan ji vê axaftinê ji bo xwendevanên Berbangê diweşînin.

Redaksiyon

"Di destpêke de bi germî sipasiya Federasyonê dikim ku rê da me bona ku em bikaribin ji nêzî ve bi hevûdû re bipeyivin û yek û dû nasbikin. Her li vir jî em mizgîniyê didin we ku, dê di van nêzîkan de Bîroya Hukumeta Herêma Kurdistana Iraqê li Swêdê bêt vekirin.

Berî ku behsa rewşa nuke ya Kurdistana Îraqê bikim, ez bi pêwîst dibînim ku sipasiyeke germ pêşkêşî Federasyonê bo wê arîkariya digel me de kirî ji bona em bikaribin Bîroya Hukumetê damezrînin, bikim. Bêguman bê vê arîkariyê karê me zehmetir dibû"

"Beşdarên xweştivî yên kongreyî!

Em di van rojan de dûwemîn bîranîna serhildana dîrokî ya buhara 1991-ê ku, bi azadkirina bajarê xweştivî Ranye destpêkiribû û li Kerkûka dil û qudsa Kurdistanê bi dawî hatibû, dikin.

-Çardemîn bîranîna serokê netewa Kurd bo bêtir ji nîv sedî, Mustefa Barzanî dikin. Her weha jî bîrananîna derbasbûna 90 salan bi ser ji dayikbûna wî serokê qehreman û dûrbin de dikim.

Em pîlana çepela cezayirê ku, berî 18 salan bû, bi bîr tînin.

-23-mîn bîaranîna peymannameya adara1970-an bibîr tînin.

-Destdirêjkariya celadên Bexda li Helebçeya Şehîd û ka çewan zarokên sava û pîr û jin û ciwan û mêr bi siyanîd û xerdela besiyên Bexda hatin jinavbirin, têxin bîra we.

-Em enfalên rûreş ku, di egerê de û ta nuha 183.000 hevwelatiyên me bê ser û şûnin, tînin bîra we.

-Em bîranîna Kaweyê asinger û ka çewa. Ejdehakê xwînmêj û text û taca wî leqand û jinavbirin, dikin.

Belê hevwelatîno... eve çend rûpelin ji dîroka xebata netewa me ku, bes di meha adarê de rûdane û pêwîste her tim li bîra me bin bo ku em bikaribin şîrovekirineke objektîv ji rabirdû û paşeroja xwe re bikin."

"Pêkanîna helbijartinên giştî yên azad û demokratîk di 19 gulana 1992-an de, ji netewa Kurd re mezintirîn destkeftin bû ku, cara yekeme û ne bi tenê di dîroka miletê kurd de lê belkû di tevaya rojhelata navîn de, rûdide. Van helbijartina û bi şahidî û bînerîya hemû dunyayê şerîyet û edaleta pirsa kurd di cîhanê de bêtir xiste berçavan û erkê parastina wê xiste ser milên her mirovekî demokrat û azadîxwaz.

-Pêkanîna helbijartinên azad yên giştî û damezrandina Perlemana Kurdistanê û danîna civata wezîran û daxiyanykirina Federatiyê ji aliyê Perlemana Kurdistanê ve, mezintirîn destkeftiyên dîrokî yên sala 1992-anin ku, nebes em şanaziyê pê dikin lê belkû berbab û neslên paş me jî dê şanaziyê pê bikin.

Rejîmên "cîran" jî û nexasme piştî daxuyaniya sîstemê Federe harbûne û trafîka navbera Enqere û Dîmeşq û Tehranê ji her wextekî zêdetire û weha careke din wê rastiya dîrokî deselmînin û îsbat dikin ku, eger ev rejîme li ser her tiştekî dujminên hevbin ew li hember pirsa netewa Kurd yekin û berûvajî vaya jî raste; serkeftina ku, di her parçeyeke Kurdistanê de bêt bidestanîn, serkefine bo tevaya miletê Kurd."

"Hukumeta me bûye mîratgirê 4500 gund û 25 bajarkên kavil û wêran kirirî,

-Kurdistaneke bi 5 milyon mînan (luxman) çandî û

-Sirûştekî (tebîetekî) têkdayî û

-Debîstan û zanistgehên beisî kirî û

-berpirse ji binemalên 200.000 şehîdan û binemalên 183.000 qurbaniyên enfalan û binemalên 8000 Barzaniyên wûndakirî.

-Xwediya sedan hezar derbiderên Kurde ji birayên Feylî û derbiderên Germiyan.

Ev bes çend mînakin ji wan kar û barên ku ne bitenê bêtirin ji taqeta hukumeteke hejar wekî ya Kurd lê belkî barekî pirî girane bo deweleteke wekî Swêdê û xweyî "Personnumer" jî. Li gor vê çendê perleman û Hukummeta Kurd biryar da ku li her welatekî Ewrupayî kontoyekî ji bo arîkarikirina perleman û hukumetê vebike bona ku bikaribin bi riya wî kontoyî hinekan ji wan erk û wacibên hemberî xelkê kurd bicîbînin û bona ku bikaribin di vê tecrûbeya dîrokî de, bo biserxistina demokrasiyê û daxwazên rewa yên gelê Kurd, serkeftîbin. Me jî, wekî bîroya Hukumeta Kurd li Swêdê, hejmarke postgiro vekirî ye û her bo vê mebestê jî me şandiye wan bajarên ku komelên kurdî lê hene."

Hevwelatiyên xweştivî!

Îro em hemû, yek bi yek berpirsin di parastina vî destkeftiyên neteweyî û dê berebab û ceylên ku, piştî me bên muhasebeya me kurdên li welatên Ewrûpa û Emerîka û Keneda û Estiralya rûniştî bi kin, eger ev destkeftine ji dest me biçin.

Li ser bingehê vî rastiyê nûnertiya Perleman û Hukumeta Herêma Kurdistana îraqê li swêdê mijûlî komkirina navnîşanaên bisporên kurd di her warekî de bona ku di zûtirîn dem de grûpên cur bi cur bên dirustkirin û li bin çavdêriya Hukumeta Herêma Kurdistana Îraqê bi erk û wacibên xwe hember xak û niştîmana xwe û dam û dezghehên helbijartiyên Kurdistanê rabibin.

Nûnerên hêja yên kongireya Federasyonê!

Pir giringe hûn bi awayekî realîte û ciddî li bajarên xwe, bi hevwelatiyên din re li ser rewşa nazik û nexweşa Kurdistanê bipeyivin û metodên baş û bikêrhatî peydabikin bo arîkarîkirina me di serxistina vî erkê mezin û giring û pîroz de. Li vir em bi pêwîst dibînin ku sipasiyeke taybet bidin Komela Trolhättan ku wekî arîkarî ji Bîroya Hukumeta Kurdistanê re, deh hezar kron şandine.

-Pir başe eger di kongireya Federasyonê de komiteyek taybetî bêt çêkirin bo ku di vî warî de pêşniyariyan pêşkêş kongireyê bike û bibin biryar.

Di ciyê xwe de ye li vir qala pêngava pîroza komela Spånga bikim ku inyete dû xwendingehan ava bike û herweha grupeke 25 kesî ji ciwanên kurd di bênvedana havînê de bişîne bo suxre û xizmeta Kurdistanê".

"Em hêvîdarin kongireya Federasyonê bi awayekî serkeftî dawiyê bi karûbarên xwe bîne û kongireya îsal bibe palderek bo bihêzkirina xebatê çi di nav kurdên li Swêdê û çi li Kurdistanê de."

www.arsivakurd.org

Axaftina Serokê Federasyona Komeleyên Karkerên Tirk Li Swêdê, di kongra FKKS ya 13-mîn de , pêşkêşî xwendevanên Berbangê dikin.

Nûner û mêvanên birêz yên Kongrê,

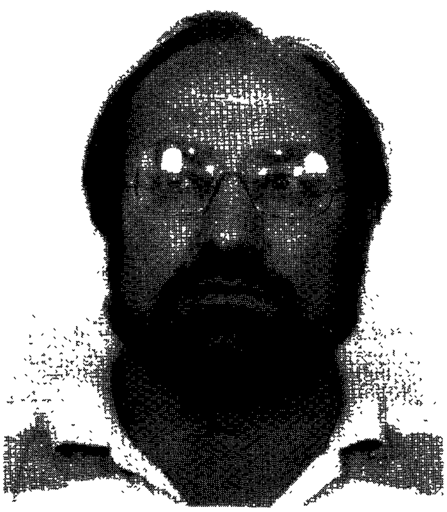

Berî her tiştî, daxwaza serkeftinê ya Federasyona Komeleyên Karkerên Tirk li Swêdê ji bo kongreyê we diyar dikim. Hêvîdarim ku kongreya 13'mîn ya Federasyona Kurd encamên baş bi xwe re amade bike.
Di kongreya Federasyona Komeleyên Karkerên Tirk ya meha gulana 1992 yan de, serokê FKKS Vildan Tanrikulu axaftineke dirêj kiribû. Vildan Tanrikulu di axafitna xwe de li ser girîngî ya biratî ya gelên Tirk û Kurd rawestiyabû û pêwîstî ya piştgirî û hevkariya me destnîşankiribû. Ji bo vê axaftina xweş û bi mane, li ser navê Federasyona me ez li huzura we spasî wî dikim.
Dema serokê Federasyona Kurd di kongreya Federasyona Tirk de, bi tirkiyeke xweş û bê kêmanî xitabê me kir, di serê min de pirsan çêkir. Ez dizanim ji bo insanên kurd buha û bedêla fêrbûna zimanê Tirkî, Erebî, Farisî li wan welatan çi ye. Yê ku ez dixwazim li ser rawestim tiştek din e. Wekî ku hûn pê dizanin, li Finlandiya kêmaniyeke Swêdî heye. Tevahiya mafên neteweyî ya kêmaniya Swêdî heye. Dewleta Fînlandiya di dibistanên xwe de ji bo Fînî ya jî dersên zimanê Swêdî swêdî daniye. Eger li Tirkiyê jî wekî li Finlandiya, gelê kurd xwediyê hemû mafên xwe yên neteweyî bû ya, zimanê gelê kurd ku ji deh (10) milyonê zêdetir e (li Tirkiyê) wekî ziman fêrî me bikirana, îroj di kongreyê we de ez de bigihiştama bextewarî (kêfxweşî) ya ku bi zimanê we xitabê we bikim.
Gelo, li gel ew biratiya me ku ji jiyaneke bihevre ya sedsalan ku li ser axeke hatiye avakirin, yekitiya dînê me, yekiti û wekheviya zimanê me jî lê zêde buya dê xirab bûya?

Bi hêviya ku, ev rewşa ku em tev hesreta wê dikşînin di demeke kurt de bê avakirin, careke din ji kongreyê we re serkeftinê dixwazim.

Li ser navê
Federasyona Komeleyên Karkerên Tirk li Swêdê

Erol Aydin
Sekreterê Giştî.

Margeta Hanson

BER BI MAL VEDIGERIN.

Ez wan dibînim
Cût cût
Rêz rêz
Kurdin bardikin.
Dê bi ku de herin?
Elinde, ba hînike
Gavên hespan
Sivik û bêdeng
Rûyê qadê yê bi av û ter
Pir bi xunav dikin.
Kurd bardikin
Hûn dê kûve biçin?
Eve hezareha sal in
Em ber bi mal bardikin
Rêz rêz
Ber bi mal vedigerin...
Roj hilat
mij sorbû ye
çiyayê Ararat şiyar bû ye.
Belê! Ber bi çiyayan em bardikin.

Çaxê roj dihelêt
cût cût
rêz rêz
Riya mal em digirin.
Kurd ber bi mal bardikin.

Ev helbest ji alî Newzad Nacî ve ji Kurdistan Times hejmara dû, ji Ingilizi wergerandiye Kurdî

www.arsivakurd.org

Axaftina nûnera Partiya Çep (Vänsterpartiet) û Komîta Swêdê ji bo mafên mirovî yên kurdan (Svenska Kurd Kommitén) Berith Eriksson.

Beşdarên kongreyê,

Spas ji bo dawetnamê. Ez îroj bi ser navê hem partiya xwe, Partiya Çep, hem jî li ser navê Komîta Swêde ji bo Mafên Mirovî yên Kurdan (KSMMK) beşdar im.

Ez dixwzim silavên partiya xwe û seroka partiya me Budrim Shyman û her wisa silavên komita karger ya KSMMK û serokê komîtê C.H.Hermansson diyar bikim.

YN dehsalên 1990-î wekî dehsalên mafên neteweyan û her wisa sala 1993 yan jî wekî sala "urbefokfningarna" (welatên demokratîk) îlan kiriye.

Di demokrasiyên ku ji aliyê aborî ve pêketî ne, piranî û kêmanî, dikarin jiyanek "civiliserad" bihevre di nav hidudên hevbeşû de bijîn.

Tu dewletên ku îroj kurd lê dijîn ne demokrasî ne ji pêşveçûna aborî kurd hatine bêpar hiştin.

Ew "definasyona" îroj ya li ser "ursprungsfolk" tê qebûlkirin ew e ku, "ursprungsfolk" divê ji wî gelê ku dewletê îdare dike zêdetir û kevintir li wê h erêmê jiyabe û xwedî zimanek û kultuerek taybetî ku ji gelê piranî û serdest cudatir be.

Bihev re divê me bixebitin ku hengavên nû, li gora van deklerasyonên YN di platformên navneteweyî de bên bidestxistin.

Dewletên Kommunîst û Kapitalist ji bo gihistina civatek "pêşkefî û wekhev" bi riyên cuda hewldane. Ew dewletên komunîst bi ser neketin û têk çûn û îroj "retorika" (zimanê) siyasî xurtî û biserketina Kapitalizmê diyar dike. Lê ev "retorîk" rastiya jiyana civakî ya mirovan nîşan nake û dijberî (nakokî) yên navbeyna retorîka siyasî û tastiya ku tê jiyandin, hestn nerehetiyê bîqêûdretî û bê (otrygghet) zêdetir dikin.

Biyanî û lpenaber dibin sembolên (nîşanên) berbiçav yên tehdida kû heye.

Dewlet, dejgehên fermî û çapemenî ji di avakirina bîr û rayên ku biyaniyan wekî tehdîddibînin beşdar dibin..

Dewlet û dezgehên frmî bi awayekî ku birêvebirina karên penaberî ku nakokiyan peyda dike û çapemenî ji bo riya mezinkirina bûyerên istisnayî û biçûk beşdarî vê yekê dibin.

Cudabûna kulturî di navbeyna biyanî û swêdiyande gelek caran bi awayek gelek sivik û yekalî tê bikaranîn û bi mesafaye cografî re tê girêdan. Lê em avukatk ji Istanbul yan jî ji Santiago bi ihtimalek mezin xwe ji ji bakurê Finlanda zêdetir dikare xwe li malê hîs bike. Avakirina ideolojiyek wisa sivik li ser cudabûna kultur hin cudabûnên di navbeyna mirovan de derdixe pêş û li ser wan kesîên ku mirov bi xwe nasnake lênerinên ku wan mirovan wekî tehdir û problem nişan bide peyda dike.

Tunebûna politikayek rast amadekirî û baş bikêrhatî ji bo biyaniyên ku ji bo demek kin yan jî tevahiya jiyana xwe dê li swêdê bijîn, problemen netewî him peyda dike û him jî berdewamiyek dide wan probleman.

Partiyta çep, dixwazin bi hevkariya we û bi rêxistinên din yên biyaniyan politikayek baştir ya biyaniyan û jpenaberiyê amade bikin.

Em dixwazin bi hevkariya we zanîna xwe li ser rastiyên welatê we zêdetir bikin da ku bikaribin daxwazên xwe ji parlamento û hukumeta swêdê û ji platformên navneteweyî bikin.

Em dixwazin li gel we bihev re zanîn û agahdarî li raya giştî belav bikin û tesîr li ser rejimên nedemokratîk yên li welatê we bikin.

Careke din sipas ji bo deawetnamê ya we û daxwaza kongreyek avakar diki.

www.arsivakurd.org

Organên hilbijartî yên Kongreya 13 - emîn a Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê

Komîteya Karger

Vîldan Tanrıkulu
Ahmed Karamus
Sidqî Hirorî
Cemal Batun
Şermîn Bozarslan
Ehmed Ezîzî
Mustafa Aydogan
Bonye Hesen (Yek. Jinan)
Şaho (Yek. ciwanan)
Husamettin Aslan
Şemal
Selam Cizîrî

Komîteya Giştî

Firat Nemrûd
Hesen Mîzgîn
Bettal Batê
Selîm Baban
Mencê Aldur
Salih Caf
Hemîd Gewherî
Mahmud Kîper
Fewzî Hirorî
Bavî Tara
Salih Demir
Çalak Wesfî
Behroz Kurdahmedî
Reşîd Ehmedî
Bûbê Eser

Piştî civîna yekem a Komîteya Giştî berpirsiyarî di nav endamên Komîteya Karger de weha hatin belavkirin. Serok: Vîldan Tanrıkulu, cîgirê serok : Ehmed Karamus, sekreter : Mustafa Aydogan, Berp. Komîteya pêwendiyên derve : Cemal Batun, Berp. Komîteya pêwendiyên nav xwe : Şemal, Berp. Komîteya çapemenî û agahdariyê : Ehmed Ezîzî, Berp. Komîteya kulturî û huner : Sidqî Hirorî, Berp. komîteya perwerdekirinê : Şermîn Bozarslan, Berp. Komîteya piştgiriya girtiyên siyasî : Selam Cizîrî, Berp. Komîteya penaberan : Husamettîn Aslan,

BIRYARÊN KONGREYA 13 - EMÎN A FEDERASYONA KOMELEYÊN KURDISTANÊ LI SWÊDÊ

* Kongreya 13 - emîn a Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê piştgirî û alîkariya xwe ji bo Parlamento û Hukumeta Dewleta Federal a Kurdistana Iraqê re dubare dike

* Kongreya 13 - emîn a Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê, civînên dewletên dagîrker ên Kurdistanê li Enqere û Şamê bi armanca pêkanîna planan dijî Başûrê Kurdistanê mehkum dike û bi nivîskî nerazî bûnên xwe pêşkeşî NY (Neteweyên yekgirtî) û rêxistinên din ên navneteweyî dike.

* Kongreya 13 - emîn a Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê hebûna aştî û piştgiriya di navbera tev partî û hêzên Kurdistanê de wek mercê serketinê û parastin û pêşvebirina deskeftiyan dibîn e. Lewre bangî hemû partî û hêzên Kurdistanê dike ku bi rêyên aştî û giftûgo pirsgirekên xwe çareser bikin.

* Program, peyre û biryarên Kongreyê di demeke nêzîk de bên çap û belavkirin.

* Roja îlankirina Dewleta Federe ya Kurdistana Iraqê, ji alî hemû komeleyên endam ve her sal wek cejn bê pîrozkirin.

* Li Stockholmê û ji bal hemû komleyên endam ve roja bobeleta (trajedî) ya Helebçe bê bibîr anîn.

* Kongre biryar dide ku li Başûrê Kurdistanê di navbera du kongreyan de 3 - 4 gund an nexweşxane, xwendegeh ji alî Federasyonê ve bên avakirin.

* Kongreya 13 - emîn biryar dide hewl a avahiyek wek weqf ji Federasyonê re bê kirîn bête dan û Komîteyekê ji bo vê çendê ava dike.

* Kongre biryar dide ku li gel dezgeh û rêxistinên din ên demokratîk li Ewropa hewl a konferanseke hevbeş bête dan.

Mêvanên beşdarî Kongreya 13 - emîn a FKKS bûn :

Salar İsmail - Parlamenter ji Dewleta Federe ya Kurdistana Iraqê, Taha Berwarî - nunerê hukumet û parlamentoya Dewleta Federe ya Kurdistana Iraqê li Swêdê, Gustav Von Essen - Partiya Moderat, Björn Andersson - Partiya Sosyal Demokrat, Berith Eriksson - Partiya Çep û Komîteya Swêdî ji bo mafên mirovî yên Kurdan, Bert Carlborg - ABF, Kenneth Åhs - LO,Camilla Persson - Komeleya Aştî ya Swêdê, Pedro Losada - SIOS, Erol Aydın - Federasyona Komeleyên Karkerên Tirk, Yusuf Küpeli - Komîteya aştî ya Swêde , M.Sidîq İmam - Partiya Demokrat a Kurdistan - Iraq, Tehsîn Abdulla - Yekîtiya Niştimanî ya Kurdistanê, Mecîd Cafer - Berey Kurdistana Iraqê, Husameddin A. û Naîle A. - Hevgirtin - PDK, Kazim Budak - PSK, Heyder Diljen - YEKBUN,, Suphî Mustefa -PRNK, Elî Feqirî - PDPK li Suriyê, Ehmed Kakemenî - PDK - İran, Serokên Federasyonê yên berê : Hanefî Celeplî, Şiyar Eliaçik, Salih İnce, Keya İzol

www.arsivakurd.org

Axaftina serokê FKKS, Vildan Tanrikulu ya newroza sala 1993-an

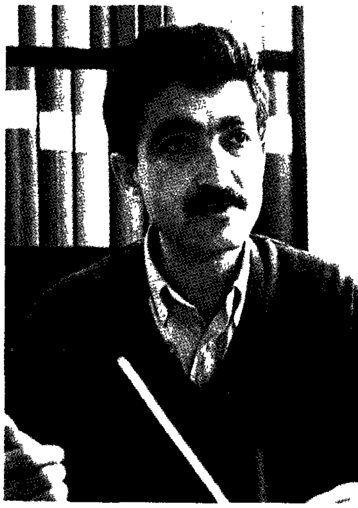

Mêvanên birêz,
Xwişk û Birayên Hêja,
Hevwelatiyên Giranbûha,

Hûn tev bi xêr hatin şahiya cejna Newroza sala 1993 yan. Ez li ser navê Komîteya Giştî ya FKKS bi silavên xwe yên biratî newroza we pîroz dikim. Newroza 1993 yan li gelê me yê têkoşer ku agirên hêvî û berxwedanê, agirên yekitî û serîhildanê, agirên serbestî û azadiyê, agirên Newrozê ji destên xwe bernedaye, pîroz be.
Xwişk û Birayên Hêja,
Her Newrozeke nû, di rêya bidestxistina mafên me yên neteweyî û demokratîk de kulilkên hêvîyê zêdetir dike. Par, di şahiya Newroza 1992 yan de, li vê derê, me biryara hilbijartina parlamentoya Neteweyî ya li başûrê welatê xwe pîroz kiribû. Îsal, salekê piştî ji vê biryarê, gelê me agirên Newrozê li vî beşê welatê me ne tenê li ser axa azadkirî, lê her wisa bi yekem parlamentoya xwe ya hilbijartî ve, ya ku bi hukumeta federalî ya herêma Kurdistanê ve di dîroka me ya nûjen de, piştî Hukumeta Şêx Mehmûdê Berzencî û Hukumeta Qazî Muhemmmed, sêyem ya gelê kurd hatiye avakirin, pîroz dike. Bi vê munasebetê ji Nunerên Hukumet û Parlamentoyê re xêrhatineke germ diyar dikim. Jiyan nasekine. Jiyan diherike. Jiyan sal bi sal ber bi aliyê bidestxistina mafên me yên neteweyî û demokratîk de diherike. Destkefta li başûrê Kurdistanê weka destkefteke dîrokî ya gelê Kurdistanê, li hember her zordestî û hovitiyên dewletên dagirker, hêviyên destkeftên mezintir li her aliyê Kurdistanê xurttir dikin. Ne mîlitarîstên Enqereyê, ne mellayên Tehranê, ne jî panarabîstên Şamê nikarin pêşî li agirên Newrozê bigrin. Lê ew her di hewldanên xwe de difetisin. Gelê kurd li her aliyên Kurdistanê, bi agirên Newrozê di çiya û zozanan de, li gund û bajaran, li kolan û meydanan mizîginiya serbestî û azadiyê digihinin hevûdu.
Li Zaxoyê, xwişk û brayên hêja gelê Kurd Suleymaniye, Hewlêrê, Raniya, Kerkukê, bi mêrxasî nîrê koledariyê ji ser erdê xwe paqij kiriye. Ala xwe ya rengîn, li gel agirê Newrozê. bajar bi bajar hildaye, li Diyarbekirê, Cizirê, Nisêbînê, Mêrdine, Bitlisê, Wanê, Agiriye bi dehhezaran welatperwerên kurd ji bo jiyaneke azad, agirê yekitî û serîhildanê, agirê Newrozê geş dikin. Li Îstanbol, Ankara, Îzmîr, Mersîn Adana karker û xwendevanên kurd, gundî û penaberên kurd dengê xwe bi dengê agirên newrozê yê ku li Kurdistanê ye dikin yek.
Li Mahabadê, Sinê, Urmiyê, li gund û bajarên rojhilata Kurdistana Newroz, roja nu, roja yekitî û serîhildanê, bi agirên newrozê dengê xwe digihînê xwişk û birayên xwe li aliyên din ên Kurdistanê.
Li Qamişlo, li Dêrikê li Hesekê bi hezaran kurd cejna Newrozê dikin roja yekdengî ya têkoşîna gelê kurd bi xwişk û birayên xwe yên li aliyê din ên Kurdistanê.
Hevwelatiyên Hêja,
Mêvanên birêz,
Ev rojên girîng û taybetî, berpirsiyariyên me kurdên li derveyî welêt zêdetir û girantir dikin. Em, kurdên welatparêz ên li derveyî welêt divê di her qada jiyanê de, bi her awayî, bi bikaranîna her îmkanên xwe yên şexsî û rêxistinî seferber bibin. Alîkairya xwe ji bo perçeyê azadkirî ya Kurdistanê- başûrê Kurdistanê zêdetir bikin. Dengê xwe, bi dengên wan re bikin yek. Piştgiriya xwe bi serîhildanên li Kurdistana bakur geş bikin. Da ku, hewldanên dewletên dagirker ya di warê fetisandina dengên serîhildanê, dengê erdên azadkirî dengê yekitî azadiyê de bi sernekeve.
Ev piştgirî û alîkarî, di dema bêtaqetiya dinyayê ya li ser pirsa kurd û Kurdistanê, de ji her demî girîngtir e.
Îro, li dinyayê behsa parastina mafê çarenivîsa neteweyan tê kirin. Behsa demokrasî, aştitî û aramiyên domdar tên kirin. Behsa dinyayeke adil, parastina kollektif tên kirin. Lê mixabin, hê jî, dewletên xwedî deng û hêz, dewletên behsa demokrasî, azadî û aştiyê dikin, bi awayekê eşkere pirsa kurd û Kurdistanê nekirine rojeva xwe. Raya giştî ya cihanê xwe li ser pirsa kurd bêbalkêşiya bi awayek giştî didomîne.
Ev rewşa han divê bê guhartin. Berpirsiyariya me ya yekem ev e ku, em hewl bidin da ku raya giştî ya cîhanê bêdengiya xwe li ser pirsa azadî ya gelê kurd bişkêne. Piştgiriya xwe di sewîya siyasî û di platformên navneteweyî de ji bo mafên neteweyî yên gelê kurd, vekirî diyar bike. Ji bo bicîhanbîna van berpirsiyariyan, xebat divê, fedakarî divê, yekîtî divê. Em bi van awayan dikarin û divê bikaribin bêdengiyê bişkênin, piştgiriyeke xurt, alîkariyeke pir alî -aborî, politîk- dîplomatîk- ji bo têkoşîna gelê xwe peyda bikin.
Ji bo bicîhanîna van berpirsiyariyan pêwîst e ku em li derveyî welêt li dor komele, federasyon û rêxistinên xwe yê neteweyî bicivin, bi yekîtî û yekdengî ya xwe ji bo mafên xwe, yên neteweyî bi hêztir bixebitin. Bi çalakiyên cuda û kîtlewî, bi peywendiyên pir alî cihê xwe di têkoşîna neteweyî de bigirin. Bi van awayên xebatê, doza gelê xwe bi gelên Ewrûpî bidin nasandin, alîkarî û piştgiriyê bo gelê xwe li Kurdistanê xurttir bikin.
Yekîtî kilîta azadî û serbestiyê ye. Yekitî di her warî de, di her sewiya xebata rêxistinê de û li her derê ku em lê dijîn ji bo ku em bikaribin Pişta dijminên xwe bişkênin serbestî û azadiyê xwe bidest bixin pêwist e.
Spas, ji bo beşdariya we ya şahiya cejna newrozê ku dengê yekitiya me xurttir dike.
Spas, ji bo hunermendên me yên hêja ku bi beşdariya xwe, şahiya me rengîn dikin. Spas ji bo hevalên berpirsiyar ku di amadekirina vê şahiyê de berpirsiyariyên giran hilgirtine ser milên xwe û şahiya Newrozê amade kirine.
-Bijî yekitîya me ya ji bo alîkariya tevgera rizgarî û azadixwaziya gelê me!
-Bijî têkoşîna gelê me ya li her aliyên Kurdistanê ji bo bidestixistina mafên xwe yên neteweyî û demokratîk.
-Bijî Newroz!
-Newroza we pîroz be.

www.arsivakurd.org

"EM DI BIN ESMANEKÎ KU EWRÊN WÎ PIRR REŞ Û TARÎ VE DE DINIVÎSÎNIN"

ENDAMÊ KOMELEYA Rewşenbîriya Kurdî; endamê Yekitiya Edebiyatvanên Kurd û Komeleya Aborîvanan(tayê Dihokê); serokê Kitêbxana giştî ya bajarê Zaxoyê û li ser navê rûniştevanên bajarê Zaxoyê, yek ji wan endamên parlamentoya Başûrê Kurdistanê, Cemîl Ebdî Sindî ji terefê gelek xwendevanên me nayê nas kirin. Belkî ev cara yekem e ku li Swêdê, navê wî di nav rûpelên kovareke Kurdî de xuya dibe. Me ew li bajarê Zaxo, li kitêbxana ku hewl dida fonksiyonê kitêbxanetiyê peyda bike dît û di dema ku firset kete destên me de, me mijarê minaqeşeyê guhart û li ser navê Berbangê çend pirsên ku li wê derê, di hundurê çend deqiqeyan de hatin hazir kirin, jê pirsîn. Di vê kurtehevududîtinê de armanc, ji bo cara yekem, bi tenê di nav rêpelên Berbangê de naskirina wî bû. Lê tev li vê yekê jî wî xwest ku hinek pirsên ku lênerînên wî li ser rewşa edebiyat û zimanê Kurdî derxe ortê jî bibe beşek ji vê hevpeyvînê. Me jî ew neşikenand û li gel pirsa di derheqa naskirina vî ciwanmêrî de, hema li ser lingan, çend pirsên li ser rewşa edebiyat û zimanê Kurdî jê kir. Bi vî awayî me hem ji bo bikaranîna îmkana gihaştina xwendevanên Kurd li Ewrûpa rê da wî û hem jî ji bo naskirina ronakbîrekî ji warê werankirî, da xwendevanên xwe.

Berbang: *Kek Cemîl, em dixwazin bi pirsa Cemîl E. Sindî kî ye, dest bi kurtesohbeta xwe bikin. Gelo tu dikarî ji bo xwendevanên Berbangê xwe bide naskirin?*

Cemîl: Berî ku ez dest bi bersiva pirsa we bikim, dixwazim sipasiyên xwe ji hevalên ku ji Swêdê hatine û bo babetêt kultura kurdî û zanîna zimanvanî û peydakirina têkiliyan li gel tev kurdan li hemû parçeyên Kurdistanê bo xizmeta millet, ziman û Kultura Kurdî û doza Kurdî û li swêdê û li hemû cîhanê, bo belavkirina van babetan dixebitin, pêşkêş bikim.

Navê min Cemîl Ebdî Sindî ye. Ez di sala 1952'an de, li gundê Darhozanê, li nahiya Sindiya, li qeza Zaxoyê hatime ser ruyê vê cîhana berfireh. Belê têr alozî bo netewê Kurd xwendina xwe ya seretayî, Navendî û amadeyî li Zaxoyê min bi dumahî inat. Min di sala 1977-an de, behsa mada bekelorya ji kolêja rêveberî û aboriyê, li zankoya Bexdayê wergirt û di sala 1981-an de şehada bilind ji enstîtuya Erebî ya fêrkirin rêsîrca îstatistîk serjimana wergirt û babetê rêsîrca min li ser pêşdêxistina aboriya Kurdistana Iraqê û têkiliya wê li gel pêşdexistina aboriya Iraqê bû.

Derbara nivîsîna min ya Kurdî; min her bi kurmancî nivîvîsiye û li ser folklora kurdî, buhagiraniya xwendin û nivîsîn û suriştên kurdistanê nivîsiye. Her wisa min li ser babeta pêdiviya demokratî ba miletê me nivîsiye û evana di kovar û rojnameyan de tên belavkirin. Di kurangehan de, min li ser hindek babetên dîn jî nivisandiye; wek toreya kurdî û buhagiraniya ronakbîriyê. Rojname û kovarên ku nivîsên min tê de belav dibin, ev in: **Paşkoyi Iraq, Hewkarî, Rewşenbirî Nu, Beyan, Rojî Kurdistan, Dengê Qutabiyan, Metîn, Xebat.**

Ew komele û yekitiyên ku ez endamê wan yê tayê Dihokê me, ev in: **Komeleya Rewşenbiriya kurdî li Iraqê, Yekitiya Edibêt Kurd û Komeleya aborîvanan li Iraqê. Her wisa ji sala 1984'an heta noke, ez li Zaxoyê, serokê kitêbxana giştî me û noke jî ez endamê Encumana Kurdistanê (El-Parleman el Kurdistanî) me û ev e yekemîn parlamento ye ku li Kurdistanê bi şêwekî demokrat û azad têtê hilbijartin û damezrandin.**

Berbang: *Piştî nasandina te em dixwazin derbasî pirsa duyem bibin. Gelo tu li Kurdistanê, rewşa edebiyatê çawa dibînî? Tu dikarî bi kurtî lênerînên xwe yên di vî babetî de bînî ziman?*

www.arsivakurdi.org

Cemîl: Bi rastî heger em li Kurdistanê, li mêrga edebiyatê temaşe bikin, di vê qonaxa dumahîkê de, em dê bi bînin ku di vî warî de gelek pêşketin çê bûne. Di çaxê bûrî de pirtûk û nivîsar gelek kêm bûn û bi dest hemû kesan nediket. Her wisa gelek asteng û nexweşî diketine berahika wan hevalên ku dixwestin bi zimanê xwe yê kurdî binivîsînin û bixwînin. Ew gelek caran dihatine girtin û zîndan dibû meskenê wan. Berê gelek caran, dijmin digot, "Erê ma zimanê Kurdî têtе nivîsîn?" Yan jî digotin ,"Ma torevan û edebiyatvan û hozanvanên we hene?" Em dibînin seydayê mezin **Ehmedê Xanê** pirtûka xwe ya bi navê, "**Mem û Zîn**" bi kurmancî nivîsiye û tê de eşkere kiriye û gotiye :

"Da xelq nebêjitin ku Ekrad

be marîfetin, bê eslî binyat.

Enva-i millet xudan kitêbin

kurmanc tenê de bê hesêbin"

Wisa bo me eşkere dibit ku di kevin de, xemxwarên milletê kurd hewl danin ku bo hemû cîhan pê zanibe ku em ji xudan ziman û ronakbiriyê ne; xudan pirtûk û nivîsar in. Her li ser wê rêbazê, gelek kurdperwer û ronakbîr bizaveke çak, şirîn û pîroz anîn holê. Weke binemala Bedirxan Begê ku rojnameya yekem ya Kurdî bi navê "**Rojnama Kurdistan**" derxistin û dûvre çend kovar û rojnameyên din jî diyarî çanda Kurdî kirin.

Belê di sedsala me de û bi taybetî li van salên dîmahîkê de, ji ber van pirtûk, rojname û kovarên ku bi Kurmancî çap dibin, çavên me rohnî bûne û dilên me geş bûne. Wekî kovara **Hêvî, Rojname û rojnameya Kurmancî, Berbang, Xebat** û hwd... Eve jî bizava kurdperwer û ronakbîrên Kurdistanê ye. Ronakbîrên Kurdistanê li gel gelek komeleyên ronakbîriyê, enstîtuyeke weke "**Enstîtuya Kurd li Parîsê**" durust kirine. Komeleya bizava ronakbîriyê li Swêdê û li gelek welatên din yên Ewrûpa û li Emerîka jî şayanê pesindayinê ne. Bi rastî bizava ronakbîriya kurdî noke çak e. Li Iraqê, Sûriye, Tirkiye, Îranê, Erivanê û li gelek welatên biyanî pêngavên gelek baş tên avêtin. Heger em berê xwe bidene bizava îroj û bide ber ya par yan jî ya berî çar-pênc salan, em dê bibînin ku mesafeyeke pir baş hatiye stendin. Îroj, roja geşbûna ronakbîriya Kurdî li Cihanê ye.

Berbang: *Gelo tu di derheqa edebiyata Kurd li surgunê (li dervayî welêt) çi difikirî?*

Cemîl: Bê guman ev nivîsar, kovar, rojname û pirtûkên li dervayî kurdistanê belav dibin, bizava şirîn û pîroz e. Xizmeta Kurd û Kurdistanê dikin û dibit balyozê miletê Kurd li wan welatên biyanî. Miletê Kurd bi wan didin naskirin. Divê em bi milletên cîhanê xwe pirr baş bidin naskirin, da ku pakî û ronakbîriya me çawa ye, kul û kovanêt me çendin û dilsoziya me bo ax, cih û warê me çende, bête zanîn. em çend kovandarên cîh û warê xwe ne û çend daxwaz dikin weke milletên din yên cîhanê serbest û azad li welatê xwe, li Kurdistana navşirîn bijîn, bête zanîn. **Û ev edebiyat, yanî edebiyata surgunê ji edebiyata li Kurdistanê bêtir serbest û azad e. Ji ber ku ew li welatên demokratîk û azad dinivîsînin. Lê em di bin esmanekî ku ewrên wî pirr reş û tarî de dinivîsînin.**

Ez dibînim heger li hemî welatan, bo hînbûnê dersa Latînî hebit, em hemî dê li gel dersa ziman hêdî hêdî sal bi sal ferî nivisandina kurdî ya bi tîpên latînî bibin. Û em hemî dê bikaribin berhem û nivîsarên êkûdu (hevdu) bixwînin û zimanê me dê nêzîkî êkûdu bibit. Piştî çend salan, peydekirina zimanêkî yekgirtî dê hêsantir bibit.

Berbang: *Li gor te astengên berahîka zimanê yekgirtî çi ne? Ji bo çareserkirina vê problemê, tu pêşniyarên te hene?*

Cemîl: Bi rastî, gelek alozî di rêya yekbûna zimanê me de hene. Kurdistan hatiye perçe kirin û her perçeyek jî di bin nîrê rêjimeke cihê de ye. Ji ber mecbûriyetê alfabeyên cuda cuda bikar tînin. Em dibînin ku li Kurdistana Iraqê û Iranê bi tîpên Erebî dinivîsînin. Li Iraqê bo me çenedibû ku me bi Latînî binivîsanda. Rejîma Bexdayê digot; "Divêt hûn bi tîpên Erebî binivîsinin." Li Sûriyê, bi Latînî û Erebî dinivîsînin û li Rusyayê bi Slavî tê nivîsandin. Li Kurdistana Turkiye, Kurdî bi Latînî tê nivîsandin û herweha weşanên li Ewrûpa jî bêtir bi Latînî tên nivîsandin. Astenga duyem, cudabûna şêweya axaftinê ye. Divê milletê Kurd hewl bide ku bi şêweyekê bi axifin. Na na, peydakirina zimanekî standard dê dijwartir be. Divê em berê xwe bidine gotina kurdî ya pak. Li cem kîj bit, bila bibit. Divêt ev cihê serfiraziyê bit. Ez dibînim heger li hemî welatan, bo hînbûnê dersa Latînî hebit, em hemî dê li gel dersa ziman hêdî hêdî sal bi sal ferî nivisandina kurdî ya bi tîpên latînî bibin. Û em hemî dê bikaribin berhem û nivîsarên êkûdu (hevdu) bixwînin û zimanê me dê nêzîkî êkûdu bibit. Piştî çend salan, peydekirina zimanêkî yekgirtî dê hêsantir bibit.

Berbang: *Kek Cemîl, me dil hebû ku bi te re hevpeyvîneke dûr û dirêj çê bikin. Lê ji ber ku hem programa me û hem jî ya te dagirtiye, em dê vê carê, piştî pirsa talî, qîma xwe bi vê kurte-sohbetê bînin. Gelo tu mesajên ku bixwazî bi rêya kovara Berbangê bigihêje Kurdên li Ewrûpa û nemaze li Swêdê dijîn, hene?*

Cemîl: Daxwaza me ji xudayi ew e ku kurd û kurdistanê serfiraz bikit û bigihîne hev û me û birayên me bike yek. Daxwaza ji bira û xuşkên me yên kurd ku li dervayê welêt dijîn ev e; Tekiliyên xwe li gel êkûdu pir baş bikin û bo xizmeta kurd û kurdistanê, bi dilsaxî û bi dilxweşî li gel êkûdu kar bikin . Herweha tekiliyên xwe li gel wan milletên biyanî pirr baş bikin. Bo wan eşkere bikin ku bê çend zulm û zordarî li ser milletê Kurd hatiye danîn û kirin. Her wisa ji bo piştgiriya têkoşîna gelê Kurd, daxwaza alîkariyê divê bête kirin.

Ji layê ronakbiriyê û ziman ve hindî ji we bêt, belavok, kovar û rojnameyên kurdî û pirtûkên kurdî belav bikin. Ger hinek berhemên nivîskarên Kurdan ji bo çend zimanên biyanî bên wergerandin, hingê ew milletên biyanî dê zanibin bê tor û ronakbîriya kurmanci û her weha zaravayên din yên Kurdî, yanî bi gelemperî tor û ronakbîriya Kurdî çi ye. Her wisa hinek berhemên ronakbîriya wan milletan jî divê bo zimanê me bên wergerandin, da ku em jî zanibin bê ronakbiriya wan çawa ye û bi vî awayî bikaribe feydeyekê ji wan bibînin. Ez dixwazim li dumahîkê spasî we hemûyan bikim. Spasiyên xwe ji bo Xemxwarên milletê kurd û bi taybetî jî ji bo van hevalên ku ji Swêdê hatine cem me û li Zaxo, li Kurdistana Iraqê em ziyaret kirine, pêşkêş dikim.

www.arsivakurdi.org

Ji weşanên li Welêt: “Stiran û Befr û Agir”

Sidqî Hirorî

“Stiran û befr û agir”, pirtûka helbestên şairê bi nav û deng Mueyed Teyibî li başûrê welêt; li Kurdistana azad, bi 3000 daneyan tê çapkirin û weşandin. Berî ku em rûpelên vê dîwanê vedin û xwe dahêlin bo nav helbestên tê de, bila em vî şasiwarê şiîra nûjena kurdî nasbikin.

Mueyed Teyib, li sala 1957-an li bajarê Duhokê ji dayik bû ye. Li sala 1976-an xwendina xwe ya amadeyî bidawî tîne û li fekulta qanûn û politîkê, li danişgeha Bexdayê, dom dide xwendina xwe. Ji ber sedemên siyasî û terora hukûmeta Iraqê nikaribû xwendina xwe bibe serî. Çend mehekan pêş hewkirina wê dev jê berdide. Li 1982-an diçe deverên azadkirî, bo nav pêşmergeyan. Li 1983-an tê Swêdê û lê dibe penaber. Ta nuke jî li bajarê Katrineholm rûdine û her li wê derê mamostatiya zimanê kurdî dike.

Ji sala 1975-an dest bi nivîsandina û helbestên kurdî dike. Li 1977-an, bo yekemîn car li Bexdayê, di rojname û kovarên kurdî de, mîna; rojnameya Hawkarî û kovara Nûserî Kurd û Beyan û hinekên din, helbestên wî tên belavkirin.

Di 1978-an de dibe endamê Yekitiya Nivîskarên Kurd li başûrê welatî û herweha jî dibe redaktor di rojnameya Hawkarî ya heftane de. her di wê salê de û bo demê sê salan, programê xwe yê bi nav û deng “Her stiranekê çîrokek he ye”, heftê carekê, ji radyoya kurdî li Baxda pêşkêşî guhdaran dike.

Hêjayî gotinê ye ku, şaîr bi helbestên xwe, beşdarî festîvalên helbesta kurdî bûye; ji wana:

* Festîvala helbesta kurdî li Duhokê, Sala 1978-an.
* Festîvala helbesta kurdî li Hewlêrê, sala 1979-an.
* Festîvala helbesta kurdî li Sulêmaniyê, sala 1979-an

Li derbiderî û penaberiyê jî, ji bilî hindê ku di kovarine kurdî de; wekî Berbang û rojnameya Kurdistan Press û hinekên din, helbestine wî hatine weşandin, ewî bi xwe di hinek şev û ahengên kurdî de û bi taybetî li Stokholmê helbestine xwe xwendine. Her weha jî, di salên 1985, 1986,1988-an de di redaksiyona Berbangê de weke endam karkirî ye.

Kurt kurmanc, her çende ta nuke helbestên Mueyed Teyibî wekî pirtûk ne hatibûn weşandin, lê ev helbestvanê me û helbestên wî di edebê hevçerxê kurdî de û nexasme li başûrê welêt, pir nas û geşedarin.

Nuke em vegerin ve ser pirtûkê û naveroka wê. Li sala 1979-an û li jêr navê “Stiran û befr û agir” şaîrî xwest komeka helbestên xwe li Bexdayê biweşîne. Lê, sansûra faşîstên Iraqê rê li ber girt û weşandina wan qedexekir. Par, piştî 12 salan, li Kurdistanê û her li jêr wî navî, yekemîn pirtûka Mueyed Teyibî -ku hinek helbestên wî hembêzî xwe dike- kete çapê û ber destên xwendevanan.

Ev pirtûk, ku 125 rûpele, ji pênc beşan pêkhatî ye û 40 helbestin û bi tipên erebî ye. Beşê yekemîn 22 helbestên bijarene, ji berhemên şaîrî yên salên 1975-an ta 1982-an Heft helbestên beşê dûwemîn jî, bo şehîdên kurdistanê hatine terxankirin. Sêyemîn beş ku bi navê “Sê stiran bo-p-”ê ye, sê helbestin. Şaîr têde digel yara xwe dipeyive û jêre dibistire.

Berhemê penaberiyê li Swêdê, di pênc helbestande, di beşê ware mîn de cih girtî ye. Beşê pêncemîn û yê dawiyê, şairî ji sê helbestên xwe yên destpêkê yên sala 1975-an re hiştî ye û wilo helbestvan wan pêşkêşî xwendevanan dike:

“Ev her sê ’şiîre’ li dûv çêj û têgehiştina min ya evro bo şiîrê şiîr nînin. Lê di vala mînin ji wêneyên şiîrî. Ew berhemê destpêkê ne û ji berhemê destpêkê bi tinê ew hatine parastin. Yên din yan agirî sotin yan axê daûran da nekevin destê reşe kên sultanî. Êdî wefa û viyan û rêza min bo zarokîiniya min ya şiîrî ji min dixazît ez cihê van jî di paşiya vê koma şiîrî de bikim. Hûn jî bi wî çavî hêv kenê xwendevanê hêja!”.

Li dûmahîka pirtûkê jî, paşgotineke şaîrî li bin navê “Çend gotinekêt pêtivî” heye. Tê de bi kurtî qala vê dîwana xwe û jiyana xwe dike.

Ez naxwazim li vir helbestên vê pirtûkê bêxim ber têrêja vekolîn û helsengandinê, lê ez dikarim bibêjim ku ev şaîrê me di karê xwe de desthel û şehreza yeke. Senga xwe ya taybetî û kartêker di tûrê kurdî yê hevdem de he ye. Tam û bêhna kurdewariyê ji şiîrên wî tê. Helbestên wî serbixwe ne, lê xwedî kêş û musîqa û lêkanîna xwe ne. Bihevre girêdan û wênekarî û ciwanî ya şiîrî û peyvkarî di şiîrên wî de berbiçav in. Wekî mînak li ser vê çendê em dikarin vê helbesta wî “Gulya Genimî”, ku di vê pirtûka wî de ye li vir bixwînin û hunerî û şehrezahiya helbestvanî pê nasbikin:

“Gulya genimî”\
Heta serê gulya genimî nebirin,\
Cencer neken,\
ducarkî l’aşê hûr neken.\
hevîr neken.\
l’bin sêla reş,\
agirekê sor helneken, nabîte nan.\
Ewr heta nepeqîtin,\
gurî û agir jê neçîtin, nabît baran.\
Dilê min jî heta destê xem û jana negivêşît,\
nabîte lawik û heyran.

Eve û li ser bergê piştê yê pirtûkê nameyeke Urdîxanê Celîl, ku li sala 1988-an ji Mueyed Teyib re paş bihîstina kasêteke helbestên wî şandibû, hatî ye çapkirin. Ji bo bêtir naskirina vê stêra brîqedara şiîra kurdî û helbestên wî, ez weşandina nameya navbirî li vir bi giring dibînim. Hêjayî gotinê ye, ku kazezik ji tîpên latînî hatiye wergerandin bo ser tîpên erebî û careke din û li gor şehrezahiya xwe, ez wê vedigerînme ser tîpên latînî. Evca eger rênivîs weke nameya orgînal nebe, ez daxwaza têburînê ji her alîyekî dikim. Eve jî deqa wê ye:

“Min kasêta te bihîst ”Bavê Nazê" mi ra gotibû wekî şiîrê te rindin. Lê min nizanî bû wekî ew qa bi şewq û şemal in. Ew qa bi serketî ne. Nevêje wekî apê min kumpîlîmênta dike û dixwaza dilê te kêf xweşke. Na, ew ne ûsane, ez merîkî hinekî hişkim, bawerya min he ye herge tim û tim binvîsî tu ê bê gilî, gotin bivî şaîrekî bi nav û deng, tu ê bivî “Goran”ê kurmanciyê, klasîkekî klasîkên me".

www.arsivakurd.org

SALÊN REŞ

1940-1970

Zeynelabidîn ZINAR

Serhildanên Neteweyê Kurd ên li pêşberî Komara Tirkiyê êdî rawestiyabûn. Li bakûrê Kurdistanê saline reş dest pê dikirin. Hinek rewşenbîr û siyasetmedarên hêja reviyabûn derve. Kurd hemû ketibûn tavila kuştin, girtin û cîhêlkirina xwe. Leşkerên Tirk bi tena serê xwe mabûn; ne li wijdanê difikirî, ne li rijandina xwîna mirovên bêguneh disêwirîn û ne jî bala xwe didan rûreşiya xwe.

Di 1938-an de piştî ku Şerê Neteweyê Kurd ê bi serokatiya Seyid Riza jî ku li herêma Dêrsimê hate rûxandin, Komara Tirkiyê îcar dest bi "paqijî"yê kir; piraniya gundên bakûrê Kurdistanê bi temamî şewitandin, gelek bajar û qezayên piçûk hilweşandin, hin bajarên mezin jî piçûk kirin û gelek kesên bêguneh kuştin, xelkê hin herêman bi koçemalî birin sirgûnê û sêpiyên xwînê yên bi şerêdên donkirî ve li Xamirpêt, Diyarbekirê vegirtin û ew weke çerxa makînê dane şixulandin.

Piştî wê hovîtiya kesnedîtî îcar Dewleta Tirk dest bi îmha û tunekirina toreya kurdî kir; ji ziman bigir ta bi berhemên dîrokî hemû şewitandin, talan kirin û ji holê dane wendakirin. Di wê navê re Ola Îslamê jî mîna tore, ziman û berhemên kurdî para xwe ji hovîtiya Dewletê stend; mizgeft hemû bi carekê kirin tewleyên hespên leşeran, banga şerîf wergerandine tirkî, dersdana olî qedexekirin û şaş û kum jî li oldaran kirin mîna postê qûzik.

Lê Dewleta Tirk rind dizanibû ku ne dûr jî lê ji nêz ve, wê roj bê û weke caran dîsa Neteweyê Kurd serê xwe rake û li doza azadiya xwe bidomîne. Îcar Dewletê hin çare û tevdîrine qafik bi riya hinek "şêx" ji xwe re stend; destûr da ku şêxantî li bakûrê Kurdistanê berfireh bibe da ew bi hêsanî karibe xwe bera nêv civanata Kurdan bide û bigîje her deverê.

Eşkere ye ku li Kurdistanê gelek sazgeh û çînên cuda weke şêx (şêxantî), axa (axatî), beg (begîtî), mîr (mîrîtî), maqûl û hwd hebûne û hene. Ji şêxantiyê zêdetir ew çîn hemû bi her awayên xwe Kurd in û bi kurdî dipeyivin. Ji ber hindê, timî ji Dewletê re talûke û bi teşqele dihatin dîtin. Lê Dewletê baş dizanibû çîna herî rind ku karibe xwe li ser nigan ragire, şêxantî ye. Îcar Dewleta xwînrêj bi hemû giraniya xwe hewl da ku wê çînê xurt bike û destûr jî da ku biserbestî bişixule.

Her çiqasî dema ez dibêjim şêx yan şêxantî, ne bi wê manê ye ku tev ne welatparêz bûne, yan hemû alîkariya dijmin kirine û neyarê Neteweyê xwe bûne. Bi tersê wê gelek şêx, mele û seyîd hebûne ku serokatiya serhldanên Kurd kirine û di dawiyê de jî bi şerîtên dijminan ve hatine daleqandin. Lê ez, awayên rêxistina wê çîna ku dimeşiya û xirabiyên ku gelek caran bi çav dihatin dîtin, dixwazim bikurtî ji xwendevanan re bînim zimên.

Piştî ku bakûrê Kurdistanê hate wêrankirin û qaşo perestiniya olî jî qedexe bûbû, Şêxantî ji nişka ve derket holê û di demekurtekê de jî pir geş bû. Lê li Anatoliyayê ne wisan bû, ew qedexetiya li ser ola Îslamê her berdewam bû û tiştekî ji xaza xwe kêm nedikir.

Di navbera salên 1920- 1938-an de, ew malbatên şêxan ên ku hîç têkilî Serhildanên Kurd nebûbûn yan jî bûbûn alîkarê dijmin, piştî 1940-î hemû derketin holê û dest bi "şêxantî"yê kirin; li gund û bajaran geriyan û xelkê kirin mirîdên xwe. Her şêxek jî çend meleyên "bijare" li dora xwe da civandin û ew bi navê "salik" (peyrew) xeysetnav kirin. Herweha axa bakûrê Kurdistanê bihost bi bihost li hevûdu pişk û par kirin, û her yek ji wan li herêma xwe dest bi xebata "şêxantî"yê kir.

Ew meleyên peyrew timî li gundan digeriyan û ji xelkê re digotin: "Kesê ku şêxê wî nebe, şêxê wî şeytan e; mîna heywaneke ku mirov hevsar dixe serî û li dû xwe dikişîne, şeytan jî wisa mirov li dû xwe dikişîne..." Bêguman kîjan qulpa tenik hebûna ew mele pê digirtin û bi wan gotinên xwe xelkê bêgav dihiştin ku her kes bibe mirîdê şêxê wan. Digotin: "Misilmantî, baxçeyek e. Şêx jî benda wî ye. Kîjan misilmanê ku bê şêx be, perestiniya wî jî beyhûde diçe..."

Bi gotinên wisa her kes mest dibû, diheyirî û bêgav dima ku bibe mirîdê şêxekî. Îcar çaxê wan meleyan didît ku tîna xeberdanên wan li xelkê hate kirin, piştre dest bi pesindana şêxê xwe dikirin û digotin: "Şêxê me pir nêzî Xwedê ye; nihêniyên wî wisa pir hene ku nayêne jimartin. Şêx fêkiyên havînê di zivistanê de tîne holê û yên zivistanê jî di havînan..."

Piştî çend rojan "mizgîn" diçû

www.arsivakurd.org

wan gundan ku di roja êvara filan înê de şêx tê û mêvanê filankeso ye. Îcar zilam tev bi nava gund diketin kuçe û kolanan paqij dikirin, herweha mizgefta xwe jî têr temîz dikirin. Pîrekan jî li wê gorê kar û berpîşeyên xwe paqij û temîz dikirin. Û her kes li pawuka hatina şêx disekinî.

Ew roja ku şêx diçû gundekî, êvarê zilam tev diçûn li ber destên wî tobe dikirin; yeko yeko diçûn lipêşberî şêx li ser çokan rûdiniştin. Şêx destekî wan dixist nava destên şêx û ew didan tobekirin. Piştre îcar meleyê peyrew jî ew fêrî şert û şirûtên tobê dikirin. Şertê pêşî; berî raketinê tobedar xwe dişûşt û li ser kêleka rastê radiket, destê rastê jî dixist binê ruyê rastê û berê xwe dida Qîble heta sibehê xwe nedileqand. Sibehê jî gava ji xew şiyar dibû, ew şev xewna ku dîtibû, diçû ji mele re digot.

Piştî tobê, li gund her sê mirîd dibûn komikek û ji wan yek berpirsyar bû. Berpirsyar jî girêdayê bi komikeke din ve bû. Ew komika diduyan jî sê kes bûn û yek ji wan berpirsyar bû. Ev berpirsyar jî girêdayê bi komikeke din ve bû. Ha wisa eger li gundekî sih komik hebûna, tev bi hevûdu ve zicîrbeste dibûn. Lê komikeke herî bilind hebû ku ew komik tev îdare dikirin. Serokê wê koma herî bilind jî bi komikeke herêmî ya ku ji çend gundan hatibû damezirandin ve girêdayî bû. Û serokê wê koma herêmî jî, rasterast girêdayê bi şêx ve bû.

Belam şertên herî girîng ji mirîdan re ev bûn: Yê mirîd çi bikira, heta ku ji şêx yan ji berpirsyarê xwe destûr nestandina, nedikir. Pêşî diçû bi berpirsyarê xwe "dişêwirî." Eger ew tişt girîng bûna, berpirsyar wê yekê digihande şêx.

Li gor baweriya mirîdatiyê; kesê ku dibe mirîd, di destên şêxê xwe de weke miriyan e. Çewa ku yê sax miriyekî li hevûdu diqelêbe û tu deng û libat jê nayên, şêx jî wisa mirîdê xwe li hevûdu diqelêbe. Û pêwîst e ku her mirîdek çi seh bike, ji berpirsyarê xwe re bêje. Ew berpirsyar jî ji berpirsyarê xwe re bêje, ha wisa here heta ku şêx pê agadar dibe. Îcar piştî ku rewş weha dibû, li her gundekî, li her herêmekê çi dibû çi nedibû, şêx zû pê dihisiyan.

Ew awayê rêxistina mirîdîtiya li nav xelkê, di nava şêxan de jî eynî wisan bû; her şêxek girêdayê bi şêxekî din ve bû û şêxê giştî jî tenê yek bû.

Tiştê herî balkêş ev bû, ku wan şêxan hîç dev nediavêtin leşkerên Tirkiyê û li hember xwînxwarî û hovîtiya wan bêdeng diman. Gelo sedem çi bû? Ev e em tev dizanin ku ola Îslamê li pêşberî zilm û xwînxwariyê derdikeve. Û gelek ayetên Qur´ana pîroz jî hene ku zaliman rûreş dikin. Herweha piraniya hedîsên Pêxemberê me yên ku li pêşberî zordestan şer dikin jî hene. Lê sedem çi bû ku ew şêx namûsa mirîdên xwe ji leşkerên Tirk nediparastin?

Bêguman çi dema ku rêxistinek tê damezirandin, parastina dijmin jî xwe bera nava wê dide. Îcar eger ew rêxistin tevdîr û rayine sirt bistîne û hay ji xwe bimîne, daketina parastina dijmin jî tê de kêm çêdibe. Lê yên mîna şêxantiyê ku ji her alî ve vekirî ne, jixwe dibin weke meydana colanê.

Li ser van tiştan gelek gumanên berbiçav hene, ku mirov didahfînin ser meselê: Lewra gelek şêx hebûn ku hewldaneke mezin dikirin, da zarûkên xelkê nexwînin. Ango, kesê ku bi latênî bixwîne ol ji destan diçe. "*Latênî bi mana ´la dînî ye`* (bêdîn)." Lê şêxan zarûkên xwe bi latênî didane xwendin ta ku dawî li unîwersîteyan dianîn. . Herweha şêx nedihiştin ku yek têkeve îşekî jî yan mala xwe bibe bajarekî. Îcar piştî ku rewş wisan xwe radigirt, ha bila dibistan hebin û bila îşê bi meaş pir bin, kesek têkil nedibû.

Tiştê girîngtir ku bala mirov dikişand yek jî ev bû ku, şêxan hemû tiştên di toreya kurdî de qedexe kiribûn. Ji çîrokan bigir heta govend û leyztikan û gwd.

Jixwe planekî Dewleta Tirk yê nihênî ew bû, ku Kurd bê xwendin bimînin û nekevin karên resmî. Îcar gava ku şêxan jî wisa xelkê ji kar û xwendinê didane vekişandin, têkiliya di navbera wan de, bê ku keramet hebin eşkere dibû.

Gelek tiştên balkêş yên din jî hebûn, mirov zû ferq dikir ku piraniya şêxan ji aliyê Dewleta Tirk ve dihatin bi rê û rêberkirin. Ew şêx her çiqasî qaşo hin caran li dijê dewletê jî dipeyivîn, lê ruyê xwe di hin waz û nesîhetan de didane nîşandan. Mînakên wisa gelek hene û tên bîra pir kesan. Lê ez li vir tenê mînakek didim:

Rojeke înê ez çûm gundekî bi navê S. Çaxê limêja înê hat, ez jî bi mazûrvanê xwe re çûm Mizgeftê. Dema ez ketim hindur, Şêx F. di "mîhrab"ê de rûniştî bû, berê wî li xelkê bû, bi kurdî ev waz dikirin:

...Gelî misilmanan. Ev dinya derewîn e, ji kesî re nabe dost û yar. Çewa hebe, wê ev çar rojên dinyayê bibihurin. Lê Xwedê me ji afatên mezintir biparêze. Şikir ji Xwedê re ku ne dewleta me heye da em zulm li xelkê bikin û xwe musteheqî agirê cehennemê bikim. Ne jî top û tangên me hene ku em bi wan xelkê bikujin û xwe bikin qatil. Dev ji Tirkan berdin! Xwedê qehr û xezeba xwe li wan bike. Bila dewlet ji wan re be, bila cenet jî ji me re be!?

Mixabin heta niha jî tu rêxistineke Kurd an sazgehek, komeleyek an kesekî zanistiyê bi rewşeke zanistî li van tiştan lêkolîn nekirine. Ku piştî salên çilî, çima şêxantî li tevayiya Tirkiyê ber bi tefandinê ve diçû, lê li Kurdistanê bi tersê wê çêbû?

Ev yek jî eşkere ye ku dameziroxê duyemîn ê Rêçika Nexşebendî Mewlana Xalid û yê Rêçika Qadirî Şêx Evdilqadirê Gêlanî herdu jî Kurd bûne. Û li gora hin rîwayetan; ew herdu Rêçik jî ji suxra olî zêdetir, ji bo azadiya Kurdistanê hatibûne damezirandin.

Ew salên reş li bakûrê Kurdistanê hetanî 1968-an jî dom kirin. Her çiqasî ta bi niha jî bermayên wan mane, lê bi xurtbûna welatparêziyê re, xurtibûna wan êdî ber bi qelsiyê ve çû.

24 02 1993

www.arsivakurd.org

LI STOKHOLMÊ NEWROZ HAT PÎROZ KIRIN

Di 100393-an de li Solnahallen li Stokholmê û bi beşdarbûna bêtir ji 2000 kesî cejna netewî ya Kurd, Newroz hat pîroz kirin.

Bona ku kurdên rûniştî yên stokholmê û rex û dora bikaribin cejna xwe pevre bikin, FKKS ev ahenga Newrozê organize kir.

Vê şevahengê ji katijimêr 17.30 heta 13.30 vekêşa û ev hunermend û tîpên hunerî têde beşdarbûn: Ciwan Haco, Saîd Yusuf, Birader, M.Dadar, Pirşegn, grupa ciwanan, grupa Samal, grupa Kîkî û grupa Zagros.

Ji bilî beşê hunerî, sê peyv ji; Peyva Federasyonê, Peyva Hukumeta kurdistanê û peyva Komîta Swêdî bo parastina mafên mirovî yên Gelê Kurd.

Hêjayî gotinê ye ku, her ji bo pîrozkirina cejna Newrozê komela spånga li êvariya 19.03.93-an li Fggebigård agirekî mezin hilkir. Gelek ji rûniştivanên Kurd li Stokholmê amadebûn. Zêdebarî sembola Newrozê agirî, her wisa dengê amrazê nusîqî yê govenda kurdî dehol û zirna yê yên amade anîbûn coş û milhejê. Dîmenekî pir ciwan ji Newrozeke xweşik û xwerî kurdî hatibû pêkanîn. Hêvî ewe ku, giş rojên gelê me cejn û Newroz bin.

SEMÎNEREK LI SER HELEPÇE

Ji bo bîranîna 5 saliya qetlîama Helepçe Federasyona Komelên Kurdistanê li Swêdê semînarek li ser encamên wê amade kir.

Ev semînar êvariya roja înî, 26.03.1993-an li Medborgarhuset li Stokhlmê hat kirin.

Di semînarêde ev babet hatine pêşkêşkirin:

Li ser kartêkirinên (tesîrên) Helepçe yên tenduristî û ekolojîk Dr.Celadet Çelîker peyivî. Paşî ji Unîversteya Göteborg, Kak Xalit Salih qala kartê kirinên civakî û siyasî yên Helebçe di civata Kurd de kir. Li dawiyê de ji partiya Çep û Komîta swêdî bo parastina mafên mirovî yên gelê Kurd, Berith Eriksson beşdari bû. Ew li ser Helepçe û kartêkirinên wê li ser pirsa Kurd di platformên navnetewî de peyivî.

Piştî ku babet hatine pêşkêşkirin bû gera pirsyaran. Serokê FKKS û amadekarên hersê babetan bersiv dan.

Hêjayî gotinê ye ku, êvariya roja 160393-an û her ji bo bîranîna 5 saliya karesata Helepçe komîta swêdî bo mafên mirovî yên gelê kurd civînek li Kungsträdgården li darxist.

Nêzî 150 kesan amadebûn. Pia Höjeberg seroka beşa Stockholmê ya Komîta Swêdê ji bo mafên mirovî yên Kurdan peyivî. Her wisa Nasir Rezazî ji bi stiranên xwe yên xemgîn beşdarbû. Bo bîranîna şehîdên Helepçe mûm hatine vêxistin.

Li ser navê FKKS çend hevalek ji komîta kargêr amadebûn.

www.arsivakurdi.org

BÎRANÎNA SEROKÊ NEMIR BARZANÎ

Sidqî Hirorî

Pir giringe ji me Kurdan re li dîroka xwe û avakerên wê bi xweyî derkevin. Lêkolînan li ser blîmet û kenkeneyên xwe yên netewî bikin û buhayê wan û xebata wan ya şoreşger bidinê.

Yek ji mezintirîn serkêşên me yên netewî ku, hemû jiyê xwe terxanî suxre û xizmeta Kurd û kurdistanê kirî, Barzaniyê nemir bû. Bo bêtir ji nîv sedî seroktiya Tevgera Rizgarîxwaza Kurdistanê kirîye. Bersîngê gişt dagîrkerên welatê me girt û ser ji wan re neçemand. Beşdarî şoreşa Şêx Mahmûdî bû. Ew bi şervanên xwe ve bûn pêşmergeyên wefadarên yekemîn komara kurdî li Rojhelata welatî. Di sala 1947-an şerê sê dewletên dagîrker; Îran, Îraq û Tirkî dike û bi hiç rengekî xwe nade dest wan. Piştî 52 rojên sext û dijwar û şer û rêvingî yê ew û hevalên wî xwe digehînin nav axa sovyetî.

Her li derveyî welêt jî Barzan ji pirsa gel û niştîmanê xwe neveqetya bû. Vegerya ve welatî û sergêriya şoreşa Kurdistanê kir û domand.

Barzanî baweriyeke mezin bi milletî û hêza wî hebû û her ji ber hindê jî baweriyeke mukum bi serkeftina wî hebû.

Hertim, yekgirtina milletî û yektîya axa Kurdistanê parastibû û bihustek jê bi dest dujminî ve bernedabû. Bersiva wî li ser gotina rejîma Seddam ku, Kerkûk ne kurdiye li ba her kurdekî naskiriye dema gotî ku, “Kerkûk dilê Kurdistanê ye.”

Barzanî çek û çiya û bêmalî û nexweşî û xebata berdewam ji xwe re hilbijartibûn. Hemû pêxemetî hindê ku, di rojeke nêzîk de milletê wî di welatê xwe yê rizgarkirî de azad û şad bijît û her ji bo hindê ew bixwe, bi şexwsê xwe hertim di şergeha xebat û şoreşê de bû.

Di xweşî û tengaviyan de milê wî hertim bi milên pêşmergeyan ve bû. Bi dîtina wî berpirsyar bo hindê ye ku, hemîşe û bêtir ji her kesekî dîtir di xizmeta pêşmerge û hevwaletiyên xwe de be.

Di gel helbijaritina wî bo metoda şerê partîzaniyê, her di wî demî de jî hewil dida ku, bi riyên aştiyane mafên netewî yên gelê Kurd li ser axa welatê xwe bidest bêxe. Mînakê herî berbiçav jî li ser hindê beyannameya 11 adara sala 1970-î bû.

Barzanî wekî serkirdeyekî netewî kartêkirina xwe ya mezin li ser belavbûna hişyariya netewî di nav rêzên gelê me de hebûye û heye.

Xebat, ked, mandîbûn û xwegorî kirina vî mirovê mezin û serok bê ber û encam ne bû. Ji bilî ku, îro jî rêbaza wî tê peyrew kirin, her weha bîr û bawer û armancên Barzanî xebat jê re kirîn îro berê xwe didin. Berhem jî rizgarbûn bêtir ji %90 ji axa Başûra welatî û helbijartina yekemîn perlemana Kurdî û damezrandina hukumeta Kurdistanê û daxwuyanîkirina dewleta me ya Federe ye.

Barzaniyê nemir û parçeyeke dîroka netewa me bi hev û dû re girêdayîne û heta nuke jî wê qonaxê kartêkirinên xwe li ser tevaya Tevgera Rizgarîxwaz li seranserî Kurdistanê heye. Lewra pir giringe em bi vî çavî mêzebikin vî mirovê serok û bab û pêşmerge, vî mirovê ku heta roja koçkirina xwe jî, ji gel û welatê xwe re dilsoz û fîdakar mayî.

Raste, Barzanî damezrêner û serokê PDK her ji roja damezrandina wê heta wefata xwe, bû, lê ev qet nabe egera hindê ku Barzanî bibe milkê wê partiyê bi tenê. Barzanî serkêşekî neteweî yê hemû gelê Kurd bû ye û wisa jî dîrok wî nasdike û divêt em jî weha lê binêrin.

Bi lênerîna min, niha ev rastiye pîç pîçe dibe dîtina piraniya kurdan. Jibo me yên li swêdê jî mezintirîn belge li ser hindê ew şevaheng bû ya ku, di 07.03.93-an de bi helkeftina bîranîna çiwardemîn koçkirina Barzaniyê nemir li Stockholmê hatibû kirin.

Ew şev li Medborgarhuset û bi insiyatîva Komîta Hevkariya Hêzên siyasî yên Kurdistanî li Swêdê hatibû kirin. Saleya mezin pirbibû û ev pirkes hatin jî wefadariya amadebûyan bo Barzaniyê nemir û rêbaza wî û giştserokên xwe yên netewî û avakerên dîroka gel û welatê xwe têxe berçavan.

Hêjayî gotinê ye ku, ji bilî peyv û axiftin û helbestan çend hunermendek jî mîna Nasir Rezazî û Cûdî tevî çendekên din bi hunerê xwe yê buhadar beşdarî şeva bîranînê bûn.

Hezar rêz û silav bo giyanê paqijê Barzaniyê nemir û giştşehîdên riya azadî û rizgariya Kurd û Kurdistanê.

www.arsivakurd.org

Tiştê meriv rexne dike, divê berê bixwîne

Zinarê Xamo

Di hejmara Berbangê ya dawî de (86) hevpeyvîneke Mezher Kaplan bi L. Ronahî re hat weşandin.L. Ronahî di çend ciyên hevpeyvînê de ez jî rexne kiri me. Li gor îddîa wî , min di nivîseke xwe de Kurdo Baksî rexne kiriye û di vê rexna xwe de min ji naverok û armanca nivîsa bêtir, giraniya xwe daye ser "çewtiyên zimên " û teknîka "rojnamevanî " ya wî. Lê negotiye min ev nivîs kînga û di kîjan rojnamê de nivîsîye...

Cardin li gor wî, min di nivîsa xwe ya li ser "diziya Koyo Berz" de jî xwedêgiravî gotiye ez Koyo Berz nas nakim. Lema jî L. Ronahî ez bi "bêrêtî" yê îtham kiri me. çi ji bo îspat bike ku ez Koyo Berz nas dikim li gor xwe " numûnake pirr " balkêş", pirr " berbiçav " daye. Wiha gptiye:

" Ger Koyo Berz ji L. Berrîvanî (Zinarê Xamo) re bibêje ' ma rast e ku tu Koyo Berz nas nakî ? Ne min berpirsiyariya rûpeleka rojanama ku tu di quncikekî wê de dinivîsînî,dikir. "

L. Ronahî meraq dike, li hember pirseke wiha gelo minê bigota çi?

Ezê pirr kin bibêjim.Berî her tiştî L. Ronahî ji pesn dipeyive. kerasekî nedirûtî li min dike. Tiştê qet hay û baya min jê tuneye dixe hustuyê min. Nivîsa qet min nenivîsandiye bi min dide nivîsandin, gotinên qet min negotine bi min dide gotin. çimkî:

Yek; min heta nuha tu carî ne di Armancê de û ne jî di dereke din de li ser Kurdo Baksî yek rêz jî nenivîsîye. Li hember vê îddîa L.Ronahî bes ez dikanim bibêjim"Xwedê hevza meriv ji bêtarê giran bike!" Baş e ku L.R onahî sûcekî hîn mezintir nekiriye hustuyê min. Mala wî ava be.

Dudu; hin nivîsên Koyo Berz di Armancê de derketine, ew tu carî nebûye berpirsiyarê rûpeleke Armancê. Ev îddîa jî ji kok de ne rast e. Wer xuyaye L. Ronahî bêyî ku li Armancê nerîbe dipeyive.Ev agahdariya bê bingeh wê ji yekî din girtibe.Çi ew kesê ev agahdarî dayê jî ew xapandiye; wer xuya ye merivekî ne xêrxwazê wî ye.

Sisê; îddîa ku min gotiye " ez Koyo Berz nas nakim " ne rast e. Di nivîsa xwe ya li ser Koyo Berz de min negotibû ez wî nas nakim.Di vê nuxtê de L. Ronahî qala tiştekî bingehê wê heye,dike.Lê bi hawakî ne rast, bi şiklekî sathî. Wer xuya ye ev nivîs jî nexwendiye (ez naxwazim bawer bikim ku xwendibe û fahm nekiribe). Bi îhtîmalek mezin yekî din jê re neqil kiriye. Çi çaxa meriv li gor rîwayetan hereket bike jî netîce weha dibe, meriv kerasê nedurûtî li xelkê dike. Ew nivîsa ku L. Ronahî qal dike, min tê de negotibû ez Koyo Berz nas nakim; min gotibû, gelo nebe ku Dr. N. Zaza di saxiya xwe de"navê Koyo Berz wek nasnav" bi kar anîbe?"

Di pêş gotina hevpeyvînê de Mezher Kaplan, L. Ronahî wek serwextekî huner û edebiyatê dabû nasîn."Serwextekî huner û edebiyatê " divê mîzah û mana vê cumla hewqas basît wek gotina " ez Koyo Berz nas nakim " fahm nekira.

Wek her kesî heqê L. Ronahî jî heye ku li ser tiştên hatine nivîsîn bîr û raya xwe bi hawakî azad bibêje; ez qîmeteke pirr mezin didim parastin û bikaranîna vî heqî. Bes li alî din ew kesê vî heqî bi kar tîne jî divê tiştê rexne dike berê bixwîne û dûre li ser bipeyive.Heger L.Ronahî wiha kiriba nuha hewce nedima ku ez vê nivîsê binivîsim.

Min heta vira bê guman tenê qala çewtiyên L. Roinahî kirin. Çewtiyên ku min alaqeder dikin. Helbet hemuyê hevpeyvînê ne ev çewtî ne, wî gelek tiştên rast û di cî de jî gotine.

www.arsivakurd.org

DAXUYANÎ

Roja 20 - ê nîsanê agahdariyek kete destê me ku Komara İslamî ya İranê erîşek biriye ser çend qeseba û gundên li Dewleta Federa ya Kurdistana Iraqê û ew cîh bomberdiman kirin e. Agahdariyên bi ferehî heta nuha ketine destên me ev in.

Roja 19. 04. 1993 - yan de leşkerên Komara İslamî ya İranê deverin li başûrê welat bomberdiman kirin e û bûye egera ziyan û derbederkirina bêtir ji 5000 rûniştvanên wan gundên ku ji nu ve liber avakirinê bûn e. Ev cîh ên hatin bomberdiman kirin di herema di bin ewletiya Neteweyên Yekgirtî de ne.

Wekî tê zanîn piştî ilankirina Dewleta Federe ya Kurdistan Iraqê di Çiriya Paşîn a 1992 - an de, dewletên dagîrker ên Kurdistanê - Turkiye, İran û Suriye her û her prowkasyonên xwe pêşberê başûrê Kurdistanê domdikin û dixwazin vê hêlîna demokrasiyê li Rojhilata navîn hilweşînin. Ji bo vê yekê jî çend caran wezîrên derve yên van dewletan civiyan û helwestên xwe yên wekhev û êrîşkar nîşandan. Di van civînan de ne dûr e ku ewan li ser êrîşên leşkerî jî lihev kiribin. Dewleta Tirk jî, berê hemberê protestoyên desthilata Kurdistana Başûr û Parlamentoya Neteweyî jî ketibû xaka Kurdistana Iraqê, herçend ev herem dikevin zona 36°.

Her wekî agahdariyên ketin destên me, Komara İslamî ya İranê hîn di meha sibatê de leşkerên xwe anîn ser sînorê dewleta Federe ya Kurdistana İraqê û di wê demê bi xwe de, desthilata dewleta kurd raya giştî ya cîhanê ji bo tehdîda İranê li ser xaka kurd agahdar kiribû. Gava mirov li tehdîdên ji Bexdayê jî tên guhdarî dike, digihe baweriyek weha ku pêwendiyek di navbera êrîşên İranê - tehdîdên İraqê - prowakasyonên Turkiyê û Suriyê - de hene. Dewleta Federe ya Kurdistana İraqê bi tundî ev êrîş tewanbar kirin û dixwaze raya giştî ya cîhanê bala xwe bide van prowakasyonan. Li ser vê yekê herweha Partiya Demokrata a Kurdistana İranê jî daxuyanî belavkirin ku êrîş hatine ser buroyên wan ên li Kurdistana Iraqê.

Bomberdimanên İranê li derdora bajarê Ranya, Qaladizê û şerîta çiyayê Qandil de pêkhatin e. Nêzîkî 5000 rûniştvanên van cîh an warên xwe terkkirin e.

Agahdarkirina raya giştî li ser van êrîşên terorîst, hemberê dewleta Kurdistana Iraqê ya federe, erk a her yekî ji me ye.

Em bi tundî êrîşa İranê, planên Iraqê û prowakasyonên Turkiyê tewanbar dikin.

Stockholm, 24 Nîsan 1993

www.arsivakurd.org

Belavoka pêkhatina Komîta parastina mafên enfalan, kes û karê wan.

A COMMITTEE TO DEFENCE ANFALS VICTIMS RIGHTS

Gelê Kurdistanê!
Kes û karên enfalleriyan!
Gelî mirovdostan!
Şerê ji navbirina gelê kurd û şewtandina Kurdistanê ji aliyê rejîma Saddam ve bê şik yêk ji pîstirîn û hovîtirîn polîtîkayên wê serdemê yên dagirkerên welatê me bu ye.
Bikar anîna çekên kîmîyawî, kavilkirina çend hezar gond û bajarên kevnare Kurdistanê, ramalina bi qiştîye kurdan li ser warênbav û bapîran, siyaseta bi arabkirina (arabîzekirin) beşek firevan ji Kurdistanê û bê ser û şûn kirina gelek ji runiştiyên wan cihan, hemî halqeyên zincîreya şerê ji ortê rakirina gelê kurd buye. Lê ev tiştên bi serê enfal hatî di rastî de hovîtirîn, vehşetirîn û heyvanetirîn halqên vê zencireyê bûne.
Bi deh hezaran insanên kurd bê ser û şunên, tu kes tu tiştî nezane ka çi bi serê wan hatiye. Lê li şûna wan de Kurdistanekî vêran bi cih maye. Bi sedan hezar kes û karên wan perîşan û der bi der bi cih mane. Di nav wan de bi taybet rewşa jinên bê şû û zaroyên bê xwedî û serperist gelek dijvar û xerabe. Îro li hemî bajarên Kurdistanê ku çe û kolan tijî ne ji zarokên hêtim û avare û birçî ku ji hemî mafên xwe yên însanî bê par mane.
Komela me komeleyetî humanîst (miravdestane) û serbixwe ye, bû vekolîn û di şûn de çûn û peyda kirina enfalan û her vusa berqîrî kirin û parastina mafên insanî, aborî, civakî û kulturiye kes û kazan wan.
Xuşk û biryaên ezîz em li benda piştgirî û alîkariya we hemî insanên bi vijdan û mirovdostin.
Hûn dikarin bi vê adresê peyvandiyê bi me re bikin.
Bo agahdarî nêzîkî 182.000 kes enfal kiriye. (wendabûne)

Arî
Forv.9
145 51 Norsborg
-Sweden
Tel: 08-53181146

KOMITEYÎ ANFAL
Emara ettar
Box: 375
Gerek- Rizgarî

Suleymanî- KURDISTAN

PG: 645 36 12 - 1

AD - SK "Anfal:s"

www.arsivakurd.org

GAZÎ JIBO HEMÎ RÊXISTINÊN ÎNSANÎ YÊN CÎHANÊ:

Di meha oktobir ya 92,an de çend rêxistinên kurdistana Sûrîyê,hin belavok û daxuyanî di derhaqê rûreşîya rejima Sûriyî û kiryarên wê yên qirrêj liser gelê Kurd li Sûriyê, belavkirin. Piştî belavkirina wan belavok û daxuyaniyan vir de, ev sê meh e rejima Sûriyê bi hovîtiyek mezin, ketober gelek kurd girtin û gelek jî ji malên wan,birin xistin bin îşkencên giran û gelek ji wan hê jî nediyarin di kîjan zîndanan da nin, li ku nin? Ev çend kes ji wan girtiyan in:

1- Evdibaqî Salih	1950	muhendis	bi jin 3 zarok	Qamişlo
2- Mûsa Hisên Elî	1961		bi jin 5 zarok	Dirbêsiyê
3- Şerîf Şukrî Şukrî	1962	karker		Dirbêsiyê
4- Omar Elî	1957	karker	bi jin 3 zarok	Dirbêsiyê
5- Hesen Qaso Xelef	1967	xwendevan		Dirbêsiyê
6- Mihemed Sidîq Ehmed	1966	mamoste		Dirbêsiyê
7- Mihemed Salih Hemê	1971	xwendevan		Gundê Tildîk
8- Elî Heso Osman	1967	karker	bi jin 2 zarok	Serêkaniyê
9- Bedir Xelîl Dawid	1965	karker		Gundê Tilhermel
10-Şerîf Ebûzêd Osê	1960	karker		Qamişlo
11-Ehmed I.Mihemed	1964	karker	bi jin 2 zarok	Gundê Qoştê
12-Mehemed Yusuf Hesen	1955	karker	bi jin û 4 zarok	Qamişlo
13-Zekî Hecî Mehemed	1966	karker	bi jin û 4 zarok	Gurkundê
14-Mehemed Cemîl Abdulhelim		Avuqat		Qamişlo
15-Mehmud Mehed Emo		Mamostayê tarix		Qamişlo
16-Ali Abdulhelim Cemil		Karker		Qamişlo
17-Şêxmus Abdulqadir	1959		Bi jin û 3 Zarok	Dirbêsyê
18-Suleyman Mehmud	1972	Xwendewan	Bi jin	Dirbêsyê
19-Abdulqahar Dawid		Mamostay Ingilizi		Dirbêsyê
20-Mohamed Seid		karker		Qamişlo
21-Mehsun Şukri		Karker		Qamişlo
22-Beşir Mehemed Şêxmus	1966	Mamostayê Inglizi		Heseke
23-Dara Heso Naif	1961	Muhendis	bi jin û 3 zarok	Heseke
24-Yusuf Hesen Hemê	1947	Karker	bi jin û4 zarok	Qamişlo
25-Welid Husein Abdulqadir	1965	Mamaostayê cografya		Qamişlo
26-Mahmud Beşir Ehmed	1957	Muhemdisê elektirik		Amudê
27-Sileyman Oso Abdulmeci	1960	Muhendisê Mekanîk		Dirbêsyê
28-Abdulxanî Ali Hemed	1965	karker		Qamişlo
29-Abdulbaqî Sînan	1961	Mamosta	bi jin û 5 zarok	Dirbêsyê

Rejima Sûriyê ne bi vî awayê bi tenê inkara gelê Kurd li ser axa wî li Sûryê dike,her waha her roj bi plan û tevgerên nu ji bo pêkanina daxwazên xwe yên gemarî li ser gelê Kurd kar dike. Dem bi dem, ne bi tenê înkarkirina gelê Kurd lê belê ji bo bi carekî ji holê rakirina wî gelek tevnên din jî li dar dixe. Ji ber van awa em gazîya rêkxistinên insanî yên cîhanê giştan dikin da ku karekî bikêr û bi lez were kirin, wek zorê bidin rejima li ser Sûriyê da zordarîya xwe ji ser gelê me rawestîne.

Serkirdayetîya havbeş:

1- Partiya şexilê demokratê Kurdî li Sûriyê(Rêxistina Avrupa)
2- Partiya demokratê Kurdî yekbuy li Sûriyê (Rêxistina Avrupa)
3- Partiya hevgirtina gelê Kurd li Sûriyê (Rêxistina Avrupa)

1993 Çirîya paşîn

www.arsivakurdi.org

BANG

Ev 70 sal in yek li dûv yekê rejîmên Iraqê yan şer li ser Kurdan ferz kirine yan jî qanûnên şer danîne pêşiya wan. Gelek caran jî xwestine bi riya peyman û lîstikên cûda cûda tevgera azadixwaz a gelê me serkut bikin.
Polîtîka şer û nijadperest ya rejîma Iraqê bi tenê di van 31 salên dawî de bûye sedema wêranbûna pitir ji 4500 gundan û 25 bajarên biçûk, koçkirina zêdetir ji 2.000.000 hevwelatiyên Kurdistanê ji cih û warên bav û kalan bo kampên başûrê Iraqê yan welatên din. Îro bêtirî 300.000 Kurdî wek mişext li Îranê dijîn ku piraniya wan birayên me yên Feylî ne û zêdetir ji 200.000 kurdên ji Kurdistana Iraqê li welatên Ewrûpî û çend welatên din penaber in.
Hemû rejîmên Iraqê bi armanca qirkirina gelê Kurdistanê û guherandina struktura netewî, civakî û cografya Kurdistanê. Şer û hemû kiryarên faşîstî dane ber xwe û bi taybetî rejîma nijadperst û diktatoriyeta Saddam Husên bi hemû awayan hewil daye ku bi politikayên ne mirovane bi riya zordarî girtin. Jenosîd û bikaranîna çekên kimyayî û biyolojîk bigihije vê armancê.
Çendîn bûyerên wehşiyane yên ku wan encamên hîn jî nehatine derman kirin hene. Wek Helebçeya Şehîd, Dola Cefayetiyê, Şêx Osman, Germiyan, Geliyê Bazê û hwd.
Encama siyasetên şerxwaz yên rejîmên Iraqê bûne sebebê zêdetir ji 200.000 şehîd û windakirina bêtir ji 183.000 hevwealtiyên Kurd ku piştî êrişên çepel yên (enfal) 1988-an û vir de wunda ne.
Lê belê yekîtî, biratî û hevgirtina di navbera hêzên siyasî yên Kurdistana Iraqê û rola karger ya Cepheya Kurdistana Iraqê û giyanê xweragirtiyê û hîsa bilind ya gelê Kurdistana Iraqê siyaseta zulm û jenosîdê ji binî hilweşand. Di vî warî de raperîna mezin ya 1991-an nimûneyeke dîrokî ye, tevî koçkirina bi milyonan Kurdan û bûyerên trajedik yên bihara wê salê, pirsa Kurdî gihand qonaxeke nuh. Bê guman Kurdên li derveyî welat di vî warî de roleke mezin lîstine.
Gelê Kurdistana Iraqê di roja 19.05.1992-an de destaneke nuh nivîsand; 1.200.000-an di hilbijartina Parlamentoya Kurdistana Iraqê de deng dan. 200 grub û kesên ji Erûpa û Amerikayê di gel çapemeniya cihanê çavdêriya hilbijartina kirin. Îro parlamentoyek û hukumetek ji çend partiyan hilbijartî li Krudistanê heye, siyaseta hemû cûre azadiyên bingehîn mafên mirovan û demokrasiyê tê girtin. Kurdistan ji îmtîhana demokrasiyê derbas dibe.
Ev qonax û ev dem û dezgehên sava piştî şerê 31 salan û çendîn belayên giran, di mercên aloz de ji dayik bûne û niha %90-ê aboriyîa welatê me têk çûye û welat di nav du ablûqeyên aborî de ye. Dem û dezgehên demoktratîk kontrola 2/3 erdê Kurdistanê û berpirsiyariya jiyan û ewlehiya 3.500.000 Kurdan dike ku ji wan 500.000 derbeder in û erdên wan di bin kontrola rejîma Bexdayê de ne.
Îro:
-4500 gund û 25 bajarên biçûk li benda avakirinê ne.
-Dezgeh û fabrîkayên li Kurdistanê divê wekî ku pêwîst muhtaciyên gel bi cih bînin.
-Nezî 2.000.000 hemwelatiyên me li bendê ne ku vegerin ser warê bav û kalan, ji bona ku jiyanaeke normal bijîn û ji kampên ku rejîma zordar avakiribûn xilas bibin.
-3.500.000 Kurdên hevwelatî ji ber siyaseta rejîma faşîst a Saddam Husên, wêranbûna welatê xwe û ji ber du ebloqayên aborî muhtacî her cûre alîkariyê ne.
-Malbatên 200.000 şehîd û 183.000 Kurdên winda li benda alîkariyê ne.
-Ev tecrûba demoktastiyê ji ber buhayiyê û ambargoyan di tehlîkê de ye.

Ev tecruba demokratîk Azadiya li welatê me berhema xebata netewê me, renca hemû Kurdên dilsoz û welatparêz û sembol û hêviya me tevan e. Çespandin û biserxistina wê barê netewî yê me hemuyan e. Ji bo alîkairyê û piştgiriya demokrasiyê. **Parlementoya Kurdistana Iraqê biryar daye ku li her welatekî hesabekî bankayê veke. Ji Parlamentoya Kurdistanê, ji Wezareta Malî û Aborî ya Kurdisana Iraqê komîteyek wê serpereştiya vî karî bike. Ev komîte wê di demên destnîşankirî de ji bokesên ku alîkarî kirine, di derheqê miqdar û dema alîkariyê de agahdariyan bişîne.**
Em ji hevwelatiyên xwe yên li her çar perçên Kurdistanê û bi taybetî ji Kurdên li derveyî welat daxwaz dikin ku mil bidin ber avakirina welatê xwe û li gor îmkanên xwe beşdariya vî karê pîroz bikin.

26.01.1993
Parlementoya Kurdistana Iraqê

www.arsivakurdi.org

Ji raya giştî re

Di 19 - ê adarê de, Sekreterê giştî yê Partiya Karkerên Kurdistanê (PKK) Abdullah Öcalan û Sekreterê giştî yê Partiya Sosyalîst a Kurdistanê (PSK) Kemal Burkay, hatin ba hev û li ser van xalên jêrîn gihiştin bîr û baweriyek wek hev, herweha baş dîtin ku vê daxuyaniyê bighînin raya giştî.

1 - Rêxistinên welatperwer ên Kurd ji beşek an hemû beşên Kurdistanê ji hebûna hevûdu re rêzê bigrin, pirsgirekên ku dikarin di nav wan de derkevin bi metodên aştîxwaz û danûstandinan çareser bikin. Divê rêxistinên welatparêz li hemberê hevûdu tade û zorê bikar neynin, herweha li dijî hev bi zimanê erîşkar û munaqeşên xwe de jî dijminatiyê nekin.

2 - PSK û PKK ji bo başkirina pêwendiyên di navbera rêxistinên welatperwer ên Bakurê Kurdistanê de, ji bo pêşxistina hevkariyê di nav wan de û di pêş de ji bo damezrandina eniyek giştî wê hewl bidin.

Ji bo vê armancê her du partî di demek nêzîk de wê bangî civînek giştî di navbera hemû rêxistinên welatperwer de bikin.

3 - Neteweyê Kurd jî wekî hemû neteweyê din, mafê xwe yê jiyanek azad, ji bo pêşeroja xwe bi serbestî mafê xwe yê çarenusê diyarkirin û li hember tade û zordariyê mafê xwe yê berxwedanê heye. Ev mafan di Daxuyaniya Neteweyên Yekgirtî ji bo Mafên Mirov ên cîhanî û di peymana Konferansa Ewlekarî û Hevkarî ya Ewropayê de (KEHE) hatine zimên.

Di salên dawî de hukimeta Tirk dibêje ku hebûna Kurdan qebul dike, lê ew, helwêsta xwe ya nenaskirina mafên meşru yên neteweyê Kurd didomîne. Girêdayî vê, bê ku mafên bîngehîn ên Kurdan bên naskirin, tu maneya naskirina hebûna Kurdan tune ye.

Peydakirina çareya adîlane ji bo pirsa Kurd, li ser bîngeha wekheviya her du gelan mumkin e. Em bawerin, ku di sazumanek weha demokratîk de her du gel di nav aştiyê de û wek bira dikarin bijin. Ew jî di şiklek Federasyona Demokratîk de dikare pêk were.

Ji bo vê yekê, ev rewşa şer a ku encamê tade û zordariya siyaseta dewleta Tirk e, divê bidawî were û rê ji bo çareyên aştiyê vebe. Ger hukimeta Tirk jî bi rastî dixwaze aştî, demokrasî û wekhevî pêk were, divê van pêngavên han di demek zû de bavêje :

1 - Divê şer ji alî her du aliyan vê bê rawestandin. Xewla PKK a dawî ji bo vê yekê fersendek dîrokî ye.

2 - Li Kurdistanê desthilata leşkerî û Walîtiya heremê bidawî were, Tîmên taybetî, Kontrgerila û parêzgeriya gundan bêne rakirin.

3 - Zagona bîngehîn li gor hebûna gelê Kurd û mîsogeriya mafên wî, bi awayek demokratîk bê nukirin. Hemû zagonên nedemokrat û dezgehên weha ji nav bên derxistin.

4 - Ef a giştî divê bê derxistin.

5 - Maf û azadiyên ramanî, gotin , çapemenî û rêxistinî bi tevayî bên dan.

6 - Di nav wan de partiyên me jî, divê qedexeya li ser hemû partiyan rabe, ku bikaribin derbasî jiyana eşkere bibin.

7 - Tade ya li ser ziman, dîrok û çanda Kurd rabibe, li dibistanan de xwendina Kurdî destpêbike, di radyo û telewîzyonê de jî dest bi weşanên Kurdî bê kirin.

8 - Ji ber rewşa heyî mirovên ku cîh û warê xwe terk kirine yan jî hatine nefî kirin, bikaribin vegerin cîh û warên xwe û zerara wan jî li wan bête vegerandin.

9 - Di salên dawî de aboriya Kurdistanê ya ku hatiye xerakirin ji bo ku bête başkirin û bazirganî û zîraat dîsa bê ser piyan programên aborî bên pêkanîn.

Bi vê munasebetê ji dil û can, em cejna Newroz a gelê xwe pîroz dikin.

Sekreterê Giştî yê PKK
Abdullah Öcalan

Sekreterê Giştî yê PSK
Kemal Burkay

DAXÛYANIYA ROJNAMEGERIYÊ

Di roja 13.04.1993-an de Sekreterê Giştî yê PKK (Parityа Karkerên Kurdisan) û heyetek di bin serokatiya Hevgirtin-PDK (Hevgirtin-Partiya Demokrat a Kurdistanê) hatin ba hev, li ser rewşa pirsiyariyên rêzaniya (siyasi) Kurdistanê rawestiyan û gîhan van encamên jêr:

1- Hevgirtin-PDK rawestandina cengê ya bi merc û vekirina reya aştitî û rêzaniyê baş dibîne.

2- Hevgirtin-PDK doza pêkanîna civîna yekitiya cepheyî ku di protokola PKK û PSK de hatiye kirin pêwîst dibîne û ji bo pêkhatina wê di demek kurt de dê xebatek hevpar bimeşîne.

3- Herdu partî deqên ku di protokola PSK û PKK de hatibûn pêşkêşkirin dan ber çavan û mûnaqeşeyên li ser program û rêbaza yekitiya cepheyî ji civîna giştî re hiştin û dê herdu alî pêşxebatên amadekirina wan bidanûstandina du alî bimeşînin.

Sekreterê Giştî yê PKK
Abdullah ÖALAN

Serokê Giştî yê Hevgiritn-PDK
Hemreş REŞO

www.arsivakurdi.org

NEWROZA ŞIMA BIMBAREKBO (PÎROZBO)

M'ana Newroz; Rojo newe wo. Rojo bêlûkerdewo, mizgîna bindê zulm û zordarî ra xelisîyayîşîya. Tengasey ra xelisîyayîşo. Mizgîna wesarî ya. Ena aşma muqedes di cebre, kilê adirî kuweno 'erd, binê 'erdî girîyeno, kil û kelbûx 'erdî serkuweno, 'erd vewri nêhemilneno se barûto ki nizdîkê adirî bo helîyena. Dar û ber tern beno, gul û sosinî vilikan akenê, ez çi serê şima bidejna, tabîat, heywan, însanî rê mizgîna tengasîyan ra xelisîyayîşya, mizgîna bolixeya.

Miletê Mazapotamya se Kurdî, Farsî, Suryanî... 21 ê Adar(Mart) i se roşan bimbarek kenê. Farisan rê sernewe wo. Kurdan rê zulmî vero rojê serehewanayîşî yo, azadî yo, sernewe wo.

Yew wext di vanê Mazapotamya di yew Qiral o zaf zulumkar beno, namê jê(yey) Deheq beno. Efsanan gore eno qiral, hindi ki zulumkar bîyo, çiqas ki ay miletê dormî bîyê, heme jê dest di eman di bîyê.

Rojana rojê, vanê eno qiral o zulumkar, bi yew nêweşî kuweno. Wirdî serpolan(doşyan) dê enê qiralî ro, sey seredê marî, di hebîy pizrî vejîyenê. Enê pizrî roj bi roj xişin benê. Dej û şewata enê pizran ver a qiral tabatî nêgêno, ca bide nêkuweno, bena hawar û qîrîya jê.

Qiral derhal veynda wezîrandê xwi dano û bi jîni telal dano veyndayîş. Kora yew doxtor o hewl esto se, xeberi erşawenê jê dim a semedo ki bêro rêşanê qiralî darû ko. Welhasil tu yew doxtor nêşêno rêşandê qiralî rê çare veyno. Rojê yew wezîrê qiralî, qiralî ra vano:

- Qiralê mi, yew doxtor filan ca di esto, bibo bibo se o ancax bişênibo rêşandê to rê darû veyno. Qiral derhal ferman vejeno doxtorî dim a. Wezîrê qiralî doxtorî anê ardiş. Doxtor senî ki rêşanê qiralî veyneno, vano:

- Qiralê mi, darûyê enê rêşandê to, mezgê seredê însanî yo. Ti gerê roj, di gedan sere birnê û mezgê seredê jîni vejê û rêşandê xwi radê.

Qiral yew bi didi nêkeno, vatişê doxtorî ano ca. Wexta ki mezgê gedan rêşandê xwi ra dano, tikêkê(biney) êşê rêşandê jê kemî beno. Wezîrê qiralî, roj di gedanê şardê ay dormî tira gênê û benê serebirnenê. Rojê nobi yena yew Kurdî. Eno Kurd namê jê Kawa wo asinger o. Kawa gedanê xwi nêdano wezîrandê qiralî. Sere qiralî ro hewnano. Pêşmala xwi yew dari ser ra keno, keno al (bayraq). Çakûtê xwi gêno xwi dest, kuweno vernîda mileti, bi mileti reydi romeno saray da qiralî. Mileti reydi hucumê saray keno, şono zeredê saray. Kawa wo asinger çakûçê xwi dano seredê qiralî ro, qiralî kişeno. Heme miletî kêfana dawil û zurna cenenê, nîna kenê, adir tananê, <mesela adir tanayîşî, verê rayîdî û dirbî semedo ki çinêbîyê, şew adir tanayîşî reydi xeberi daynê bi yewbînan>, keyney û lajê xortî kêf û eşqî rey di kay kenê. Bi kêfdê enê rojdê azadî di heme têreydi şa benê. Eno rojo muqedes, beno rojo newe, beno rojê şahî, beno mizgîna bindê zulm û zordarî ra xelisîyayîşî.

Kurdî ay roj ra hetanî eyro, enê rojê muqedesî bi gonîda xwi bo zî, bimbarek kenê. Newroz a pêrar û parî di, di keynê Kurdan ki sey di şitlan, di gulan, di boranan bîy, ganê xwino narîn veşna. Bi veşnayîşê gandê xwinê narînî reydi, dijminê milata xwi, dijmino gonî werde, çimandê heme dinya ver di xwi veşna û dijminê mileta xwi pirtesto kerd.

Mileta Kurd, heme tehdît û barbareya dijminandê xwi ser ra zî, rayna bêters, bêxof Newroz a xwina emserêni bimbarek kerd. Dewleta Tirk waşt ki Newroz a emserêni bi qetlîyaman reydi bifetisno. Lakim P.K.K bi dek û dolabandê dewleta faşîsti herqilîyay. P.K.K yew kinar qerarê atêş birnayîşî girot. Milet zî goştarêya enê qerarî girot, nîyamey dek, dolaban û kayandê dijminî. Newroza xwi bi kêf û şahî reydi binbarek kerdi.

MihemHimbêlij

www.arsivakurdi.org

STOCKHOLMDIDIŞEWÊ NEWROZ

F.K.K.S di, 20 - 3 - 1993 di semedê bimbarekkerişê Newrozi, yew şewa şahî viraşt. Gorebê di(2000) hezarî Kurdî ena şewa şahî di hazir bîy. Dengbêj û tenbûrvanê ki d'awetlî yê şew bîy, bi veng û tenbûrandê xwi reydi şew xemilnay. Kurdan bi kêf û 'eşqî reydi nîna kerd û Newroz a xwi bimbarek kerd.

P.K.K. 21 - 3 - 1993 di semedê bimbarekkerdişê Newroz, yew şewa şahî viraşt. Gorebê hinzar û ponsey Kurdî ena şew di hazir bîy. Dengbêj û tenbûrvanan bi veng û tenbûrandê xwi reydi şew xemilnay. Şew di folklor û tîyatro zî kaykerd. Kurdan bi solaxanan û govendi reydi şew xemilnay û Newroz a xwi bimbarek kerd.

Çîyo hero muhîm, şew di mesûlê E.R.N.K. îtifaqo ki nabêndê Partîya Karkerê Kurdistanî û Partîya sosyalîsta Kurdistanî di virazîyabi îlan kerd. Kurdan kêfê ena xeber ra tilîlî veynda û çepikî kutî.

KONGERAYAFEDERASYONISWÊDDI

Kongeraya Federasyona Komelandê Kurdan Swêd di a hîrîyesi(13), 27 - 28 ê Sibat di Stockholm di Medborgarhuset di virazîyay. Kongera di 43 komelê azay(endam, ûye) û yewbîyayena cenîyandê Kurdan, yewbîyayena xortandê Kurdan, 144 delegey hazir bîy.

Kongera bi wendişê marşê mîlîyê Kurdan abîy. Kongera di delegê Dewleta Federalîya Kurdistan dê Iraqî, partîyê sîyasî ê Swêd î û Federasyonê xerîban, se meymanî hameybîy kongerada F.K.K.S' dî.

Rojnemevanî û tay Kurdî zî, se temaşoxvanî kongera di hazir bîy.

Na kongera di destûrname di tay bedilîyayîşî virazîyay. Enê bedilîyayîşana ayê ki dîqatê kê kaşkerdênê, dî-rê(3) maddey bîy. Tira yewê azay komîtê kargerî a yewbîyayena cenîyan, ê didini yewbîyayena xortan. Delegê enê wirdî komelan, bîy delegey tabî'î kongera. Ê hîrin zî kongera Federasyona Komelandê Kurdan Swêd di, do di serran ra ray kongera xwi virazo. Labelê eno nabên di do konferansê virazîyo. Komîto karî ê kongera di xeynê çend tenan, bedilnayîş nêvirazîya. Hama hama însanê verênî hamey vijînayîş. Kongera gorebê îmkanandê xwi, semedê kar û xebata F.K.K.S di tay qerarî girotî ki jîni bîyaro ca.

www.arsivakurdi.org

Baba Dûzgûnî

Vêrê deşnayde mekan gurêto
Namê Dûzgûn o, Dûzgûn baba o
Kêykê Efkar keno cira vineto
Namê Dûzgûn o, Dûzgûn baba o

No çar jêrde cêro vêbeno
Çiqas nalano na derdê mao
Vano Efkar mekê nao rusneno
Namê Dûzgûn o, Dûzgûn baba o, baba Dûzgûn o

Arêker:
Hemedê Mamekiz

Mezela Seydê min

Ez şîno dîyarê mezela seydê xo
Çîçeg bîyê têra vano cenneto
Mi kela xo birna îra vinato
Seydê min nalano xorî bê xorî

Cêr hardo dewrês cor Osman o kewê
Çimonê ma nûkuno hewnê sewê
Tombir bicer bizênê dewê bi dewê
Efkar bi lawîko sonê kewê

Hemedê: Mamekiz

Kocaw Welatê min

Kacay xort û xamay wende vanî
Kocay hucray û dîwanî

Kocay bax û bostanê min
Kocay dergeh û banê min

Kocay ray û yê çemî
Kocay yê merg û yenî

Kocaw seyrangeh û zozanê min
Kocaw welat Kurdistanê min

Ka birca belek û neqşîne
Ka sera û şaneşîne

Kocaw Amed paytextê min
Kocaw ew sîya bextê min

Kocaw ew roc û yê şewî
Kocaw sûk û yê dewî

Kocay hêzê pêşmerganêm
Parêzgerê Kurdistanêm

Kocaw Faîk ê Bûcaxî
Kocaw bulbulê qonaxî

Kocaw Elçî yo namedar
Sebê welatî bi kar û bar

Kocaw Mehemedo Qadî
Sebê welatî û azadî

Kocay Paşay û wezîrê min
Kocay welam û kizîrê min

Kocaw Rizay mino Seyîd
Kocaw Şêxê mino Seîd

Kocaw Berzanî yo namedar
Kocaw welatê min habawe

ARYAN

www.arsivakurdi.org

LAMIS RESOR

ئاژانسی هاتووچۆی لەمیس

به سەرپەرشتی بەشار عەباس:

چاکترین و هەرزانترین گەشتی پشووی هاوینە،
بۆ ئەستەمبوڵ - دیمشق - بەیروت - تاران،
جێبەجێ دەکا.

دەتوانین بلیت بۆ کوردستان و هەموو وڵاتانی
جیهان ئامادە بکەین و بە زووترین کات.

Tel. 040- 12 72 34/ 040- 23 32 38/ 040- 23 32 81
Fax. 040- 23 32 26
Bergsg. 26
214 20 Malmö- Sweden

CHAM TOYRS

ئاژانسی هاتووچۆی شام

Hantvekarg. 65, 112 31 Stockholm

هەرزانترین بلیتی فرۆکەتان بەدەستدەهێنێ بۆ:
ئامادەین چاکترین خزمەتان پێشکەش بکەین بە فرۆکەی KLM ی
هۆلەندی و تورکی و فلەندی.
دەتوانن پێوەندیمان پێ بکەن لە کات و ژمارەی تەلەفۆنی خوارەوە:

Estambol: 3000 kr. Enqere: 3100 kr.
Dyarbekir: 3600 kr.
Dimeşiq: 4400 kr. Taran: 6380 kr.

Bilêtên herî erzan yên Balefirê, ji we re amade dike.
Em amadene ku xizmetên herî baş, bi Balefira (KLM)a Holendî, Turkî, Fînlandî, Pêşkeşî we bikin.

Di wext û seetên jêrî, dikarin peywendî bi me re deynin.

Kl. 10^{00}- 17^{00}
Tel. 08- 651 08 02, 08- 651 08 03
Fax. 08- 650 15 13

روونکردنەوەیەک

رۆژنامەی «القدس العربي» ژمارە «١٢.٥» ١ی ئەپریل/١٩٩٣ باسێکی لەسەر زاری فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لە سوێد، بڵاوکردبووەوە کەوا ئاگرێکی مەزن هەڵگیرسابوو لە زیندانی ناوەندی شاری حسەکە لە کوردستانی سوریا کە بووە هۆی شەهیدبوونی ٥٤ و برینداربوونی زیاتر لە ١٠٠ مرۆڤ.
رۆژنامەی ناوبراو راگەیاندبوو کە زیندانییەکان هەموویان کورد بوون و بە هۆی خۆپیشاندانێکی نارەزایی کە لە شاری (دەرباسیە)وە رووی دابوو، گیرابوون.
لێرەدا فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لە سوێد رادەگەیەنێ کەوا بە هیچ شێوەیەک بە کاری ناردنی دەنگوباسی ئەو رووداوە بۆ رۆژنامەی ناوبراو هەڵنەستاوە و بە درۆی دەخاتەوە.
ئەوەی شایەنی باسە تا ئێستاش هیچ نووسراوەیەک یان بانگەوازێکی سیاسی لەلایەن پارت و رێکخراوە سیاسییەکانی کوردستانی سوریا لەسەر ئەم رووداوەوە پێمان نەگەیشتووە بۆ ئەوەی بتوانین راوبۆچوونی خۆمان بە روونی رابگەیەنین.

فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لە سوێد
١٩٩٣/٤/٢.

بۆ هەموو کۆمەڵە کوردییەکان لە سوید!

وێرای سلاوێکی دۆستانە!
دەمانەوێ لەمەولاوە هەواڵ و راپۆرتی چالاکی کۆمەلەکان لە بەربانگدا چاپ و بلاو بکەینەوە. بۆیە تکاتان لێدەکەین بەردەوام هەر چالاکی یاخود گرفت و گلەییەکتان هەبوو، بۆمانی بنێرن. تکاشتان لێدەکەین تا ئەو جێیەی بوتان دەلوێ، هەول بدەن وێرای نووسراوەکانتان وێنەی چالاکییەکانیشمان بۆ رەوانە کەن.
. هەروەها ئێمە بەرەوپیری هەموو جۆرە رەخنە و پێشنیارێکی ئێوە دەچین و پڕ بەدڵ خۆشحاڵ دەبین ئەگەر لەم بوارانەدا بە هاوبیری و هاوکاری یەکتری، گرفتەکانمان کەمتر کەینەوە.
بە سوپاسەوە

بەرپرسی پێوەندی ناخۆیی فیدراسیۆن
شەماڵ

www.arsivakurdi.org

هەموو رۆژانی شەممە

رادیۆی کوردی لە سەرتاسەری شاری ستۆکهۆڵم

لە نێوان کاتژمێری 11.00 تاکو 15.30

88,9 MHz - FM

TEL : 08/ 19 51 70

رادیۆی دەنگی کۆمەڵەی کوردی لە سپۆنگا
هەموو رۆژانی شەممە لە کاتژمێری 13.00 تاکو 15.30
لەسەر شەپۆلی 88,9 MHz ی FM

رادیۆی کۆچەر
(دەنگی یەکێتی سینەماکارانی کورد/سوێد)
هەموو رۆژانی شەممە
لە 12.00 تاکو 13.00
لە سەر شەپۆلی 88,9 MHz ی FM

رادیۆی لاوان
(دەنگی یەکێتی لاوانی کورد/سوێد)
هەموو رۆژانی شەممە
لە 11.00 تاکو 12.00
لە سەر شەپۆلی 88,9 MHz ی FM

Hemû rojên Şemî

Radyoya Kurdî li seranserê bajêra Stockholmê

Radyoya
Dengê komela Kurdî li Spånga
Hemû rojên Şemî ji katjmêr 13.00 ta 15.30
li ser pêla 88.9 MHz *a* FM

Radyoya Koçer
(Dengê Yeketîya Sînemavanên Kurd/swêd)
Hemû rojên Şemî
ji Katjmêra 12.00 ta 13.00
Li ser pêla 88.9 MHz a FM

Radyoya Ciwanan
(Dengê Yeketîya Ciwanên kurd/Swêd)
Hemû rojên Şemî
ji Katjmêra 11.00 ta 12.00
Li ser pêla 88.9 MHz a FM

www.arsivakurdi.org

له یادی سەرۆکی نەمر بەرزانی..

کۆمیتەی هاوکاری هێزە سیاسییە کوردستانییەکان، بە یادی چواردەمین ساڵرۆژی کۆچکردنی سەرۆکی نەمر بەرزانی، لە رۆژی ١٩٩٣/٣/١٧ لە Medborgarhuset ی شاری ستۆکهۆڵم دا، شەواهەنگێکیان سازکرد.
ئەوەی شایەنی باسە، ژمارەیەکی زۆر لە هاووڵاتییانی کوردی نیشتەجێی سوێد ئامادەی شەواهەنگەکە بوون. لەم یادکردنەوەیەدا، زۆر رێکخراوی سیاسی و کۆمەڵایەتی، گۆتاریان بەو بۆنەیەوە خوێندەوە، هەروەها هونەرمەندان : ناسری رەزازی، جودی بۆتانی، چەند هونەرمەندێکی تر بەشداری ئەم بۆنەیەیان کرد و شەوەکە سەرکەوتووانە کۆتایی پێ هات.

لە ستۆکهۆڵم.. ئاهەنگی نەورۆز دەگێردرێ

بۆ ئەوەی بوار بۆ هەموو کوردی سوێد بڕەخسێ، تاکو پێکەوە جەژنی نەورۆز بەسەرکەنەوە، فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لە سوێد، لە رۆژی ١٩٩٣/٣/١.، لە هۆڵی Solnahallen ی شاری ستۆکهۆڵم، بە ئامادەبوونی زیاتر لە «٢...» هاووڵاتی کوردەوە، جەژنی نەورۆزی ئەمساڵیان پیرۆز کرد.

ئاهەنگەکە لە کاتژمێری 17.30 تا 01.30 ی نیوەشەو خایاند کە کۆمەڵێک لە هونەرمەند و تیپە هونەرییانەی تێدا بەشداربوون، لەوانە: *مستەفا دادار، جوان حاجۆ، سەعید یوسف، برادر، پرشنگ، تیپی شانۆی لاوان، تیپی ساماڵ، تیپی کیکی، تیپی زاگرۆس.*

هەروەها سێ ووتاریش خوێندرایەوە کە بریتی بوون لە: *ووتاری فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لە سوێد، ووتاری حکومەتی کوردستان، ووتاری کۆمیتەی سوێدییەکان بۆپاراستنی مافی مرۆڤایەتی کورد.*

ئەوەی شایەنی باسە، کۆمەڵەی کوردی لە سپۆنگا لە ئێوارەی رۆژی ١٩٩٣/٣/١٩ لە باخچەی Eggeby Gård دا، ئاگری نەورۆزیان هەڵکرد و ژمارەیەکی زۆری کوردی شاری ستۆکهۆڵم لەوێدا ئامادە بوون.

www.arsivakurd.org

یادی هەڵەبجە لە ستۆکهۆڵم

لە رۆژی ١٧ی مانگی ئاداری ساڵی ٩٣، کاتژمێری شەشی پاش نیوەڕۆ، لە هۆڵی (Medborgarhuset)ی شاری ستۆکهۆڵم دا لە لایەن چەند هاووڵاتییکی کوردەوە، شەوێکی شیعر و گۆرانی بەیادی شەهیدانی هەڵەبجەوە سازکرا.

شایەنی باسە، بەشدارانی ئەم شەوە بریتی بوون لە : تیپی مۆسیقای کوردستان، حسن لور، نور حەیات، فەرهاد جیهان م.، ئەنیس و نووسەری کورد عومەر شێخ مووس.

ئەم شەوە، بە داگیرساندنی مۆم و دەقیقەیێکی وەستان بۆ گیانی شەهیدانی هەڵەبجە و گشت شەهیدانی رێگای رزگاری کوردستان و، بەشداری ٨٥ هاووڵاتی کوردەوە دەستی پێکرد. پاشان مامۆستا عومەر شێخ مووس گۆتارێکی بەبۆنەی کارەساتەکەی هەڵەبجەوە پێشکەش کرد کە بەدوای ئەو دا شاعیری لاو نور حەیات، شیعرێکی بەزمانی سوێدی خوێندەوە. ئەمجا ریز هاتە سەر تیپی مۆسیقای کوردستان، کە ئەندامەکانی بریتین لە : (خالد رەشید، کاوە، عەدنان کەریم)، ئەمانیش بە چەند گۆرانییێکی و سرودێکی نیشتیمانییەوە بەشداری شەوەکەیان کرد و لە پاش ئەوانیش شاعیری لاو فەرهاد چەند پارچە شیعرێکی بە ناوی (هەڵەبجەی شەهید)، (بگری بۆ کوردستان، دایە!) بۆ میوانان خوێندەوە.

پاشان هونەرمەندی بریندار کاک (کاوە) سروودی:

«ئەگەر ووتیان هەواری کاروانی ئێوە، بۆچی دوورە
ئەگەر ووتیان داروبەردی وڵاتەکەی لەسەر ئێوە، بۆچی سورە
هەموو هاوارکەن بەجارێ بڵێن لەئاسمانی مەڵبەندەکەی لەسەر ئێمە
لە جێی باران خوێن ئەبارێ، خوێن ئەبارێ، خوێن ئەبارێ، خوێن ئەبارێ....» ی

پێشکەش کرد، هەروەها لەلایەن هونەرمەندی دەنگ بە سۆزی کوردەوە کاک (حەسەن لور) چەند شیعر و گۆرانییێکی نوێی بە یادی هەڵەبجەوە گوت و لە پاش ئەویش کیژێکی ئێرانی بەناوی (هەنیس)ەوە بە گۆرانییێکی فارسی بۆ هەڵەبجە بەشدار بوو.

ئەوەی شایەنی باس بێت، ئەم شەوە بە ئیمکاناتێکی زۆر کەمی هونەرمەنداندنەوە پێکهاتووە کە زۆر بە رێکوپێکی بەرێوەچوو و بە سروودی (ئەی رەقیب) کۆتای بە شەوەکە هێنرا.

لە شاری ستۆکهۆڵم،
سمینارێک لە سەر هەڵەبجە ئامادە دەکرێ

بۆ وەبیر هێنانەوەی کارەساتی کوشارە دڵتەزێنەکەی هەڵەبجە، فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لە سوێد، سمینارێکی لە سەر ئەنجامەکانی ئەو کارەساتە ئامادە کرد. ئەم سمینارە لە ئێوارەی رۆژی ١٩٩٣/٣/٢٦، لە هۆڵی Medbora-rhuset ی شاری ستۆکهۆڵم دا بەسترا.

لە سمینارەکەدا ئەم بابەتانە پێشکەش کران :

– دەربارەی «کاریگەری هەڵەبجە لە باری تەندروستی و ئێکۆلۆژیک» ەوە : دکتۆر جەلادەت چەلیکەر، قسەی کرد.

– دەربارەی «کاریگەری هەڵەبجە لە بواری کۆمەلأیەتی و سیاسی لە سەر کۆمەڵگای کورد» دا : خەلیل سالح باسی لێ کرد.

– دەربارەی «کاریگەری هەڵەبجە لە سەر مەسەلەی کورد لە پلاتفۆرمی نێو نەتەوەیی» دا : بیریت ئێریکسۆن، بە ناوی پارتی چەپ و کۆمیتەی سوێدییان بۆ پاراستنی مافی مرۆڤایەتی کوردان، لە کۆتایی دا قسەی کرد.

پاش ئەوەی کە بابەتەکان پێشکەش کران، سمینارەکە هاتە سەر بەشێکی تری کۆبونەوەکە، کە بریتی بوو لە وەلأم دانەوەی پرسیاری میوانان، کە ئەوەش لەلایەن بەرپرسیاری «ف.ک.ک.س»، و هەرسێ ئامادەکارانی سمینارەکەوە، وەلأم درایەوە.

شایەنی باسە کە کۆمیتەی سوێدییان بۆ پاراستنی مافی مرۆڤایەتی کوردان، هەر بە بۆنەی کارەساتی هەڵەبجەوە، لە ئێوارەی رۆژی ١٩٩٣/٣/١٦، لە باخچەی Kungsträdgården دا، کۆبونەوەیکی ماتەمینی ساز دا. لەم کۆبوونەوەیەدا نزیکەی سەدوپەنجا کەس بەشدارییان تێداکرد وبەرپرسیاری بەشی شاری ستۆکهۆڵمی کۆمیتەکە «پیبا هۆیێباری-Pia Höjeberg» گۆتارێکی خوێندەوە، و ناسری رەزازی، بە چەند گۆرانییێکی خەمگینەوە بەشداری کۆبوونەوەکەی کرد ،هەروەها، لەبۆ بیرەوەری شەهیدانی هەڵەبجە مۆم داگیرسێنرا.

لەسەر ناوی کۆمیتەی کارگێری ف.ک.ک.س، چەند کەسێکیان ئامەدەی ئەو کۆبوونەوەیە بوون.

www.arsivakurdi.org

کتێبی کوردیمان هەن لە بابەتی جۆراو جۆر، بۆیە داوا لە برایان و دەزگا کولتورییەکانی هەندەرانمان دەکەین، لەم ڕووەوە دەستی یارمەتیمان بۆ درێژ بکەن.

وەڵامی مامۆستا کەمال سالح سەعید، سەرپشتکاری مەڵبەندی کۆمپیوتەر لەپەیمانگایەکەدا

پرسیار: پێمانخۆشە شتێکمان لە سەر ناوەندی کۆمپیوتەری پەیمانگایەکە بۆ باس بکەیت، ئەم ناوەندە چ ڕۆڵێکی لە شاری سلێمانیدا دیوە؟

وەڵام: ئەم مەڵبەندە لەساڵی ١٩٨٨دا دامەزرا، سەرەتا هەشت ئامێری کۆمپیوتەری تێدا هەبوو، بەڵام ئێیستاکە دوو تاقیگەی کۆمپیوتەرمان هەیە کەپەنجا دەزگای کۆپیوتەری تێداهەیە لەوانە (سخر،IBM).لەڕووی ێک بەرنامە بەکاردەهێنین،وەک: WORD و LOTUS D.BASE GRAFI(و هەروەها زمانەکانی BASIC و COBOL یش.

ئیستاکە زۆربەی کارەکانی پەیمانگا کۆمپیوتەریان تێدا بەکار هاتووە وەک مووچە و لیژنەی تاقیکردنەوەی قوتابیان ئامادەنەبوونی قوتابیان و فایلی فەرمانبەران و قوتابیان و چاپ کردن. هەروەها مەڵبەندەکەمان لەڕووی خزمەتکردنی شارەکەوە چەندەها خولی فێرکردنی کۆمپیوتەری بۆ ئەو کەسانە کردۆتەوە کە ئارەزوی فێربوونی کۆمپیوتەریان هەیە.

بڕیارەکانی کۆنگرەی ١٣ هەمینی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان، سوێد

١- کۆنگرەی ١٣ هەمینی ف.ک.ک.س، پشتیوانی و هاوکاری خۆی بەرامبەر بە پەرلمان و حکومەتی هەرێمی کوردستانی عیراق، دووپات دەکاتەوە.

٢- کۆنگرەی ١٣هەمینی ف.ک.ک.س، جقینی دەوڵەتە داگیرکەرەکانی کوردستان لە ئەنقەرە و دیمشق، بۆ سازدانی پیلانی دژ بە کوردستانی باشوور مەحکوم دەکات و یاداشتی خۆی بەپێی یاسا جیهانییەکان پێشکەشی UN و ڕێکخراوە جیهانییەکان دەکات.

٣- کۆنگرەی ١٣ هەم، ئاشتی و تەبایی هاریکاری نێوان گشت پارت و هێزەکانی کوردستان بەمەرجی زامنکردنی سەرکەوتن دەزانێ، بۆ پارێزگاری کردن لە دەسکەوتەکان و پەرەپێدانیان. بۆیە بانگەواز ئاراستەی گشت حیزب و هێزە کوردستانییەکان دەکات کە بە گیانی ئاشتی گفتوگۆ لەگەڵ یەکتر دا کردن، چارەسەری گیروگرفتەکان بکرێت.

٤- دەستور و پرۆگرامی ف.ک.ک.س، ی نوێ و بڕیارەکانی کۆنگرە، بەکاتێکی نزیک چاپ و بڵاو بکرێتەوە.

٥- ڕۆژی ٤/١٠، کە ڕۆژی ئیعلانکردنی فیدرالییە بۆ کوردستانی باشوور، وەک ڕۆژی جەژن و سەرکەوتن لە کومەڵەکاندا، ساڵانە یادبکرێتەوە.

٦- یادی کارەساتی هەڵەبجە کە لە ڕۆژی ٤/١٦ دا بوو، لە ستۆکهۆڵم و کۆمەڵەکاندا ساڵانە یاد بکرێتەوە.

٧- کۆنگرەکەمان، فیدراسیۆن بەرپرس بکات کە لەنێوانی دوو کۆنگرەدا، هەوڵبدات ٣-٤ گوند یان نەخۆشخانە و قوتابخانە لە کوردستانی باشووردا ئاوەدان بکاتەوە و ئەمەش بە یارمەتی دۆستانی تر.

٨- کۆنگرەی ١٣ هەمینی ف.ک.ک.س بڕیار دەدا کە خانوێک وەک وەقف/موڵک بۆ فیدراسیۆن بکرێت.

٩- ف.ک.ک.س لەگەڵ یەکێتییە کوردستانییەکانی نێو وڵاتانی ئەورووپا،کونفیدراڵیێک یان هاریکاری کردنی پێویست پێکبهێنێت.

www.arsivakurdi.org

سازدانی چەندین کۆڕی سیاسی و رۆشنبیری و زانستی و خەڵکێکی زۆریشی تێدا بەشداربوو کە جێی رەزامەندییان بوو. هەروەها بۆ یەکەمین جار لە مێژووی کورد و شارەکەمان دا «مناظرە» یکمان بۆ چەند بەرپرسێکی بەرزی ئەو حیزبانەی کە لە هەڵبژاردنەکەی پەرلەمانی کوردستان دا بەشدارببون،ساز کرد و خەڵکێکی زۆریش ئامادەی بوون. ئەمە جگە لە کردنەوەی چەند پێشەنگایێکی هونەری بۆ قوتابییانی هونەرمەند و هونەرمەندانی شارەکە. بەکورتی پەیمانگایەکە، بەو دەسەڵاتە کەمەیەوە توانیویەتی بەخشینێکی زیاتری هەبێت.

وەڵامی مامۆستا محەمەد سەعید خورشید، مامۆستا لە بەشی تەندروستی کۆمەڵ، پسپۆر لەبواری پاراستنی ژینگە

پرسیار: خوێندکارانی پەیمانگا لە چ ئاستێکی زانستیدان؟

وەڵام: ئامانجی سەرەکی پەیمانگایەکەمان پێگەیاندنی کادێری ناوەندی و پیشەزانە کە بتوانێ هاوکاری و بەردەستی دەرچوانی زانکۆ بکات. ئێمە پتر پێ لەسەر راهێنان و شارەزاکردن دا دەگرین. دەرچووانی ئێمە لەساڵی« ١٩٨٨ » ەوە، جێ و رێی خۆیانیان لە نەخۆشخانەکاندا گرتووە و بەرپرسان و بەرێوەبەران لێیان رازین و ئەوانیش جێ دەستیان دیارە.

لە دەورانی بەعس دا، رەشبینی دەرونی خوێندکارانی تەنی بوو و بێ باوەڕ ببوون. بەڵام ئێمە تارادەیێکی بەرچاو توانیومانە گەشبینی لە دڵیاندا بچێنین و ووزە و توانا و چالاکییان پێ ببەخشین و وایان لێبکەین ئومێدیان بە پاشەرۆژ هەبێ و ئەم دیاردەیە دوای راپەرین بە تەواوەتی زەق بۆتەوە.

وەڵامی مامۆستا رەفیق سالح ئەحمەد، مامۆستا لە بەشی کارگێری گەنجینە (ادارە المخازن)

پرسیار: بە بۆچوونی ئێوە، کوردی هەندەران دەتوانن چیتان بۆ بکەن؟

وەڵام: پێموایە کوردی هەندەران دەتوانن: یەکەم.. داوا لە رێکخراوە زانستی کولتورییەکان بکەن کە یارمەتی زانکۆ و پەیمانگایەکانی کوردستان بدەن، ئەویش بە پەرتوکی زانستی و ئامێری وەکو کۆمپیوتەر بۆ کۆلێج و بەشە زانستییەکان. ئێمە ساڵی خوێندنی ٩٣-١٩٩٤ نیازی کردنەوەی بەشی دەرمانسازی و ئەلەکتریکمان هەیە. کۆسپی گەورەشمان بۆ بەشی دەرمانسازی، نەبوونی تاقیگە و

داودەرمانی نۆشدارییە، لە کاتێکدا چەندەها پسپۆری کارامەی دەرمانسازیمان هەن لە شاری سلێمانیدا حاڵی حازر حەفتا پلەی بەتاڵ بەناوی یاریدەدەری دەرمانسازەوە هەن.

دووەم.. پەیوەندی کردن بە زانکۆکانی دەرەوە، و داوای «زەماڵە» کردن لێیان، بۆ ئەوەی خوێندکارانی کورد بتوانن خوێندنی باڵا تەواو بکەن

ئەم دەرفەتە لە دەورانی بەعسدا لە کورد داخرابوو بەتایبەتی بواری زۆر گرنگی وەک راگەیاندن و نەوت و سیاسەت و ...هتد.

وەڵامی بەرێز ئەمینداری نامەخانەی پەیمانگا، کاک عومەر عوبێد عەبدولقادر ناسراو بە ئاری بیبان

پرسیار: تکایە شتێک لەبارەی نامەخانەی پەیمانگایەکەتانەوە باس بکە، چۆن بڵاوکراوەو پەرتوکتان چنگ دکەوێ؟

وەلام: نامەخانەکەمان بچوکە و ناتوانێ داخوازی « ٢٥.. » خوێندکار دابین بکات. دیارە نەبوونی بوودجەیێکی دیاری کراوی ساڵانە بۆ کتێب کرین دەورێکی بەرچای لەم بارەوە هەیە، جگە لە نەبوونی کتێبی زانستی لە بوارەکانی نۆشداری و کارگێری تەکنەلۆژی لە بازاردا، رژێمی بەعس دژی فیکر و زانست بوو و هەموو دەرگایێکی ئەم دوو مەیدانەی لێ داخستبووین و پێش راپەڕین هەر دەتگوت لە قەفەزی مەحکەمەداین. سەرباری کەمی پارەی تەرخانکراو، توانیومانە لە زانکۆ و دەزگا رۆشنبیرییەکان کتێب وەدەسخەین. ئێستا «...٤» کتێبی عەرەبی و «...٣» کتێبی ئینگلیزی و «..٢»

www.arsivakurdi.org

پەیمانگای هونەری سلێمانی

شاری سلێمانی، هەرلە کۆنەوە مەڵبەندێکی دیاری کولتور و زانست بووە و هەر لە سەرەتای دامەزراندنیەوە سەرچاوەیکی رونی زانست و قوتابیانی ناوچە دوورە دەستەکانیش بۆ خوێندن روویان تێ دەکرد. ئەمە جگە لەوەی کە هەر لە سەرەتاکانی ئەم سەدەیەشەوە خوێندن و کردنەوەی قوتابخانە بایەخێکی تایبەتی هەبووە، هەمیشە ژمارەی خوێندکارانی تێدا لە ناوچەکانی تر زیاتر بووە.

ئێستا پەیمانگای هونەری/سلێمانی بەرزترین دەزگای زانستییە لە شاری سلێمانی دا و دوای بڕیاری ٦١٩ ی ١٩٨٨/٦/٢٣ دامەزراوە.

ئەویش بە هەڵوەشاندنەوەی پەیمانگای باڵای تەندروستی سلێمانی سەر بە وەزارەتی تەندروستی، پاشان لکاندنی بە دەستەی پەیمانگا هونەرییەکانی سەر بە وەزارەتی فێرکردنی باڵا و توێژینەوەی زانستی.

سەرەتا لە یەکەم ساڵی خوێندنی ١٩٨٨-١٩٨٩، یەک بەشی نوشداری کرایەوە کە بەشی تەکنیکی تەندروستی بوو. ئەمجا ساڵی دواتر سێ بەشی تازە کرایەوە کە پەرسکاری(التمریض) و میکانیک و کارگێری گەنجینە بوون.

بڕیارە لە ساڵی خوێندنی ١٩٩٢-١٩٩٣، دوو بەشی رووپێوی(مساحە) و ژمێریاری(محاسبە) بکرێنەوە.

ئامانجی پایمانگا، پێگەیاندنی شارەزایانی ناوەندییە لەو بەشانەدا کە تیایاندا بە پسپۆر دەبن. دەرچووی پەیمانگا پاش دوو ساڵ خوێندن بڕوانامەی دیپلۆمی هونەری لە پسپۆری خۆیدا دەدرێتێ.

وەڵامی بەڕێز ڕاگر(عەمید)ی پەیمانگا مامۆستا مەحمود عەزیز فەقێ محەمەد

پرسیار: ئەو کێشانە چین کە رووبەرووتان دەبنەوە؟

وەڵام: ئەوەی راستی بێت کێشە زۆرن. ئەگەر گیانی لە خۆبردوویی مامۆستایان و مووچەخۆران نەبوایە، نەماندەتوانی ساڵی پار درێژە بە خوێندن بدەین، ئەویش لەبەر نەبوونی بوودجە و ئابلۆقەی ئابووری و ئیداری رژێم.

دەکرێت کێشەکانمان لەم چەند خاڵەدا کورت بکەینەوە:

١- کەمی مامۆستای پسپۆر لە هەندێک بابەتی نێو پەیمانگا دا، بە تایبەت نۆشداری و تەکنەلۆژی.

٢- وەرشە و تاقیگە و بەشە زانستییەکان پێویستییان بەکەرەستە و ئامراز هەیە، ئێستاکە لە بازاردا دەست ناکەون.

٣- بینای پەیمانگاکەمان بچوکە و بەشی ئەم ژمارە زۆرەی خوێندکارە ناکات.

٤- سیاسەتە گڵاوەکانی بەعس، کارێکیان کردبوو کە زانست هیچ بایەخێکی لە ناو کۆمەڵدا نەبێ و لەهەمان کاتدا کۆمەڵ ئاگای لە چالاکی زانستیی هەندەران نەبێت. ئەمە گەشەکردنی لێکۆڵینەوە و توێژینەوەی زانستی یەکجار کزکردبوو. دیارە گۆڕینی ئەم هەڵ و مەرجە کارێکی ئاسان نییە.

پرسیار: بەرنامە و پلانی داهاتووتان چین؟

وەڵام: ئێستاکە مەسەلەی کردنەوەی بەشی دەرمانسازی (صیدلیە) و بەشی کارەبا خراوەتە بەر لێکۆڵینەوە و قسە لەسەرکردن، بەو هێوایەی لەساڵی داهاتوو دا بکرێنەوە. هەروەها پەرەپێدان و پێش خستنی بەشە زانستیەکانی تری پەیمانگاشمان بە دەستەوەیە.

وەڵامی بەڕێز جێگری ڕاگر مامۆستا عەبدوللا کەریم ئەمین

پرسیار: پەیمانگایەکەتان وەک بەرزترین دەزگای زانستی لە شاری سلێمانی، چ دەورێکی زانستی و رۆشنبیری هەبووە؟

وەڵام: ئامانجی پەیمانگایەکەمان تەنیا پێگەیاندنی کادری مام ناوەدی، لەبواری کارگێڕی و نۆشداری و تەکنەلۆژی، نییە، بەڵکو هاندانی پسپۆران و شارەزایانیشە، بۆ پتر بایەخدان بە توێژینەوە و لێکۆڵینەوەی زانستی و خزمەتکردنی کۆمەڵ لەم بارەیەوە.

نەبوونی ئازادی لە دەورانی بەعس دا، کۆسپی رێگەی چوونە نێو کۆمەڵمان بووە، بەڵام پاش ڕاپەڕین و لەم سەردەمە ئازادەدا کەوتینە

www.arsivakurdi.org

دونیایەیە کە هونەرمەند هەوڵی ساز کردنی دەدا و هێشتا سازی نەکردووە.

پرسیارێکی ترم هەیە. حەز دەکەم بەگشتی بێنە سەر ئەو باسە. ئەویش ئەوەیە کە پێت وایە زیندان، دواتر ژیانی سیاسی چ شتێکی لە تۆ سەندووە و چی پێ بەخشیوی؟

– من نازانم چی لێ سەندووم.(دیارە تەمەنێکی لێ سەندووم)...مرۆڤ ناتوانێ بڵێ چی لێ سەندووم /پێدەکەنێ/ چونکە نازانی ئەگەر لە دەرێ با چی دەکرد! ئەوە دەبێتە خۆش خەیاڵی کە بگوترێ ئەگەر نەچووبامە زیندان تا ئێستا (١٠) فلیمم ساز کردبوون. ئەوە شتێکی دیار نیە. بەڵام دەتوانم بڵێم، ئەزموونی چاکی پێ بەخشیم. دەتوانم بڵێم ئەزمونی چاکم لەم ژینە سیاسییە بەدەست هێناوە. ژێرخانی فیکر و دارشتنی من لەژیاندا هەمووی لەم ژیانەوە هاتووە. جا چ بە شێوەیکی پۆزەتیڤ بێ یا نێگەتیڤ. یانی تەبا لەگەڵ ڕەوتی سیاسی یان نا تەبا لەگەڵ ڕەوتی سیاسی، بەهەرحاڵ ئەوە فەلسەفەی منە کە ئەوەندەی لە ژیان فێربووم لە زانکۆ و مامۆستا و....لە شتەکانی ترەوە فێری نەبووم.

* باشە دیارە یەکێک لەو شتانەی من پێم وایە لە زینداندا مرۆڤ ئازار دەدا، تەنیاییە. جا کە تۆ ئەزموونێکی چاکت هەیە دەمەوێ بپرسم تەنیایی مرۆڤ لەدەرەوە لەگەڵ تەنیای مرۆڤ لە زینداندا، چ جیاوازیێکی هەیە؟

– تەنیایی لە زینداندا، تەنیاییێکی فیزیکییە، بەڵام تەنیایی لە دەرەوەدا تەنیاییێکی مەعنەوییە. مرۆڤ ئەگەر لە زیندان دا بیروباوەڕی خۆی لە دەست نەدابێ، پێم وایە لەوێدا هەر بەو زیندان کێشانە، یان بەو تەنیاییە، خەریکە کارێک دەکا و ڕازییە. کەوابوو تەنیاییەکە لەوێدا، شتێکی فیزیکییە. یانی بەتەنێ لە ژوورێک دایە بەڵام لە مێشکدا هەزاران کەسی تر هەن کە لەگەڵیاندا دەژێ. بەوەش دڵخۆشە کە بەو تەنیاییە خەریکی کارێکە، واتە خەبات بڕوای پێیە، بەڵام ئەگەر ڕوخابێ (کە بۆ من ئەمەیان نەهاتۆتە پێش) لەزینداندا تەنانەت چرکەکانیش دەژمێرن، کابرا ڕادەوەستا تەماشای کاتژمێرەکەی دەکرد ئەگەر پێنج دەقیقە تێدەپەڕی دەیگووت : ئێستا بۆتە پێنج دەقیقە، کەچی من دەبێ دە ساڵ لێرە بم! یانی واتێدەپەڕێ کەچی من وانەبووم. من دەمزانی زستان دێ، هاوین دەڕوا. ئا بەم چەشنە.

* دەتوانین بڵێین لە تەنیایی زینداندا مرۆڤ شەڕی لەگەڵ خۆی نییە، بەڵام لەدەرەوە هەمیشە دەستەو یەخەی خۆی دەبێ؟

– بەڵێ وایە، دەقاو دەق ئاوایە.

* دوای ئەزمونی زیندان وابزانم ماوەیەکی زۆر لە شاخ بویت؟ پێشمەرگە بوویت؟

– وایە!

* نەء، پرسیارەکەی من ئەوەیە کە ژیانی پێشمەرگایەتی چی پێ بەخشیوی؟

– ئەمە پرسیارێکی گشتییە.

* من لێرەدا وەک هونەرمەند، مەبەستمە.

– ئاوا وەک هونەرمەند، لە ژیانی پێشمەرگاتیدا خۆمم دیتەوە. هەستەکانی خۆمم دیتەوە. نەک هەستی سیاسی. باسی هەستی هونەری دەکەم. کاتێک تۆ لەگەڵ سروشت، لەگەڵ خەڵک، لەگەڵ دەوروبەرت، سەربەستی بۆئەوەی چۆن لەخۆتدا، هەست بکەی؟ بەشێوەیکی ڕەواڵەتی تێنەپەڕی، شتەکان بۆ تۆ سووژەی هونەری بن نەک بەس ئەو شتانەی لەدەوروبەرتدا هەن.

ئەو کات خۆ دەبینییەوە.من زۆر چاک خۆم بینییەوە. بۆ نموونە : ئێمە لەسەفەرێکدا دوو مانگ بەپێیان دەڕۆیشتین، بەبێ وچان، تەنها بۆ نوستن و خواردن دادەنیشتین. ئەویش لەڕۆژو شەوانی بەفرو سەرماو بەنێو کەمینی دوژمندا. لەو سەفەرەدا، من ڕەنگە بتوانم بڵێم بەقەدەر هەموو ساتەکانی ژیانم، شتم لە خۆدا بینییەوە. خۆشەویستییەکانی خۆمم ناسین

خاڵە بەهێزەکانی دەرونی خۆمم ناسین، دەتوانم بڵێم لەو سەفەرەدا بۆ من لوا کە بە هەموو شتەکانی خۆمدا بچمەوە.

بۆمن هەموو ژیانی شاخ بەم چەشنە بوو. هۆیەکەش ئەوە بوو کە من هەم ژینی ئاسایی پێشمەرگایەتیم دەبردە سەر (وەک ژیانی سیاسی) و هەم ژیانی هونەری. کامێرایەکم پێبوو دەمتوانی فیلم هەڵگرمەوە. بۆ ئەوەش کە بتوانم ئەو فلیمە هەڵگرمەوە، وەک ڕێبوارێک یانی توریستێک نەبووم کە هاتبێ بۆئەوەی کە دەزانێ لە کوردستان شەڕێک هەیە و چوار شت تۆمار بکاو بڕوا، دەبوا ئەو هەستانە لەخۆم دا بناسمەوە. تاکو بتوانم هەندێک لەو هەستانە بخەمە چوارچێوەی ئەو دیمەنانەی کە هەڵم دەبژاردن.

* باشە کامەیان تۆی بۆ لای خۆی ڕادەکێشا؟ هەستە سیاسییەکە یان هونەرییەکە؟

– هونەرییەکە! یانی لەسەرەتا هەروا کە گوتم ڕەوتێک بوو کە منی بەرەو شاخ برد. باشە ئەوە هێرشی ڕژێم هاتۆتە سەر ناوچە و تۆش لەگەڵ خەڵکەکە وەدەر دەکەوی. بەڵام لەوێ کە دەستم بەکاری فیلم کرد، ئیتر ئەمەیان بۆمن گرینگتربوو، چونکە پێم وابوو ئەگەر خزمەتێک هەبێ کە من بتوانم بۆ ئەو بزوتنەوەیە بکەم، لەو ڕێیەوە چاکتر دەکرێ. تاکو وەک پێشمەرگەیەکی سادە، چەکێکم پێبێ. ئەوەیان هەموو کەس دەیتوانێ بیکا، یان وەک کادرێکی سیاسی کە دەچێ لە مزگەوتێک چوار قسان دەکا. ئەوە هەموو لاوێک دەیتوانێ بیکا. هەرکەسێ بیزانیبا چوارقسەی چاک بکا و هەروا کە دەیان کرد. بەڵام ئەوەی کە من هەمبوو کەسی تر نەیدەتوانی بیکا. بۆیە پێم وابوو وا ئێستاش هەر پێم وایە ئەو فیلمانەی کە لەوێ ساز کراون گەر بێنین بە چاوی سیاسیشەوە سەیریکەین یەکێکە لە خزمەتە چاکەکان کە دەمێنێتەوە.

www.arsivakurdi.org

هەینی بەهەینی پێنج قران دەدەن و دەچن فلیمێک دەبینن...لەوێش تا ماوەیێک هەر بەو شێوەیە تێمدەپروانی، وەک پیشەیەک بۆ کارکردن و نان پەیداکردن، نەک بۆ هونەر. بەلاّم ناوچەی زانستگا و تاران و دەوروبەری سیاسی ئەوکات وای دەکرد کە مرۆڤ بە دوای شتێکی جیددی تر لەوەی کە پێی دەلێن بژێو پەیداکردن، بکەوێ و کەرەسەێک بۆ دەربڕینی فیکر و دەرونی خۆی بدۆزێتەوە، کەرەسەێک پەیدابکا بۆ بەرهەلّست بوون لە ئاست ئەو شتەی کە ناچێتە ژێر باریەوە، یانی نەچونە ژێر باری ئەو نیزامە (جا نیزامی فیکری بێ، یان سیاسی، یان کۆمەلاّیەتی).

بەهەرحالّ بۆ من لەو سەردەمەدا، هونەر شتێکی بەردەست بوو (مەبەستم هونەری سینەمایە) کەواتە خەریکی فێربوونی ئەو هونەرە بووم. بەشێوەێکی جیدی. پێم وایە لەو رادەیەشدا کە دەکرا لەوێدا لێی فێربم، فێربووم. بەلاّم ژیانی سیاسی ئیتر دەرفەتی ئەوەی نەدا پەرەی پێبدەم. راوەستانی خستە نێوان. منیش هەولّم دا لە بوارەکانی تردا خۆم پەروەردەبکەم، وەک خوێندنەوە لەبوارەکانی تردا کە زەینم رونتر و تەیار تر بکەم تا بتوانم لە سینەماشدا کەلّکیان لێوەرگرم.

* بەلێ..ئاماژەی مەسەلەی سیاسەتت کرد کە گوایە بۆ تۆ بۆتە بەربەست کە نەختێ راوەستانی خستۆتە کارەکانتەوە. پێم خۆشە ئەومەسەلەیەم بۆ بکەیتەوە کەچۆن بوو؟

– وەللاّ... دەزانی لە سالّەکانی کۆتای ١٩٦٨ و سەرەتای حەفتاکاندا جولاّنەوەێک لە ئێراندا هەبوو، دەکرێ بگوترێ بزوتنەوەیەکی نوێ. کە بەگشتی خۆی لە خەباتی چەکدارانەدا نیشاندەدا. ئەوکاتەش دیارە هەندێک جار مرۆڤ هەر بە هەلّکەوت دەکەوێتە نێو رەوتی سیاسەتەوە، یان شتێکی تر. بۆ نموونە، تۆ چەند هەڤالێکت دەبوون کە ئەوانە لە سیاسەتیان دەکۆلّییەوە، تۆش لەگەلّ ئەوان تێدەکەوتی. جا ئەوان هەر رێڕەوێکیان هەبا تۆش ئەو رێڕەت دەگرتە بەر.

* بەبێ هەلّبژاردن؟

– بەلێ...بەلێ بەبێ هەلّبژاردن. چونکە کۆمەلّگا، کۆمەلّگایێکی سەربەست نەبوو کە تۆ هەموو شتێک بخوێنیتەوە و یەکێکیان هەلّبژێری. یانی چۆن هەلّکەوتبا ئاوا دەڕۆیشت. ئێمەیش هەر ئاوا بەدوای ئەو لایەنە فیکرییە کەوتین. دواییش گیراین تا سالّی ١٩٧٩ لە زیندان بووین.

* چەند سالّی کێشا؟

– شەش سالّ.

* ئێستا کە سەیری ئەوشەش سالّەی تەمەنت دەکەیت و ئەوەی کە لە زینداندا بردتەسەر و دواتر چەندین سالّی تر کە سیاسەت هەمووی لێ خواردی و تۆی لە کاری کردەوەیی هونەری دوورخستەوە، ئایا پەشیمان نیت؟

– هەرگیز!!.. پێمولیە دەبا ئەو رەوتە نەکرابا. پێتم گوت: مرۆڤ بەخۆی هەلّینەدەبژارد، کەهەلّینەبژاردووە و بەوجۆرە رۆیشتوە دەتوانێ بلّێ ئەوەی پێم باش بوو و پێم دەکرا، کردم. کەواتە پەشیمانی هیچ مانایێکی نیە! دیارە مرۆڤ دەتوانێ بلّێ لەو کاتەدا باشی بۆ نەچوویووم. بەلاّم ئەوە بەمانای پەشیمانی نیە.مانای ئەوەش نیە کە نەدەبوا کاری سیاسیم کردبا و بەدوای هونەر کەوتبام. پێمولیە لەسەردەمی ئێمەدا و بەگشتی لەو سەردەمەدا لە کۆمەلّگای ئێمەدا و کۆمەلّگاکانی وەک ئێمەدا، سیاسەت تۆ هەلّدەبژێرێ تۆش ناتوانیت خۆتی لێ دەرباز کەیت. کاتێ لەشارەکەی تۆ دا شەڕ دەستی پێ کردووە و بۆمبابارانە، تۆ بۆکوێ دەچی... کەواتە کاتێ هەلّبژێردرایت ئیتر دەبێ ئاوا کە بەباشی دەزانی بیکەی.دیارە لەوکاتەشدا تۆ خۆت نازانی هەلّبژێردراویت، پێتوایە تۆ خۆت هەلّبژاردووە. جا دواتر کە سەیری رابردوو دەکەی دەبینی ئەوە تۆ نەبووی کە بڕیارت دەدا، بەلّکو رەوتێک بوو و تۆی بەدوای خۆی دا دەبرد.

ئێستاش هەروایە! ئێستاس مرۆڤ پێی وایە هەلّیدەبژێرێ، کە دوای دە سالّی تر سەیری ئەمڕۆ دەکەی، دەبینی وانەبوو، تۆ وەک مرۆڤێک هاتویتە ئەم ولاّتە. نە لە زمانەکەی دەزانی و نە لە فەرهەنگەکەی شارەزای و نە کۆمەلّ و خەلّک و فەرهەنگی خۆتت لە بەردەستە کە بتوانی شتیان لێ وەرگری و قسەیان لەگەلّ بکەی، جا ئەو شتەی ئێستا بۆت دێتەپێش و دوای چەند سالێ لێی دەڕوانی، دەبینی چاری دیکەت نەبووە. هەر ئازادی هەلّبژاردنت نەبووە، هەرئەوەندەی لەدەستت هاتووە ئەنجام داوە. من پێمولیە مرۆڤی ئێمە، یانی ئەو مرۆڤەی کە پێیدەگوترێ مرۆڤی شەرقی، هەرگیز ئەو هەلەی نادرێتێ کە هەلّبژێرێ (مەگەر بەدەگمەن) جا کە هەلّبژاردراش باشتر وایە ئەوەی کە پێی چاکترە و هەرهیچ نەبێ کەمێ مەیلی خۆشی لەگەلّدا بێت، بیکا.

* باشە، هونەر هەلّبژاردنە یان رێکەوتە؟ یانی مرۆڤ هەلّی دەبژێرێ یا بە رێکەوت تووشی دەبێ؟

– وەللاّ هونەرەکەش وەک هەموو شتەکانی تر بەڕێکەوت و توشی رەوت بوونە.(مەگەر بەدەگمەن بێ) جا لەو هونەرەدا تۆ چی دەلّێی و چی دەکەی ئەوەیان شتێکی ترە.ئەگەر ناتوانی لەهونەرێکدا ئەو شتەی کە مەبەستتە دەری ببڕی، نابێ دەستی بۆ ببەی، ئەوەش هەیە! هونەر شتێک نیە کە بەزۆر بە مرۆڤی بکەن. مرۆڤ خۆی دەیکا. دەتوانم بلّێم ئەگەر دەتوانی کاری هونەری نەکەی، مەیکە! من پێمولیە شتێک هەیە کە هونەرمەند ئازار دەدا، کە ئەو ئازارە دەبێتە هۆی داهێنەری. یانی هونەرمەند هەمیشە پێیوایە کە ئارامی لێ براوە و دەبێ کارێک بکا کە نەیکردووە. دەسبەرداری هەموو شتێ دەبێ تا کارەکەی بکا. جا ئەگەر هونەرمەندێک هەبێ و خۆی پێ رابگیری و بتوانی کار نەکا، بانەیکا!! چونکە ئەگەر وای لێهات، ئیتر دەبێتە فەرمایش و بەرژەوەندی و زەروورەت و شتی تر... کە باسی لێکراوە و نامەوێ دووپاتی بکەمەوە.

* بەلێ..گوایە (فروغی فروخزاد)یش گوتوویەتی: هونەر ئەو

www.arsivakurdi.org

بەشی یەکەم

گــەلـە گــورگ

ئەو فلیمەی کە گورگ خواردی

چاوپێکەوتنێک لەگەڵ (تەیفور)، دەرهێنەری فلیمی (گەلەگورگ)

چاوپێکەوتن و ئامادەکردنی: باوکی نازلی

-گەلەگورگ-یەکێکە لەچیرۆکە بەناوبانگ و سەرکەوتووەکانی (حوسێن عارف)ی چیرۆکنوسمان. نزیکەی سێ ساڵ لەمەو بەر لەسەر بنەمای ئەم چیرۆکە و هەر بەو ناوەوە فلیمێک لەدەرەوەی وڵات ساز کرا و لەهەندێک شوێنیش نیشان دراوە.

دیارە لەهەندێک بڵاو کراوە و شوێندا، قسەشی لەسەر کراوە. چاک و خراپ. چەند خاوەنیشی لێ پەیدا بووە و...

بۆیە بەپێویستمان زانی چاوپێکەوتنێک لەگەڵ کاک (تەیفور)دا بکەین و گوێ لە حەسرەتەکانی راگرین.

بەڵام بەراست چ کەسێک خەریکە شاعیر و هونەرمەندی دەروونمان دەکوژێ ؟

* کاک تەیفور! بەر لە هەموو شتێک با پرسێکت لێبکەم: تەمەنت چەند ساڵە؟

– چل و پێنج ساڵ.

* حەز دەکەی چەند ساڵی تر بژیت؟

– بیرم لێ نەکردۆتەوە.

* ئێستا ئەگەر بیری لێ بکەیتەوە؟

– پەیوەندی بەوەوە هەیە کە چۆن بژیم. ناتوانم ئێستا ئەوەی بڵێم. ئەگەر هەر ئاوا بڕوا پیاو هەر هیچ نەژی باشترە. بەڵام ئەگەر بتوانێ کارێ بکا لەوە چاتر، واتە کارێکی لەبار، هەتا بتوانێ کار بکا و بژێ هەر باشە.

* مەبەستت ئەوەیە کە (چۆن بژی شەرتە، نەوەک چەند بژی) ؟

– بەڵێ.کتومت.

* باشە تۆ نسبەت بە ژیان، خۆشبینی یاخود بەدبینی؟

– من نە خۆشبینم و نە بەدبینم. پێم وایە خۆشبیبی و بەدبینی شتێکی نیسبییە، دەبێ بابەتێکی دیاری کراو هەبێ کە مرۆڤ لە ئاستیدا راوەستێ و لە خۆی بپرسێ نسبەت بەم شتە خۆشبینم یان بەدبینم. چونکە ژیان هەریەک لایەنی نیە کەمرۆڤ دایبنێ و بڵێ بەشێوەیکی گشتی من لەئاست ئەم ژیانەدا خۆشبینم یان بەدبینم، گوایە لە رابردوودا ئەم کێشەیەی خۆشبینی و بەدبینی لێکدانەوەیکی گەلێک سادەی هەبووە و گوتوویانە، خۆشبین ئەو کەسەیە کە دەڵێ ئەم پیاڵەیە نیوەی پڕە و بەدبینەکەیش دەڵێ نەخێر نیوەی بەتاڵە! کەواتە دەبینین شتەکە نیسبییە!

* بەڵێ. دیارە کە من لەوشتانە دەکۆڵمەوە، زیاتر لایەنی هونەری ژیانم بەلاوە گرنگە. کەواتە پرسیارەکەم بەشێوەیکی تر دێنمە گۆڕێ. بۆچونی تۆ لەهونەردا چەند خۆشبینانەیە و چەندی بەدبینانەیە؟

– من هەوڵ دەدەم لە بواری هونەردا، واقیعبینبم. جا نازانم چەند لەم واقیعبینییەدا سەرکەوتوم. یانی کاتێ لەژیاندا بەرەو رووی شتێکی خراپ دەبینەوە، ئەوە بە بەدبینییەوە سەیری دەکەین و دەیخەینە بەرچاو. بەپێچەوانەکەشی هەر وایە. دیارە پەیوەندی بەکارەکانەوە هەیە. بۆ نموونە من لە هەندێک لەکارەکانمدا خۆشبینم و لە هەندێکیاندا، نا! دەتوانم بڵێم لە (نان و ئازادی) دا من خۆشبینم. ئەوەش دەگەڕێتەوە سەر ناوەڕۆکی کارەکە، نەک فەلسەفەی خۆم. پێم وایە ئەم کارە دەبا کۆتاییێکی خۆشبینانەی هەبا. بەڵام لە (گەلەگورگ)دا، وانییە. کۆتاییێکی بەدبینانەی هەیە. چونکە خودی قەوارەی کارەکە ئەم حاڵەتە دەخوازێ. بۆیە دەڵێم دەبێ بابەتێکی تایبەتی هەبێت تا مرۆڤ لە ئاستیدا بڵێت بەدبینم یاخود خۆشبین.

* باشە با هێندی هێندی دەروازەیێک بۆ چونە ناو باسەکەمان، بکەینەوە.

دەمەوێ بزانم تۆ لە چ سەردەمێکەوە دەستت بەکاری جیددی کردووە؟ بەتایبەت مەبەستم سینەمایە.

– دیارە من لە بیست ساڵییەوە دەستم پێکردووە. وەک هەموکەسێکی تر کە بەدوای بژێوی خۆی دەگەڕێ و دەخوێنێ، منیش دوای خوێندن کەوتم و خۆم گەیاندە پلەی زانستگا، کەچومە زانستگاش بەهەڵکەوت لە بەشی سینەمادا وەرگیرام. بەر لەو کاتە هیچم لەو هونەرە نەدەزانی. وەک هەموو بینەرێکی تری سادە بووم کە

www.arsivakurdi.org

تۆ لە خەمی پیرۆزمای*

حەمە زەکی کەریم «ماکۆس»

ئێوارەیە......
ئێوارەیەکی سەرشێتە
پڕ باوەشی چیاکانی ئەم وڵاتی هەندەرانە
غوربەت لەسەر هەناسەمە
لە باوەشی ئەم ئێوارە تەماوییە
ئەم ئێوارە خەماوییە..
ئەم ئێوارە پەرچەم خۆڵ و طاوییە.. شێتی لە خوێنما مەوج ئەدا
نیگام پڕە لە شیکایەت
بەردوداری ئەم هەوارە داپۆشراوە
تەمە ...... تەمە
تەمی سپی خامۆش بوونی باوەش ناوە
هێندە شەکەتم شەوم بووە بە زستانێ
هەتا سەر ئێسکم سووتاوە
شانم تەزیوو... خوێنم مەییو
ئاگرە سەرمای ڕۆح و گیانە ...
لقی دار بەرەو چەمانە

*   *   *

بۆ ئێرە دێ ...... وا تاریکی بۆ ئێرە دێ
نووتەکس چەخماخە ئەدا
بارانی غوربەتی پێیە ...... منیش باوەشم والایە
هاکە بینیت پاڵتۆیەکی رەشی شەوم لەبەردایە
ئەم ئێوارە پڕ ئاوازە ئاقە ئێوارەی ژیانە
گریانی لە دایکبوونە
ژانی مەرگ و ڕەزالەت و خامۆش بوونە
ئەڵێن مرۆڤ لە هەندەران..
شەیدای تەمە، شەیدای دووکەڵی جگەرە و
هەڵرشتنی کوڵی خەمە
ئای کە مەرگ لە باوەشی تەنهاییدا
چەندە شۆخ و چەند ستەمە...!
گریانی سەدەی بیستەمە
فرمێسکی خۆڵەمێشییە ئەم ماتەمە

*   *   *

هاوار... هاوار چەقۆم لە زاما ڕسکاوە
ئاواز... ئاواز گشت تاڵەکانی گیتارم پچڕێنراوە
خوێن بارانە... ڕەوە کۆتری سەفەرم سەربڕاوە
خوێن بارانە..
ئاوە نووزەی هەناسەکان لێوی ماچی دابڕانە
وەیشوومەیە..
بارانەکانی هەندەران پڕ ڕەهێڵە و بێ ئامانە
یادگار... یادگار بیرت ناکەم
لەگەڵ تۆدا خودی خۆم و ئەم دونیایەش لەبیر ئەکەم

گریان.. گریان بۆ تۆ بگریم یا بۆ دایک
بۆ تۆ بگریم یان بۆ خوشک و یا بۆ برا
بە دوای گریانێکا و وێڵم هەمووتان لە باوەش بکا

*   *   *

وا دێ..... بابێ زەمزەمەی لێک جوودایی دێ
ئاگرێکی بێ چارەیە ئەبێ لە ئاخا هەڵگرێ
کامە گریان پیرۆز ترە...
عەشقە گریان... یاخود کسپەی دڵی دایک؟
کامە ڕەزم بالاترە...
ڕەزمی عیشق.. یاخود خورپەی دڵی دایک؟
ساکەوایە ئەم نامەیە بۆ تۆ و دایکم
تۆ ئەسپێرم بە ئاڵی لە قژی دایکم، ئەویش بەتۆ
لەشانەکانی غوربەتا بۆنی قژی خورەتاوکەن..
ئیتر ئێوەش من لەبیر کەن
من خوێنی بووم لە میحرابی شیوارەتان ئەتلامەوە
باوەشی لەتەمی سپی و ئازادی بووم
بۆ یەکجاری ڕەوامەوە.

هەولێر
١٩٩١/٤/٢٥

(*)ـ ئەم شیعرە لە کۆمەڵە شیعری «مەنزڵی دەوارەکان»ە.

کورتە سیناریۆیکی بێدەنگ

دادگـــا

دانا رەئوف

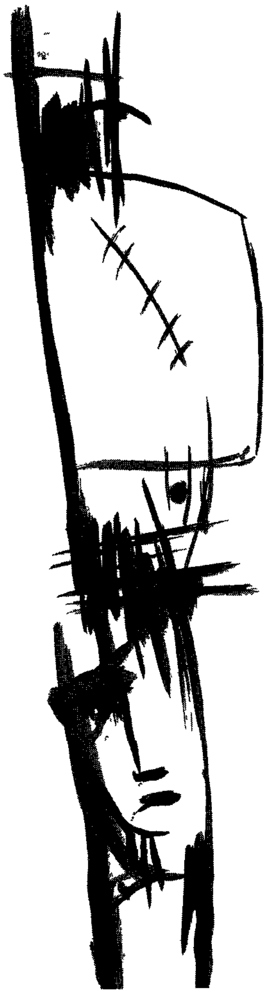

شانۆ، نیمچە روناکبوونەوەیک روناک دەبێتەوە../موزیک/،، لەگەڵ مۆسیقایەکە هەناسەیکی قوڵی مرۆڤێک، پانتایی شانۆ دەگرێتەوە.. شانۆ زیاتر روناک دەبێتەوە.. چرکە چرکی کاتژمێر لەگەڵ دەنگی شەمەندەفەرێک هێدی هێدی بەرز دەبێتەوە.. دەنگی هەناسە خنکێنراوەکە سەرلەنوێ لەگەڵ مۆسیقا بەرزدەبێتەوە.

سەر تەختەی شانۆ بەتەواوی روناک دەبێتەوە، هۆڵێکی دادگا دەردەکەوێت.. لە قوڵایی ناوەراستی پانتایی شانۆکەداو، لەسەر شوێنێکی بەرز جێگای دادپەروەر ئامادەکراوە..لەلایکی دیکەشەوە قەفەزی تاوانبار دانراوە، لاوێکی بەجل و بەرگی سەربازییەوە، تێدا توند کراوە.. لاوەکە وەک درەختێکی بێ گیان، بەبێ جوڵە وەستاوە..

دادپەروەر: دادپەروەر بە دەموچاوێکی پڕ لە زەردەخەنەوە، دێتە ژوورەوە، بیر بڵاو دیارە..کابرایکی کورتەباڵای بەدواوەیە..کورتە باڵاکە فایلێکی گەورەی بە دەستەوەیە.. فایلەکە لە باڵای خۆی گەورەترە.. دادپەروەر بەرەو مێز و جێگا دیاری کراوەکەی خۆی دەچێت و دەستی دەخاتە سەر، روودەکاتە بینەران: (بەیانیتان باش، ئەمە جێگای منە.. وانیە!)

روودەکاتە کورتەباڵاکەی تەنیشتی، ئەویش بەسەر وەڵامی دەداتەوە.. دادپەروەر سەیرێکی ئەملاو ئەولا دەکات و دەداتە قاقای پێکەنین. کورتەباڵاکە لەناو فایلە گەورەکەدا فایلێکی بچوک دەردەهێنێت و دەیخاتە سەر مێزەکەی دادپەروەر..دادپەروەر فایلەکە دەکاتەوە و بە خێرایی چاوێکی پیائەخشێنێ..زۆر بێ باکانە فایلەکە فڕێدەداتە سەر مێزەکە.. دەڕوانێتە بنمیچەکە.. دوور دەڕوات، خەیاڵ دەیباتەوە..هیچ وشەیک نابیسترێت.

(دەنگ و چرکە چرکی کاتژمێر بەرز دەبێتەوە)

تاوانبار: تاوانبار قسە دەکات، بەڵام وشەکانی نابیسترێت.. لە تەقەلایکی بەردەوام دایە، گەرەکیەتی تاوانەکەی خۆی بۆ دادپەروەرە نا ئەساییەکە روون بکاتەوە و داکۆکی لە خۆی بکات، بەڵام دەنگی ناگاتە دادپەروەر.. هیچ نابیسترێت.

دادپەروەر: پشتی لە تاوانبارەکەیە.

تاوانبار: ماندووە.. وەک سەرەتای دیمەنەکە.. بەبێ گیان وەستاوە.. دەڕوانێتە دادپەروەر.

دادپەروەر: وەک ئەوەی لە خەونێکی قوڵ وەئاگادەبێتەوە، رادەپەڕێت.. هەڵدەسێتە سەر پێ.. فایلەکە دەداتە دەست کورتە باڵاکە و بەبێ ئەوەی کە بڕوانێتە تاوانبارەکە دەڕواتە دەرەوە.. لەپڕ وەک ئەوەی شتێکی لە یادچووبێ، دێتەوە ژوورەوە، بەرامبەر (بینەران) رادەوەستێت، قا..قا..پێدەکەنێت..قاقاکەی بە شێوەیکی نا ئاسایی و شێت بگیرانە، بەرز دەبێتەوە، لەپڕ بێ دەنگ دەبێت، شێوەی دەموو چاوی دەگۆڕدرێت. هیوادارم بێزارم نەکردبن) زۆر بە خێرایی دەڕواتە دەرەوە.

کورتەباڵا: فایلە گەورەکەی بەبن باڵەوەیە، بە خێرایی بە دوای دادپەروەرەکەیەوە رادەکاتە دەرەوە..فایلی تاوانبارەکەی لێدەکەوێتە خوارەوە.

تاوانبار: دەڕوانێتە شوێنی دادپەروەرەکە، دەیەوێت بدوێت (ئا..م..ک..ک..)، بەڵام هیچ لە وشەکانی نابیسترێت.

(هێدی هێدی شوێنی دادپەروەرەکە تاریک دەبێت..لەگەڵ تاریک بوونی شوێنی دادپەروەرەکەدا، دەنگی (سەگ وەڕ)ێکی زۆر بەرز دەبێتەوە، تا بەتەواوەتی جێگای دادپەروەرەکە دیار نامێنێ.. چەپکە تیشکێکی سوور لە سەر قەفەزی تاوانبارەکەیە.. دەدوێت، بەڵام هیچ لە وشەکانی نابیسترێن، وەک لاڵ وەهایە، وورده وورده ماندوو دەبێت و لەناو قەفەزەکەدا دەکەوێتە سەر چۆک).

کورتەباڵا: لەپشتەوە، بەبەرگی لیبوک ئاسا وە، وەک دڕندە دێتە ناو قەفەزەکەوە و دەست دەنێتە بن باڵی تاوانبارەکەو بەرزی دەکاتەوە. لە روانگەی هەندێ جووڵەی تایبەتییەوە گوزارشت لە پارچە پارچەکردنی جەستەی تاوانبارەکە دەکات.

(تاوانبار..تاوانبار..تاوانبار؟!)

تاوانبار: دەکەوێتە سەر چۆک، کورتەباڵاکە پەتێک دەکاتە ملی و دەبێتە سێرکەوان و گەمەی پێ دەکات.. تاوانبارەکە دەبێتە سەگێک و کورتەباڵاکە لە قەفەزی تاوانباری دا رای دەکێشێت.

تاوانبار: لەناو کەرنەڤاڵێکی رەنگاو رەنگدا.. تەقەلای بەرز بوونەوەیەتی.. هەوڵ دەدا قسەبکات (ب.....ب..ژ..ی..د..ا..د..پ..ە..ر..و..ە..ر..ر..ر..ر..)زمانی دوای تەقەلایکی زۆر دەکرێتەوە، هاوار دەکات.

(بژی دادپەروەری.. وەری ..وەری)

موزیک

تاریکی.

www.arsivakurdi.org

تاک دادەنێت، ئەقڵێک لە شێوەی یاسا ترس و تارمایی نەرەوێنێتەوە، دیموکراسی لە پەیوەندییەکاندا نەبینێت،کۆمەڵگەیێکی نەخوشی لێ دەردەچێت.

ئێمە، نامانەوێ ژن هانبدەین کە بەشێوەیێکی سەرچلانە بجولێتەوە، لاسایی پیاو بکاتەوە، بچێتە چایخانەیان لاسایی ژنی ئەورپی بکاتەوە، هەڵبەت ئەم جۆرە هاندانانە زیاتر خۆبزرکردنی لە پاڵ دایە. ئەوەی بەلامانەوە لۆژیکی ماقوڵە ئەوەیە، ژن خۆی بێت پیاوەکان پلان و دەستوریان بۆ دانەنێن، دەسەلاتی یاسایی و بەشداریکردنی دیموکراسییانەی هەبێت. ئەگەر ژن حسێبی وەهای لەگەڵدا بکرێ،گۆڕان و پێشکەوتنەکانی تریش بۆخۆیان دێن و دروست دەبن. ئەگەر ژن بتوانێت خوی بێت، لەبەرامبەر پیاو لەهەمان ئاستی کۆمەلایەتی و بوون دا بێت، ئەو کاتە دەتوانین بڵێین نیوەی کۆمەڵە. ئەو کاتەیش ئەتوانین بڵێین عەدالەت و دیموکراسی لەو پەیوەندییانەدا هەیە. هەروەکو چۆن ئەمڕۆ لە کۆمەڵگە زیندووەکانی دونیادا، ئەم لۆژیکە بۆتە دەلالەتی بەڵگە نەویست.

پەیوەندی ژن و پیاو لە کۆمەڵگەی کورد لەسەر چەند تەلەسمێک پڕ لە ئەفسون و درۆ و کەبتی سێکسی و خۆ خواردنەوەی دەرونی و دوری لە یەکتری، واتە بوونی بوارێک لەنێوان چەمکی ژن و پیاو وەک دوو بوونەوەری کۆمەلایەتی، وەستاوە.

پەیوەندی نێوان ژن و پیاو لە کۆمەڵگەی کوردا قفڵێکە بە کلیلی MASCUL، کلیل دراوە دەبێ کلیلی تری مێ- FEMI-NINE ی بۆ بدۆزرێتەوە. تا پارسەنگی شارستانی دروست بێت. پەیوەندییەکان هاوسەنگ بن. باوەڕکردن بەیەکتری سەرهەڵدا. درۆ و تراویلکەکان بڕەونەوە.

لەکۆمەڵگەی ئێمە کە ژن و پیاو بە دەستوری سروشت و ئەقڵ و راستییەکان لێک نزیک دەبنەوە. کارەسات روو دەدات و بۆمبەکان دەتەقن و پەیوەندییەکان ئەوەندەی تر ئاڵۆز تر و پیس تر دەبن، ئاو و هەوایکی تۆقێنەر دروست دەبێت، لێرەیش کڵێشە ئەخلاقییەکان خۆیان رەپێش دەخەن، دەبێ ئابڕو بپارێزرێت ئەگینا ژنەکان بە سۆزانی و لەقەڵەم دەدرێن، پیاوەکانیش ژنانی و چاو بگێڕ و چاوچنۆک.

بێگومان ئاو و هەوایکی ئاوها پاککردنەوەی دەوێ، پەردەپیسەکان ئەبێ لاببرێن. ئەم کارەیش هەڵبەت کۆمەڵگە لە توانایدا نیە، بەڵکو کاری روناک بیرە. هەر ئەو مرۆڤە دەتوانێ کە ئەودیوی پەیوەندییکان بخوێنێتەوە. تەنها روناکبیر ئەتوانێ تەلەسمەکان بتەقێنێتەوە، بۆمبەکان پوچەڵ بکاتەوە. ئەمەش پیرۆزترین کارە لەپێناوی عەدالەت و دیموکراسییەت لە نێوان ژن و پیاودا.

هەر کۆمەڵێک ژن تێیدا چەوساوە بێت، دواکەوتووترین کۆمەڵە، رەزیلترین کۆمەڵە هەڵبەت مەبەستمان لەمەدا ئەوە ژن کەمتر نەبێت لە پیاو، خۆی بێت و بڵێ هەم، نەک پیاوەکان، مێردەکان، برایەکان،شوبرایەکان دەست هەڵبڕن، ژنەکان وەک نوێنەری ئابڕووی خۆیان و کۆمەڵەکەیان رەپێش خەن. ژن ئەگەر خۆی بێت ئەخلاقیش هی خۆیەتی، بەلام ئەگەر بوونی لەدەست خۆی نەبێت ئابڕوشی بەدەس ئەو لایەنە دەروات کە پیاوەو دەسەمۆی کردووە.

ئەمڕۆ ژنی کورد لە کۆمەڵگەی کورد دا پاشکۆی پیاوە. ژن لە سەدا بیستی گەردوون داگیر دەکات، کە دیارە پیاو لەسەدا هەشتایە. ئەم ناپارسەنگییەش هەموو بەهانەیێکی ئاینی و کۆمەڵگەیی و دەوڵەتی لەپشتە و دەپارێزرێ و پارێزراوە.

ئەم پاشکۆیەتییەی ژن بۆ پیاو، دەکرێ وردتر لێکبدرێتەوە: ئەگەر بیر لە ئەو ستاتو کۆمەلایەتیەی ئەمڕۆی ژنی کورد بکەینەوە، واتە بەو شێوەیەی کە هەیە و لە ئارادایە لەگەڵ پیاو دەبینین: ژن هەر لەمنداڵ دروست کردن هەتا دەگاتە بچوکترین شت کە پەیوەندی بە حەسانەوەی پیاوەوە هەبێت، دەیکات. کەچی لە دەرەوە بوونی نیە. واتە بەچەشنێک لە چەشنەکان لە زیندانێکی کراوەدا دەژێت. ئەمەش واتە ئازارو ئەشکەنجە، واتە تەسک بوونەوەی ئەو بوارەی ژن تێیدا دەژێت، کە دەکاتە ماڵ و چوار دیوار. چەند ماڵ و بواری ژیاری بچوکبێتەوە،ئەمەندەش بوار و فەزای ناو مێشک بچوکتر دەبێتەوە. لێرەش مێشک کاری خۆی ناکات. ئەقڵ و تێبینی و تێڕوانین لاواز دەبێت و ئەو مرۆڤە ناتوانێ خۆی وەبەر بهێنێ. ئەمەش واتە خۆنەناسین و تێنەگەیشتن لە واقیع و دەوروبەر. لێک نەکردنەوەی دەوروبەر و شتەکان لەوسەریش مانەوە بە دەستەمۆیی. ئەمەیە ئەو بوار و فەزا و چوارچێوە کە بیری پیاو، شێوەی ژیانی پیاو و کومەڵی نێرانەی رۆژهەلات بۆ نیوەی کۆمەڵی خۆی کە ژنە داتاشیوە. کە دەکاتە تەنیابوون بەشێوەیێکی فیزیکی. بە پێچەوانەی ژن، پیاو لە دەرەوە، لە بوار و فەزایێکی بەرینتر دەژی. بەو مانایەی تەنیا خۆی سەرداری ماڵە و سەرداری دەرەوەشە. بەلام ئەویش بەهەمان شێوەی ئافرەت، دەستەمۆیە و دەستەمۆی هەندێ گرێ و نەریتی بیری نێرە. پیاو لەدەرەوە زیندانییە، چونکە خۆی ناناسێ، هەرکەسێک خۆی نەناسێ

چەوساوەی دەستی یەکێکی تری لێ دەوەشێتەوە..چونکە ژنەکەی لە پاڵ نیە، چونکە وێنەی ژن لە ناو مێشکیدا سەراو بنە، گوایە مرۆڤێکی لاوازە. هەر لەبەر ئەمەشە لە بیری نێروسیستەمی باوک سالاری ژن بە (زەعیفە) ناسراوە.

شێوەی ژیانی کۆمەڵگەکانی رۆژ هەلات، کە کوردیش دەگرێتەوە.ناتوانێ روبەروی راستییەکان بێتەوە کە بە تەلیسم و درۆ داپۆشراون، یاخود ئەو کۆمەڵگەیەراستییەکان بە تونکلێکی تاڵ دەشارێتەوە.

بێگومان سیستەمی سیاسیش تا ئەو رادەیەی لەخزمەتی ئەو کۆمەڵگەیە دایە کاریگەرییێکی زۆری هەیە لە راستکردنەوەی ژیان و پوچەڵکردنەوەی درۆیەکان و بەرەو پێشەوەچون.

پاریس ١٩٩١

www.arsivakurdi.org

ستاتوی ئەمرۆی ژنی کورد

موحسین ئەحمەد عومەر

دەربارەی پەیوەندییەکانی ژن و پیاو لە کۆمەڵگاکانی رۆژهەڵات، کە کۆمەڵگەی کوردیش دەکرێتەوە هەڵبەتە هاوکێشەیێکی قوڵ و ئاڵۆزی هەیە. پرسیارەکان گەلێک ئاو هەڵدەگرن. پەیوەندی ژن و پیاو و لێکۆڵینەوە و تۆژینەوەیان، خۆی لەخۆیدا پەنجەدانانە لەسەر کێشەو مەسەلەی گرینگ کە بڕبڕە پشتی کۆمەڵگەی کوردەواری پێکدەهێنن.روونکردنەوەی ئەو پەیوەندییانە لە راستییە جەوهەرییەکانمان نزیک دەکەونەوە کە لەژێر ئەفسون و نەریتی نێگەتیڤی ریشاژۆ بەناو مێژووی کۆمەلانی‌رۆژهەلات دا شاردراونەتەوە.

راستییەکان بەبیری ئاینی، وەک: ئایدیۆلۆژیایێک لەدەست دەسەلاتدارەکان، بە سیستەم و نەریتی پاتریارکی (باوک سالاری)، چەواشەکراون. پەیوەندی ژن و پیاو لە کۆمەڵگەیێکی ئاوها دا، وەک: جیهانێکی راستەقینە بە توێکڵی تاڵ داپۆشراون. بۆیە بە هیچ شێوەیێک قووت نادرێن و هەمیشە بوارێکی لە ترس و دەسەلاتی نێگەتیڤ و چەپاندنی (کبت) سێکس و ژیاری دەمێنێتەوە. بەلام هەتا گۆڕان و پراتێک، شێوە و رێڕەوێک بن بۆ بەشداریکردن لەم جیهانە، هەردەم راستییەکان دێنەوە ناو پەیوەندییەکان و سەرکەوتنیش هەر بۆ ئەوانە. شتە شیرین و پۆزەتیڤەکان دەبنە رابەر و زوتر خۆیان رەپێش دەخەن.

سەرەتا، پەردە لە سەر ئەو پەیوەندییانە ی نێوان ژن و پیاوی کورد هەڵدەماڵین. کە دیارە ئەم خاڵەش لە بەر گرینگی تەواوی شێوەی ژیان و سیستەمی کۆمەلایەتی و گەلێک لایەنی تر دەگرنەوە. لێکۆڵینەوەی لەم جۆرەیش، دەربارەی ئەم چەشنە بابەتانەیش خوێندنەوەیێکی سوسیۆلۆژی و سایکۆ- رۆشنبیری دەوێ. لە هەمان کاتیش دا جۆرە تنێک-DISCOURS ، تایبەتی پێویستە کە تەنیا لە ئاستی گیرو گرفتە سادەکان نەوەستێ بەڵکو قوڵ بێتەوە و جەوهەری گرفتەکانمان بۆ یەکالا بکاتەوە و پێی بگەینە مەسەلە هەرە گرینگەکان. بۆیە: کە دەڵێین ژن نیوەی کومەڵە، واتە لە کۆمەڵگەی کورد، رەنگە ئەم قسەیە لەلایەن خوێندەواران و روناکبیران و بگرە رەش و روتیش برابێتەوە و دەمەقالێ لەسەر نەبێت. بەلام کە لەشێوەی پەیوەندی نێوان ژن و پیاوی کورد ووردەبینەوە، یاخود لە ستاتوی ئەمرۆ ژنی کورد دەڕوانین، ئەم قسەیەی سەرەوەی پێ هەڵدەسەنگێنین، مەسەلەی ژن نیوەی کۆمەڵن، لە درۆیێکی جوانی هەڵبەستراو زیاتر نیە (هەڵبەت من باسی کۆمەڵگەی کورد دەکەم) کە بە گەلێک یاسای پیاوانە و دەستوری ریشاژۆ هەڵواسراوە و پشت قایمە.

ئێمە دەمانەوێ لە پراتیکەوە بۆ پەیوەندی و بیرەکان بچین. لێرەش هەموو راستییەکانی کۆمەڵگایەکانی رۆژهەلات تاڵن، ئەبێ سەرەتا کەمێک هەڵوەستەیێک لەپشتی بکەی تا تێیدەگەی.

لە کومەڵگەی کورد دا ژن نیوەی کۆمەڵ نیە!... بۆچی؟

چونکە، عەدالەت و دیموکراسی لە پەیوەندی ژن و پیاو و پەیوەندییە شارستانییەکەن دا نیە. عەدالەت و دیموکراسی دروست کردنیش باجی مەرگی دەوێ، چونکە دیوارەکان ئەستورن، درۆ و تراوێلکەکان قوڵ و گەورەن. کەس ئامادە نیە باج بدات، کەس ئامادە نیە دیوارەکان لابدات، بۆیە پەیوەندییەکان درێژە دەکێشن هەڵبەت بەو شێوە نێگەتیڤەی کە هەن. لە کۆمەڵی ئێمە دا عەدالەت لە بچوکترین شت کە ژن و پیاو کۆدەکاتەوە، نیە. عەدالەت لە پیاسەیێکی سەر جادە، دانیشتنێکی چایخانە نین. (پیاوەکان ئێواران دەردەچن، پیاسە دەکەن، دەچنە چایخانەکان، سمێڵیان لەباو دەکەن. شەویش دەبێ لە رۆوی غەریزەوە تێریان بکەن، بەیانیش، رۆژێکی تری داخراوە و هیچ گۆرانێک لە ئارادا نیە.).

کۆمەڵگەی کوردەواریش وەکو هەموو کۆمەڵگەکانی تری رۆژهەلات. هەموو شتێک لە نێوان پیاوەکان دا مۆنۆپۆل کراوە.دیسان هەر لە دەس درێژ کردنێک، هەتا دانیشتنێکی چایخانەیێکیش، هەردەم پەیوەندییەکە یەک لایە. هەڵبەت لەم نێوانەدا پیاویش چەوساوەیەچونکە مۆنۆپۆلیستە نەک مۆنۆپۆڵکراو کە ژنە.

پیاو لە کومەڵی ئێمە دا، لە یەک کاتدا شتەو دەسەلاتەو یاسایشی بەدەستە. بەلام ژنەکان تەنها شتن، بێ دەسەلاتن. بۆیە بە ئاسانی ئاڵوگۆڕیان پێ دەکەن.دەکڕدرێن و دەفرۆشرێن. بەستنەوەی ژن لە ماڵ، لەناو چوارچێوەیێکدا چەمکی کڕین دەگەینێ. ئێمە شتێک دەکڕین و دەیبەینەوە ماڵێ. بوونی ژن لەدەرەوە بەو چەشنە نەبێت کە خۆی دەیەوێت، بۆ نموونە وەک: سۆزانییێک، چەمکی فرۆشتن دەگەینێ. جیاکردنەوەو جێهێشتن.

کۆمەڵگەیێک عەقل بەشێوەیێکی دینامیکی سنور بۆ کۆمەل و بۆ

www.arsivakurdi.org

گفتوگۆیەک لەگەڵ

کاک (زناری خەمۆ)

بەرپرسیاری کۆمیتەی راوێژ بۆ کۆنگرەی ١٣ هەمینی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لە سوێد

کاک زنار وەک بەرپرسیاری ئەم کۆمیتەیە، کاری کردووە لە نێوان کۆنگرەی دوازدەمین و سێزدەمینی فیدراسیۆن. پاش ئەوەی کۆنگرەی سێزدەم پێکهات، رادیۆی «دەنگی کۆمەڵەی کوردی لە سپۆنگا» گفتوگۆیەکی لەگەڵدا ساز کرد:

بارزان-رادیۆ:

دەگوترێت ئەو لیستەیەی ئێوە بۆ کۆمیتەی کارگێر و کۆمیتەکانی تر ئامادەتان کردبوو، زۆربەیان ئەو کەسانە بوون کە (حیزبی) بوون. واتە ئێوە زیاتر لەگەڵ ئەو کەسانەی کە ئەندامی پارتە سیاسییەکانن قسەتان کردووە کە بێنە ناو ئۆرگانەکانی فیدراسیۆنەوە. ئایا ئێوە سەبارەت بەم قسەیە چی دەڵێن؟

زناری‌خەمۆ:

بە دیتنی من، لە هەر کۆنگرەیەکدا گێرەوکێشە درووست دەبێت. خەڵکانێک کە دەیانەوێت هەڵبژێردرێن یان هەڵنەبژێردرێن، گلەیی دەکەن. شتی بچووک، گەورە دەکرێت. من بۆخۆم ئەم مەسەلەیە بە مەسەلەیەکی ئاسایی دەبینم، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا هەندێک مقۆ مقۆ و چپەچپی وەهاش روویدا کە بە دڵی ئێمە نەبوو، وەکو کۆمیتەی راوێژ بەڵام ئێمە نەمانتوانی بەر لەو مقۆ مقۆیانە بگرین، چونکە ئیرادە، ئیرادەی کۆنگرەیە و ئیرادە ئیرادەی نوێنەرانە کە کێ هەڵدەبژێردرێن و کێ هەڵنابژێردرێن، بەڵام ئێمە وەکو ئۆرگانێک هیچ بایەخێکمان بەوە نەداوە کە قسە لەگەڵ خەڵکانی سەر بە لایەنی سیاسی بکەین و کاتێک ئێمە لە کۆمیتەی کارگێریش بڕوانین، دەبینین ئەندامانی کۆمیتەی کارگێر زۆربەیان ئەندامی پارتێکی سیاسی نین بەڵام هەرچۆن دەرگای کۆمیتەی کارگێر کرایەوەیە بۆ نەحیزبی هەروەها بۆ حیزبییەکانیش کرایەوەیە. جا بە رای من گرفتەکە ئەمە نییە، بەڵکو دەبوایە پێوانمان بۆ جێگرتن لە کۆمیتەی کارگێر، ئەوە ببوایە کە ئایا ئەو کەسە توانای کاری هەیە لە کۆمیتەی کارگێر یان نا؟. ئەو نوێنەرانەی کە دەنگی خۆیان دایە ئەو کەسانە، دەبوایە بە ویژدانی خۆیان ئاسوودە و ئارام بوونایە کە: «بەڵێ من دەنگی خۆم دەدەم بە کەسێک کە توانای کارکردنی لە کۆمیتەی کارگێردا هەیە».

بەرای من هەروەکو لە کۆنگرشدا باسم کرد کە هیوادارم هەموو نوێنەران کاتێک کە دەنگی خۆیان دەدەنە کەسێک دەبێت لە عاتفە دووربن، لە مەسەلەی ئایدیۆلۆژی حیزبایەتی دووربن و هەروەها لە مەسەلەی خزمایەتی و برادەری و کەسایەتی دوور بکەونەوە و ئەوسا دەنگی خۆیان بدەنە ئەو کەسانە کە دەیانەوێ کار لە کۆمیتەی کارگێردا بکەن. بەڵێ زۆربەی نوێنەران بە شێوەیەکی بابەتییانە دەنگی خۆیان دا، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا هەندێک دەنگی نابابەتییانەش هەبوون کە هەندێک کەس دەبا نەکەوتبانە کۆمیتەی کارگێر یان کۆمیتەی گشتی، بەڵام ئەوە بوو کە لەو ئۆرگانانەدا جێیان گرت.

بەرزان-رادیۆ:

هەندێک کەس «سەربەخۆ» یان «بێلایەن» هەبوون و دەیانویست لە کۆمیتەی کارگێردا کار بکەن، بەڵام خەڵک ئەوانی نەدەناسی و کۆنگرەش بوارێکی وەهای بۆیان نەرەخساند کە هەستن و خۆیان بە نوێنەران بدەنە ناساندن. هاوشان لەگەڵ ئەمەدا، هەندێک خەڵکی تر کە سەر بە لایەنی سیاسی بوون هیچ پێویستی نەدەکرد کە خۆیان بدەنە ناساندن و هاتنە هەڵبژاردن. جا وەها دیار بوو کە لە ژێرەوە رێکەوتنێک لە نێوان پارتە سیاسییەکاندا هەبوو کە ئەندامانی خۆیان بخەنە کۆمیتەی کارگێرەوە. تۆ ئەو مەسەلەیە چۆن دەبینیت؟

زناری‌خەمۆ:

بەڵێ، تا رادەیەک ئەو مەسەلەیە راستە. سەبارەت بە خۆدانە ناساندنی ئەو کەسانەی کە دەیانویست لە کۆمیتەی کارگێر کار بکەن، هیچ شتێکی لەمەسەلەکە نەدەگۆری. ئەگەر خۆیان بدایەتە ناساندن، یان نەدایەتە ناساندن، ئەوا هەمان ئەنجام دەردەکەوت، چونکە پێشوەخت حیساب بۆ ئەو مەسەلەیە کرابوو، من دەڵێم کە کۆنگرە یان دیوانی کۆنگرە کاتێک رێی نەدایە ئەو برادەرانە کە خۆیان بدەنە ناساندن، ئەوە کەموکوریەک بوو، بەڵام دیسانەوە دەڵێم سوودی نەدەبوو، چونکە بۆ نموونە: کاک شەماڵ و کاک مومتاز، زۆربەی نوێنەرانی کۆنگرە دەیانناسین، کەچی نەهاتنە هەڵبژاردن، بەڵام لەلایەکی ترەوە خەڵکی تر هاتنە هەڵبژاردن کە ئەوانیش دیسانەوە خۆیان نەدایە ناساندن و هەندێکیان تازەش هاتوونەتە سوێد، بەڵام چونکە لەگەڵ پارتێکی سیاسیدا بوون هەڵبژێردران و کەوتنە کۆمیتەی کارگێرەوە. جا ئەوە بەرپرسیارێتی کۆنگرەیە و بەرپرسیارێتی کەسایەتی خۆیەتی و بەرپرسیارێتی ئەو پارتەشە کە تێیدا کار دەکات و سەرەڕای ئەمانەش ئەو نوێنەرانەی کە دەنگیان دایە ئەو کەسانە، سبەی رۆژ ناتوانن خۆیان لە ژێر ئەم بەرپرسیاریەتیە رزگار بکەن.

ئێمە هیواداریین ئەو برادەرانە، ئەم دیتن و رایانە هەموو بە هەڵە دەرخەن و کارێکی چالاک لەناو فیدراسیۆندا ئەنجام بدەن.

www.arsivakurdi.org

بەرچاوتەنگی و دەرگا داخستن لە خەڵکانی تر، لە بەرژەوەندی کام لایەنە؟ بۆ وێنە ئەمساڵ کاتی هەڵبژاردن و بەر و پاشی، کەس بیری لەوە نەکردەوە کە: ئەگەر کاری کولتوری بە گشتی ئەرکێکی هەرە مەزنی فیدراسیۆنە، ئەی بۆ یەک کەسی پسپۆر یان تەنانەت نەختێ شارەزایان بۆ تەرخان نەکرد؟ ئێستا ئێمە خاوەنی کۆمیتەیەکی کارگێڕین و با بە راشکاوی بڵێیم یەک کەسمان تێدانییە کە لەم بوارەدا لێزان و شارەزا بێت. بۆ تا ئێستا فیدراسیۆن نەیتوانیوە چەند تیپی باشی شانۆگەری، هەڵپەرکێ، گورانی و ... ساز بکات و لە دوو یان سێ فستیواڵی گەورەدا بەشدار بێ؟ بۆ و دەیان بۆی تر، بەشێکی دەگەڕێتەوە سەر ئەو راستییە کە فیدراسیۆن بە سی لە سەدی پوتانسیەلی کار دەکات و کارەکەشی بە دەستی دوو یان سێ نەفەرەوە(بە گشتی)بەرێوە دەچێ و هەر بۆیەش ئەنجامی ناتوانێ لەمە باشتر بێت و بە پێچەوانەوە ئەو کارانە بۆ دوو سێ کەسان گەلێ زۆر و قورسن.

سەرەرای هەموو ئەم راستییانەش، لە هەڵبژاردنی کۆمیتەکاندا، ئەوەی لە بەر چاو نەگیرا، ئەم لایەنانە بوون. تەنانەت سرنجێکی تەرکیبی کۆمیتەکان بدەن، بۆتان دەردەکەوێ کە مەبەستم لە لێ تێکچونی فیدراسیۆن لە گەڵ شتی تر چییە، ئەو تەرکیبە پتر بۆ رێکخراوێکی سیاسی، یان پەرلەمانێک دەست دەدا تا رێکخراوێکی وەک فیدراسیۆن.

* یەکێک لە ئۆرگانەکانی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان، کۆمیتەیەکە بە ناوی «کۆمیتەی راوێژ»، کە راستەوخۆ لە لایەن کۆنگرەوە هەڵدەبژێردرێ. ئەو کۆمیتەیە هەموو ساڵێ، بە پێ ناسین و زانیاری خۆی ، داوا لە خەڵکێک دەکا تا لە کۆنگرەدا خۆیان بۆ بەرپرسیاری کارەکان کاندید بکەن.(با ئەوەش بڵێم ئەو کۆمیتەیە، بەرژەوەندی هێزە سیاسییەکانیشی لەبەر چاوە، بەڵام برێک بە ئینسافی پترەوە دەروانێتە کارەکان و، بۆیەش خۆی تەنیا بە ئەندامەکانی حیزبی نابەستێتەوە.) لە کۆنگرەدا، پاش ئاخافتنی بەرپرسی کۆمیتە و ناساندنی لیستەی پێشنیاری، نزیکەی ۲.، ۳. کەس راستەوخۆ و رەمەکی لە لایەن کۆنگرەوە کاندید کران، بەبێ ئەوەی کەس بیر لەوە بکاتەوە داخوا ئەو کەسانە کارەکانیان بۆ رادەپەرێ یان نا!

خویایە، کاندیدبوون، مافی هەموو کەسێکە و کەس ناتوانێ دژی بێ، بەڵام من ئێستاش نەمزانی، کە وایە پێکهێنانی ئەم کۆمیتەیە دەبێ چ حیکمەتێکی هەبێ، ئەگەر کەس نرخی کارەکەیان نازانێ، یاخود بە کارەکەی رازی نین، ئەی بۆ ئەم کۆمیتەیە هەڵناوەشێننەوە؟
داخوا ئەوە جگە لە گەمە کردن بە کۆمیتەکە مانایەکی تریشی هەیە؟

* هەولی هێزێکی سیاسی بۆ دەست بەسەرداگرتن بەسەر فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکاندا، گەرچی بەرای من کارێکی پیرۆز نییە، بەڵام لە ناو ئێمەی رۆژهەڵاتیدا دیاردەیەکی ئاساییە. ئەوسا دەبێ بپرسین: بۆ فیدراسیۆنی هێزە سیاسییەکان پێک ناهێنن؟ بۆ بەبێ پیلان ناوی کاندیدەکانتان راناگەیەنن؟ یاخود ئەگەر دەتانەوێ ئەم فیدراسیۆنە بمێنی و خەڵکی تریشی تێدا بەشدار بێ، بۆ لە ناو کۆنگرەدا، رەسمەن لیستەیەکی حیزبی پێشکەش ناکەن تا خەڵک خۆی بە ئارەزووی خۆی هەڵبژێرێ؟

شتێکی تریش، باشە ئێمە لەوەش شلتری دەگرین و دەڵێن: کاکە! فیدراسیۆن هی خۆتان. فەرموون و کارەکانی بکەن، ئەوسا ئێوەش برێک بە ئینساف بن و چوار کەس دیاری بکەن کە کارەکانی پێ بکرێ. ئەگەریش چوار کەسی واتان نییە، رێگە بدەن با حیزبێکی تر یان یەکی ناحیزبی کەسێکتان بە قەرز بداتێ! تەجروبەی هەموو ئەو ساڵانە پێشانی داوە کە تەرکیبی کۆمیتەی کارگێر، هەرگیز لە ئاستی نیاز و ئەرکەکانیدا نەبووە و لە هەندێ بوارانیشدا هەمیشە لە گەڵ قەیرانی کادیری بە توانا رووبەروو بووە. کە وایە دەکرێ لایەنی کەم بیر لەم ئەرکانەی فیدراسیون بکاتەوە و هەوڵ بدات بە پێی کار و ئەرکەکان، خەڵک دیاری بکەن. ئەوسا لانی کەم، ئەو کەسانە(حیزبی یان غەیرە حیزبی) کارەکانیان بۆ رادەپەرێ.(با ئەوەی بەراشکاوی بڵێم: مەسەلە گومان کردن لە توانای ئەو برادەرانە نییە، مەسەلە مێتۆدی هەڵسوکەوتی ئەو حیزبانەیە، چونکە من وەک شەخس رووم لە هیچ کەس نییە. بەڵام پێکهاتن و دانی بریار لە کۆبوونەوەیەکی چەند رۆژبەر لە کۆنگرەم پێ مێتۆدێکی زۆر نادیموکراتی و بێ رێزییەکی زۆرە بە ئەندامانی فیدراسیۆن.) ئەو کارە بووە و کراوە و، ئەگەریش پێویست بێ، بەڵگەش کەم نییە.

قسە زۆرە و دەرفەت کەم، لەم باسەشدا بە مەبەستی خزمەتی مەسەلەکە، پەنجەم بۆ کەموکورییەکان راکێشا. هەرچی برووش، رۆیشت و تازە تا دوو ساڵی تر، ئەرکێکی گران کەوتۆتە سەر ئەم کۆمیتانە. بەڵام پێموایە ئێستاش تێفکرین لەم شتانە و هەولدان بۆ خۆ دوورخستنەوە لە بەرچاوتەنگی حیزبی و نێوان ناخۆشی شەخسی و ... دەتوانێ بە قازانجی هەموو لایەک تەواو بێ. هیواداریشم بکرێ و هەموو لایەک بە پێی توانستیان هەول بدەن ئەو تاقیکردنەوە تاڵانە لەوە زیاتر دووپات نەبنەوە.

با لە بیریشمان بێ: مەبەست خزمەتکردن بە کورد بە گشتی و، بە تایبەتی پەنابەری کوردی ئێرەیە، تەنیا کاتێکیش دەتوانین شیاوی نوێنەرایەتی ئەم کۆمەڵە خەڵکە بین، کە لە کردەوەدا بەرژەوەندی ئەوانمان لە هی خۆمان و لایەنەکانی تر پێ گرینگتر بێ. دەبا لەم رێگەیەدا هەنگاوی بەسوود بنێینەوە!

بەرژەوەندی حیزبەکەت فەراموش کە! بەڵام دەبێ و دەشێ بگوترێ: کاکی برا، فیدراسیۆن حیزبی تۆ نییە، ڕێکخراوی دیموکراتی هەموو کوردە ئاوارەکانی نیشتەجێی سویدە، کەوایە بۆ ڕێزلێنان لە وانیش، تکایە دۆ و دۆشاو، واتە بەرژەوەندی حیزبەکەت لە گەڵ بەرژەوەندی گشتی ئەم کۆمەڵە خەڵکە تێکەڵ مەکە!

کەچی ئێمە هێشتاش لە قسەدا ئەو پرەنسیبە سەرەتاییانەی کاری دیموکراتی دەپات و سەدپات دەکەینەوە و لە کردەوەشدا وەپشت گوێیان دەدەین..

کۆنگرەی سێزدەیەمی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان، نموونەیەکی زەق و زۆر تاڵی ئەو کەموکورییە گەورەیە بوو کە ساڵانی ساڵە بەدەستییەوە دەناڵێین. ئەم کۆنگرەیە سەلماندی کە هێشتاش بەزمی «لیستە دیاریکراوەکان» تەواو نەبووە و کاروچالاکییەکانی ئێمە هەر دەبێ لە بازنەی خشتە دارشتراوەکانی ناو ژوورەکانی حیزبەکاندا خوڵ بخواتەوە.

با ڕاستیتان لێ نەشارمەوە، ئەوە بە لای منەوە شتێکی هێندە سەیر و سەمەرە نییە و دەزانم لای ئێوەش بۆتە دیاردەیەکی ئاسایی، ئەوەی من ئازار دەدا ئەوەیە : بۆ دەبێ لێرە لە وڵاتی پێشکەوتوو و خاوەن فەرهەنگی دیموکراسیدا و، پاش دەیان ساڵ ژیان و کار هێشتا ئەو خاڵە ساکارە تێنەگەین کە: ئەگەر ئێمە دەمانەوێ بەس خۆمان بین، دەی با ئەوەندە بوێر بین و بەس بە ناوی خۆمان کار بکەین. ئەگەر پێمان وایە خەڵک خۆشییان لە پارتەکەی ئێمە نایە یان بە هەر هۆیەکی تر نایانەوێ لە دەوری ڕێکخراوەکەی ئێمە کۆببنەوە، ئیتر خۆ ناکرێ لە ژێر ناو و سێبەری لایەنێکی تردا خەڵک لە خۆمان کۆکەینەوە! ئەگەر حیزبی ئێمە توانیبای ئەو ئەرکە لە بری فیدراسیۆن بە جێ بگەیەنێ، ئەی سەرهێنشەی کار لە ناو فیدراسیۆن بۆ چی بوو؟ ئەگەر حیزبەکەی ئێمە بۆ ئەم ئەرکە لە هەموو کەس بە تواناتر بایە، حیزبەکەی ئێمە دەیتوانی بە شانازییەوە ئەو ئەرکە بە ئەنجام بگەیەنێ. ئەگەر هەندەمان باوەر بە حیزبەکەمان هەیە، بۆ ناوێرین ڕەسمەن و شەرعەن بە ناوی حیزبەکەمان کار بکەین؟

لە کۆتاییدا، بۆ دەبێ هیوای خەڵکێکی دڵسۆز و کارامە، کە بەبێ هیچ چاوەڕوانییەک دەیانەوێ خزمەت بە گەلەکەیان بکەن، بە گوللەی ڕەشبینی و دەستەبازی بپێکن و لەخۆڕا و بۆڕا ناچاریان کەن کە تازە ڕوومان تێنەکەنەوە. خۆ ئەگەر مەبەست حیزبایەتیش بێ، دڵتان برێک گەورە بێ، بڕوا بکەن، ئەو فیدراسیۆنە ئەوەندە گەورەیە کە جگە لە حیزبی ئێمە، جێگای چەند کەسی ناحیزبیشی دەبێتەوە !

بەڵێ! هەڵبژاردنی کۆنگرەی سێزدەیەمی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکانیش، بە گوێرەی یاسای لە مێژینە، بەڵام نەنووسراوی کوردانە چووەپێش و، ئەنجامیشی تەنیا بووە مایەی حەبەسانی کۆمەڵە خەڵکێکی ساکار و دڵسۆز. کۆمەڵە خەڵکێک کە پێیان وابوو بوونیان لە ناو فیدراسیۆندا دەبێتە هۆی بەرەو پێش چوونی کارەکان و خزمەتی پتر بە نەتەوەکەیان. با هەر لێرە پەنجە بۆ ئەوەش ڕاکێشم: من پێموانییە ئەو کەسانەی دیاری کران، دڵسۆز و کارزان نین، بەڵام خەڵکی کارزان و دڵسۆزتریش هەبوو کە بە هۆی نەبوونی پێناسەی حیزبەکانەوە، نەیتوانی دەنگ هەڵبڕێ.

من ناخوازم بێمە سەر تاک تاکی نموونەکان و بە بەڵگە بیسەلمێنم کە بۆ وا بوو و چۆن وابوو. بۆ کەسێکیش بیەوێ چاوبەستی حیزبایەتی لە خۆی بکاتەوە، قسەکانی من لەوە ئاشکراترە، پێویستی بە بەڵگە بێت. بۆیەش تەنیا هەندێ خاڵ دەخەمە بەر چاوی خوێنەران:

* تا ئێستا لە کردەوەدا و بەپێی چالاکییەکانی فیدراسیۆن، دوو خاڵی زۆر گرینگ دەردەکەوێ کە ناکرێ هەروا سەرپێیی لێیان تێپەڕین: یەکەم: ئاوڕدانەوەیەک لە بواری کار و چالاکی فیدراسیۆن ئەوە دەسەلمێنی کە تا ئێستا کەم کەس لە ئەرک و کاری فیدراسیۆن حاڵییە و زۆربەی جاران فیدراسیۆن و ئەرکەکانی لەگەڵ لایەنی تر تێکدەچێ. دووەم: فیدراسیۆن بە ئاشکرا بەرانبەری کەمی کادرێکی کارامەیە و لە کردەوەدا و تەنانەت بە گوێرەی ڕاپۆرتەکانیشی ئەوە دەردەکەوێ کە زۆربەی کارەکان لە لایەن دوو یان سێ کەسەوە بەڕێوە دەچێ.

فیدراسیۆن بەر لە هەموو شت، ڕێکخراوێکی دیموکراتییە کە لێرە بە گوێرەی یاسای دەوڵەتی سوید و ئەو مەیدان و ئیمکاناتەی بۆی تەرخان کراوە، دەبێ وەک ڕێکخراوێکی بیانی بەرگرێ لە مافی کوردە پەنابەر و مافی مرۆڤی کوردی ئاوارە لە سوید بکات. وەک ڕێکخراوێکی پەنابەرانی کورد بۆ ژیناندنەوە، پاراستن و خەملاندنی پتری کولتور و فەرهەنگی کوردی هەوڵ بدات و، بە گوێرەی توانستی ئاوێنەی خولیا و ئامانجەکانی کوردەکانی ئێرە، گیروگرفتیان، ئاڵۆزی باری ژیانیان بێ. فیدراسیۆن دەبێ بەر لە هەموو شت، ڕێکخراوی پەنابەرانی کوردی سوید بێ و، لە هەمانحاڵیشدا دەنگی ڕەوای کورد و جوڵانەوەکەی بەبێ جوداێزی بە بیروڕای گشتی و بەتایبەتی سوید ڕابگەیەنێ. بەڵام لە کردەوەدا فیدراسیۆن زۆر جاران ئەم سنورە دەپەڕێنێ و جارێک خۆی لەگەڵ پارلەمانی کوردی لێ تێکدەچێ، جارێک لەگەڵ ئەو یان ئەم حیزبە کوردییە و، جاریش لە گەڵ باڵوێزخانەی کوردی لێرە. ڕاستە یەکێک لە ئەرکەکانی فیدراسسیۆن و بگرە لە ئەرکە گرینگەکانی ئەوەیە: دەنگ و باسی کوردستان و جوڵانەوەی کوردی بە گشتی بگەیەنەتە دەرەوەی و پاڵپشتێک بێ بۆ ئەم جوڵانەوەیە، بەڵام پاڵپشت بوون و خۆ لە جیاتی لایەنێک دانان، جیاوازی کەم نییە. ئەوەیا تا ڕادەیەکی وەڵامی تەرکیبی فدراسیۆن دەداتەوە و مرۆڤ بۆی دەردەکەوێ کە بۆ لە بری چەند پسپۆری کۆمەڵناس، کولتور و ....، پتر کادری حیزبی کارەکانی هەڵدەسوڕێنن.

لە لایەکی ترەوە هەر وەک گوتم، نەبوونی کادری کارزان و کارامە یەکێ لە گرفتەکانی چەندین ساڵەی فیدراسیۆن بووە، کە وایە ئەو

www.arsivakurdi.org

لە پەراوێزی سێزدەیەمین کۆنگرەی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان

هەلبژاردن یان دابەشکردنی کورسییەکان بەپێی بریاری پێشوو؟

نووسینی: شەماڵ

کار و چالاکی لە ناو سنوری حیزبەکاندا، یاخود کورد گوتەنی: حیزبایەتی، وای لە هەندێکان کردووە کە هەموو بوارێکی کاری کۆمەلاْیەتیش بە حەوش و قۆرغی حیزبەکەیان بناسن. ئەم خەڵکانە بە هەر نییەتێکی لە دلْیاندا بێ، پێیان وایە هیچ جیاوازییەک لە نێوان بەرژەوەندی تەسکی حیزبەکان و بەرژەوەندی گشتی و بەرفرەوانی کۆمەلاْنی خەڵکدا نییە و ئەگەریش برێک بوێرتر بین، دەبێ بلْێین لایان وایە خەڵک، یانی ئەو جەماعەتەی سەر بە حیزبەکەی ئەوانن!

دیارە زۆربەی ئێمەمانان تەنیا لە بواری حیزبایەتیدا تاقیکردنەوەمان هەبووە و هێشتا باش لە کاری دێموکراتی و کۆمەڵە ژیانی (Föreningsliv) حاڵی نین و بۆیەش تاوانێکی گەورە نییە کاتێ حەوشی خۆمان و دراوسێکانمان لێ تێکدەچێ. بەلاْم وەک پرەنسیپ، دەبێ ئەوەمان لە بەر چاو بێ کە یەکەمین هەنگاو لە کاری دێموکراتیدا، جیاکردنەوەی ئایدیۆلۆژیا و هەڵوێستی تایبەتی حیزبێکە لە ئامانجە گشتییەکانی ئەو رێکخراوە دێموکراتییە. واتا ئەگەر ئێمە رێزمان بۆ رێکخراوێک هەبێ، هەر چەشنە هەولدانێک بۆ دەسکەلا کردن و داسەپاندنی ئیرادەی حیزبەکەمان بەسەریدا، مانای ئیهانە و بێرێزییە بە ئەندامانی ئەم رێکخراوەیە. ئەو کارانە نەک هەر دەتوانێ قەوارەی رێکخراوێکی دێموکراتی، بەڵکو ناوەرۆکیشی بخاتە ژێر پرسەک و ببێتە هۆی برین و دوور بوونەوەی کۆمەلاْنێکی زۆر لە خەڵکی غەیرە حیزبی.

راستە ئێمە ناتوانین و هەقیش وانییە نەهێڵین کەسێ حیزبایەتی بکا، بەلاْم حیزبایەتی جیاوازییەکی زۆری لەگەڵ کاری دێموکراتیدا هەیە و بۆیەش ئەگەر حیزبییەک دەخوازێ کاری دێموکراتی بکا، دەبێ پرەنسیبە سەرەتاییەکانی ئەو کارە لە بەر چاو بگرن، نەک بە پێچەوانە، بیەوێ پرەنسیبەکانی حیزبەکەی بەسەر رێکخراوە دێموکراتییەدا بسەپێنێ. ناکرێ بە کەس بلْێی: مەبە ئەندامی فلاْن پارتە سیاسییە، بەلاْم دەکرێ و دەبێ بە هەموو کەس بلْێین: کاکی برا! ئێرە حیزب نییە و ئەندامانیشی هەموو ئەندامی پارتەکەی تۆ نین، کە وایە رێزی بیر ورای خەڵکانی تریش بگرە. ناکرێ بە کەسێک بگووترێ: هەڵوێستی پارتی خۆت لا گرینگ نەبێ، بەلاْم دەبێ بگووترێ: تکایە ئەو رێکخراوە مەکەن بە کلک و ئامێری سیاسەتی خۆتان؛ هەروەها ناکرێ بە کەسێ بگوترێ: چاوەکەم!

www.arsivakurdi.org

- ڕاگەیاندنی فیدراڵی لەلایەن پەرلەمانی کوردستان،

گەورەترین دەستکەوتی مێژوویی ساڵی ١٩٩٢ بوو کە نە تەنها ئێمە بەڵکو نەسلەکانی داهاتووشمان شانازی پێوەدەکەن.

ڕژێمەکانی «دراوسێشمان» بە تایبەتی دوای ڕاگەیاندنی سیستەمی فیدراڵی گڕیان تێبەربووە ترافیکی نێوان ئەنقەرە و دیمەشق و تاران لە هەموو کاتێکی تر زیاتر بووە و ڕاستی مێژوویيان جارێکی تر بۆ دەسەڵمێنن کە ئەم ڕژێمانە لەسەر هەر شتێک جیاوازییان هەبێت لەسەر کێشەی نەتەوەی کورد یەکەن و پێچەوانەشی ڕاستە: سەرکەوتن لەهەر بەشێکی کوردستان بە دەست بێت سەرکەوتنە بۆ تەواوی گەلی کورد.

بەرێزان:

پەرلەمان و حکومەتی ئێمە بویتە میراتگری (..٤٥) گوند و (٢٥) شارۆچکەی وێرانکراو،

- کوردستانێکی بە (٥) ملیۆن لوغم کراو.

- سروشتێکی تێکوپێک دراو.

- قوتابخانە و زانستگای تەبعیس کراو.

- سەرپەرشتی بنەماڵەی (...و..٢) شەهید و بنەماڵەی (...و١٨٣) لە قوبانییەکانی ئەنفال و بنەماڵەی (...٨) قوربانییەکانی بارزانی.

- خاوەنی سەدەها هەزار ئاوارەی کورد لە برا فەیلییەکان و ئاوارەکانی گەرمیان.

ئەمانە تەنها چەند نموونەیەکن لەو کاروبارانەی کە لە تەنها لە توانای حکومەتێکی هەژاری وەک کورد زیاترە بەڵکو بارێکی زۆر گرانە بۆ دەوڵەتێکی دەوڵەمەندی وەک سوێدی خاوەن «پەشوون نومەریش».

لە سەراستی ئەم بنچینانەیە کە پەرلەمان و حکومەتی کوردی بڕیاریان داوە لەسەرەتا و لە هەر وڵاتێکی ئەورووپاییدا کۆنتۆیەکی تایبەتی بکرێتەوە بۆ یارمەتیدانی پەرلەمان و حکومەت تاکو بتوانن بەشێک لە ئەرکەکانیان بەرامبەر بە جەماوەری کورد جێبەجی بکەن و بتوانن لەم ئەزمونە مێژوویی بۆ سەرخستنی دیموکراتی و داوا ڕەواکانی گەلی کورد سەرکەوتوو بە دەرکەوون. وەکو بیرۆی حکومەتی کوردی لە سوێد ئێمە ژمارەیەکی پۆستگیرۆمان کردۆتەوە بۆ ئەم مەبەستە و نێردراوە بۆ هەموو ئەو شارانەی کە کۆمەڵەی کوردی لێن.

هاووڵاتیانیخۆشەویست!

ئەمڕۆ هەمووومان دانە بە دانە بەرپرسیارین لە پاراستنی ئەم دەستەکەوتە نەتەوەییە و ڕۆڵەکانی داهاتوومان محاسەبەی ئێمە دەکەن و بە تایبەتی کوردەکانی کە نیشتەجێن لە وڵاتەکانی ئەورووپا و ئەمریکا و کەنەدا و ئۆستڕالیا ئەگەر ئەم دەستکەوتە لە دەستمان بچێت.

لەسەر ڕاستی ئەم بنچینەیە، نوێنەرایەتی پەرلەمان و حکومەتی هەرێمی کوردستانی عێراق لە سوێد خەریکی کۆکردنەوەی ناونیشانی پسپۆرەکانی کوردە لە هەموو بوارێکدا تاکو بە زووترین کات، گروپی جۆراوجۆ درووست بکرێت و لە ژێر چاودێری بیرۆی حکومەتی هەرێمی کوردستانی عێراق و ئەرکی خۆیان بەرامبەر بە خاک و نیشتمان و دامودەزگا هەڵبژێردراوەکانی کوردستان جێبەجێ بکەن.

نوێنەرانیبەرێزیکۆنگرەیفیدراسیۆن!

زۆر گرنگە کە ریالێتی باری ناسک و ناخۆشی کوردستان بەشێوەیەکی جدی لە شارەکانی خۆتان لەگەڵ هاووڵاتەکانی تر باس بکەن و مێتودی مناسب بدۆزنەوە بۆ یارمەتیدانمان لەسەرکەوتنی ئەم ئەرکە گەورە و گرنگ و پیرۆزیە و بە پێویست دەزانین لێرەدا بە تایبەتی سوپاسی کۆمەڵەی ترولهێتان بکەن کە دە هەزار کرۆن یارمەتیان ناردووە بۆ بیرۆی حکومەت.

- زۆر باش دەبێت ئەگەر لە کۆنگرەی فیدراسیۆندا کۆمیتەیەکی تایبەت دابمەزرێت بۆ ئەوەی پێشنیار لەم بارەیەدا ئاراستەی کۆنگرە بکرێت و بکرێتە بڕیارێکی کۆنگرە.

لەجێی خۆیەتی باسی هەنگاوی بیرۆزی کۆمەڵەی سپۆنگا بکەم کە نیازی ئاوەدانکردنەوەی دوو قوتابخانەی هەیە و هەروەها گروپێکی ٢٥ کەسی لە گەنجەکانی کورد دەنێرن بۆ خزمەتی کوردستان لە پشووی هاویندا.

هیواداریین کۆنگرەی فیدراسیۆن بەسەرکەوتوویی کۆتایی بەکاری خۆی بێنێت و کۆنگرەی ئەم ساڵ ببێتە هاندەرێکی باش بۆ بتێنکردنی خەبات چ لەناو جەماوەری کورد لە سوێد و چ لە ئاستی کوردستاندا.

پۆستگیرۆی پەرلەمانی کوردستان

K.V.D.K

6497899-2

کورتەی گوتاری نوێنەری بیرۆی حکومەتی هەرێمی کوردستانی عێراق
لە سوێد،
کاک تەها بەرواری

پێشەکی سوپاسێکی گەرمی فیدراسیۆن دەکەین بۆ رەخساندنی ئەم هەلە بۆمان تاکو لە نزیکەوە لەگەڵ یەک بدوێین و ئاشنا ببین و مژدەتان پێ بدەین کە بە زوویی بیرۆی حکومەتی هەرێمی کوردستانی عێراق لە سوێد دەکرێتەوە.

پێشەی ئەوەی بچمە سەر بارودۆخی ئێستای کوردستانی عێراق بە پێویست دەبینم سوپاسێکی گەرمی فیدراسیۆن بکەم بۆ ئەو هاوکارییەی کە لە گەڵیان کردووین بۆ ئەوەی بتوانین بناغەی بیرۆی حکومەت بچەسپێنین. بێگومان بەبێ ئەم یامەتییە کاری ئێمە زۆر سەخت تر دەبوو.

بەشدارانی خۆشەویستی کۆنگرە!

- ئێمە لەم رۆژانەدا یادی دوو ساڵەی راپەرینی مێژوویی و بێ هاوتای بەهاری ٩١ دەکەین کە بە ئازادکردنی شاری رانیەی خۆشەویست دەستپێکرد و لە کەرکوکی دڵ و قودسی کوردستان کۆتایی پێهات.

- یادی ١٤ ساڵەی کۆچکردنی سەرکردەی نەتەوەیی کورد بۆ ماوەی زیاتر لە نیو سەدە - مستەفا بارزانی- دەکەین و هەروەها، یادی ٩٠. ساڵەی لە دایکبوونی ئەم سەرکردە قارەمانە و دووربینە دەکەین.

- یادی ١٨ ساڵەی پلانی گڵاوی جەزایر، بە بیر دەهێنینەوە.
- بیرەوەری ٢٣ ساڵەی پەیماننامەی ئازاری ١٩٧٠ بە بیرمان دەخەین.
- یادی تاوانەکەی جەللادی بەغدا لە هەڵەبجەی شەهید بەبیردێنین کە چۆن منداڵی ساوا و پیرەژن و گەنج و پیاو لە سیانید و خەردەلی بەعسییەکانی بەغدا بێ گیان کران.

- یادی ئەنفالە سومەکانتان بەبیر دێنین کە تا ئێستاش چۆن . . .و١٨٣ هەزار هاووڵاتیمان بێسەر و شوێن کراون.
- کاوەی ئاسنگەرمان بەبیر دێنین کە چۆن زوهاکی خوێنمژ و تەخت و تاراجی تێکدا.

بەڵێ هاووڵاتیان...... ئەمە چەند لاپەرەیەکی بە نرخە لە مێژووی خەباتی نەتەوەکەماندا کە تەنها لە مانگی ئازاردا ڕوودراون کە پێویستە هەمیشە لە یادمان بن تاکو بتوانین شیکردنەوەیەکی ئۆبجێکتیڤانە بکەین بۆ ڕابردوو و داهاتوشمان.

بەرپاکردنی هەڵبژاردنی گشتی ئازاد و دایموکراتیک لە ١٩ی گوڵانی ١٩٩٢دا گەورەترین دەستکەوتە بۆ نەتەوەی کورد کە جاری یەکەمە و نە تەنها مێژووییە لە ڕوانگەی نەتەوەی کورد، بەڵکو لە ئاستی رۆژهەلاتی ناوەڕاستدا. ئەم هەڵبژاردنە بە شاهیدی هەموو دونیا شەرعیەت و ڕەوایی کێشەی کوردی زیاتر چەسپاند لە دونیادا و ئەرکی پاراستنی لەسەر هەموو مرۆڤێکی دیموکرات و ئازادیخوازە.

- *بەرپاکردنی هەڵبژادرنی ئازادی گشتی و*
- *دامەزراندنی پەرلەمانی کوردستان و*
دانانی ئەنجوومەنی وەزیران و

www.arsivakurdi.org

وتاری کاک سالار، ئەندامی پەرلەمانی کوردستان

بەڕێزان ئەندامانی بەشداربووی کۆنگرەی ١٣مینی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لە سوێد

سڵاوی ئازادیتان لێ بێت

بە گەرمیەوە پیرۆزبایی بەستنی ئەم کۆنگرەیەتان لێدەکەین و ئاوات دەخوازین یەکگرتووانە و بە گیانی هەست بە لێپرسراوی و بەرژەوەندییەکانی کورد و کوردستانەوە هەنگاو هەڵگرن و بەرنامەی کاری داهاتوتان دارێژن.

خوشک و برایانی هێژا...

هێشتا وڵاتەکەمان داگیر و دابەشکراوە و گەلەکەمان لەژێر باری چەوساندنەوە و زوڵم و زۆر و ستەمی میللیدا دەناڵێنێ. هێشتا زەمەنیش دەرفەتی نەداوین لە وڵاتی یەکپارچە و یەکگرتووی خۆماندا ئازاد و سەربەست و ئاسودە بژین، کەچی ئەم باری چەوساندنەوە و ستەمی میللیە درێژخایەنە، نەیتوانیوە لە عەزم و ئیرادەی پۆڵاینی گەلەکەمان کەم بکاتەوە و دواجار حوکمی زەمانە ملی پێ کەچ بکات. بە پێچەوانەوە کوردستان ئەمڕۆ ملیونان شەپۆلی ئومێدە و روو بە دەریای ڕزگاری و سەرکەوتن دەکشێ.

دوامین سەرکەوتنیش بەندە بە یەکێتیی و یەکگرتنی ریزەکانی گەل و ئەوجا تێکۆشان و فیداکاری و دواجار چۆنێتی هەڵسوڕان و پیادەکردن و گونجاندنی سیاسەتی کوردی لەگەڵ سیاسەتی نێودەوڵەتیدا و هێنانەوەی بۆ بەرژەوەندی دۆزی نەتەوایەتی لە پێناوی ڕزگاری و سەرفرازیدا.

هەڤاڵانی بەڕێز...

لای هەموان ئاشکرایە لە ئەنجامی ڕاپەڕین و ڕەوی چەند ملیونی و یەکێتیی ریزەکانی گەلدا، خەڵکی کوردستانی باشوور توانیان زەمینەیەکی وا ساز بکەن کە دوژمنی داگیرکەر لە زۆربەی ناوچەکانی کوردستانی باشوور دەربکەن و لە کوردستانێکی ئازاددا حوکمی دیموکراتی و دەسەڵاتی خەڵک بەرقەرار بکەن.

ئەمڕۆ حکومەتی کوردستان کورپەیەکی ساوای هەموو کوردێکی ئەم کوردستانەیە، نەک هەر نابێ بهێڵدرێ نەمێنێ و لەناوبچێ بەڵکو دەبێ بە کۆمەک و تێکۆشانی هەموو کوردێکی دڵسۆزە بەشەرەف نەشونما بکا و بگاتە ئاستێک ئیدی کەس نەتوانێ زەفەری پێ ببا و دواجار بە تەواوی بتوانێ بونی خۆی بسەپێنێ و کەسێک نەتوانێ واقعەکە نەسەلمێنێ و بڕوای پێ نەکا.

سەرکەوتنی تەجرەبەی کوردستانی خواروو و سەرکەوتنە بۆ هەموو بەشەکانی تری کوردستان بۆ بە ستەم هیچ کوردێکی دڵسۆز خۆی بە خاوەنی نەزانی و سنووربەندی لەگەڵدا بکات و یا بیەوێ گیروگرفتی بخاتە پێش و لە نرخ و بایەخی کەم بکاتەوە... بۆیە پێویستە قورسایی تێکۆشانمان بخەینە ئەم بەشەی وڵاتەکەمان و هەموو توانایەک لە هەموو بوارێکدا بۆ سەرکەوتنی ئەم کیانە و ئەم حکومەتەی کوردستان تەرخان بکەین.

خوشک و برایانی هێژا...

گۆڕانکاریەکانی ئەم ساڵانەی جیهان بە تایبەتی گۆڕانکاری بەسەر بلۆکی ڕۆژهەڵاتدا و ڕەوینەوەی جەنگی سارد و جێگۆرکێی ناکۆکییەکان و دەتوانین بڵێین مانەوەی هەر تەنیا یەک هێز و توانا و یەک بلۆک، کە ئەویش دەتوانێ چارەنووسی گەلێ مەسەلە بکات و گەلێ بڕیاری بە دەست بێت. بۆیە خەبات و تێکۆشانی دەرەوەی وڵات گرنگی سەدان جار لە جاران زیادی کردووە و ئێستە دەتوانرێ لە ئەوروپا و ئەمریکا لە گەلێ بواری جۆراوجۆردا کاری مەزن ئەنجام بدرێ و هەم یارمەتی مادی و هەم پەیداکردنی دۆستی زۆر بۆ مەسەلەکەمان و هەم کاری دبلوماسی و ئیعلامی و هەم فشارهێنان بۆ سەر کاربەدەستان و توانا بە دەستەکان بهێنرێ و هەل و دەرفەتەکان لەدەست نەدرێ و بۆ بەرژەوەندی و ڕزگاری و ئازادی کوردستان بتوانین بیانهێنینەوە.

بۆیە دەتوانرێ خەباتی دەرەوەش سەنگەرێکی دی بێ و گرنگیەکەی لە خەبات و تێکوشانی ناوەوەی وڵات کەمتر نەبێ. ئاوات دەخوازین فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانیەکان باشتر بتوانێ ڕۆڵەکانی گەلەکەمان لە دەوری خۆی کۆبکاتەوە و هوشیارانە دەوری گەورەی خۆی ببینێ و ئەرکەکانی جێبەجێ بکات.

دواجار سڵاومان دووبارە دەکەینەوە و سەرکەوتن بۆ کۆنگرەکەتان دەخوازین.

www.arsivakurd.org

ناتوانین له بەرامبەر ئەو روداو و گۆڕانکارییانەی کە لەم ولأتەدا روودەدات، خۆمان کەڕ و کوێر بکەین، هەروەهایش له بەرامبەر هەڵوێستەکانی ئەم ولأتەیش سەبارەت بە مافی پەنابەری، ناتوانین سست بین.ئەم مەسەلانەیش بۆ ئێمەی کورد لە هەموو خەڵکێکی تر گرنگ ترە. داهاتوی منداڵ و لاوانمان و پاراستن و بەهێز کردنی کەسایەتی نەتەوەییمان و ئیمکانی ژیانێکی باشتر و پێشکەوتوو، بە مافی پەنابەری و بیانی و هەروەها بە

بارو دۆخی سیاسی و ئابوری و کۆمەلأیەتی سوێدەوە گرێدراوە. لەبۆ ئەم مەسەلانەیش هوشیاری خەباتێکی زیاتر، پێویستە. گێژاوی ئابوری، بێکاری، کەمکردنەوەی ئیمکای هاوسانی لەبواری پەروەردەکردن، کەمکردنەوەی مافی؟؟؟؟؟ هتد.. کاریگەرێکی نێگەتیڤمان لەسەر دەکات.

بەشدارانی بەرێز لە کۆنگرەی ١٣ هەمینی (ف.ک.ک.س) دا...

لە کۆنگرەی ١٢ هەمینەوە تاکو ئەمرۆ، گەلێک روداوی گرنگ لە ولأتەکەمان دا رویان داوە. خونچە گوڵی هیوا زیاتر بوون.گەلەکەمان لە سەر ٢/٣ ی خاکی باشوری ولأتەکەمان، دەسەلأتی سیاسی خۆی بەهێزتر کردووە.

بەو بڕیارەی بەرەی کوردستانی، کوردستانی عێراق، کە ئێمە لە کۆنگرەی ١٢ هەم دا پیرۆزباییمان لێکرد، گەلەکەمان لە مێژوی هاوچەرخی خۆی دا یەکەمین هەڵبژاردنی ئازادی پێک هێنا، یەکەمین پەرلەمانی هەڵبژێردراوی ساز کرد. حکومەتی خۆی دەسنیشان کرد و بە بڕیاری (فیدراڵی)، چۆنیەتی ئەو هەبونەی خۆی راگەیاند. ئەوەتا ئەمرۆ گەلەکەمان لەو بەشەی ولأتەکەمان، بە نوێکردنەوە و ئاوەدانکردنەوەی ولأت و کۆمەڵگەی کوردەوارییمانەوە، سەرقاڵە. ئەم دەسکەوتەی کە من لێرەدا باسم کرد بە بێگومان دڵی هەموومانی گەش کردۆتەوە و من زۆر بە دڵنیاییەوە دەتوانم رایبگەیێنم کە، (ف.ک.ک.س.)، بە هەموو ئۆرگانە هەڵبژاردراوەکانییەوە، هەرگیز خۆ لە هیچ جۆرە بەرپرسیارییێک بەرامبەر بەم دەسکەوتە و پراستنی و پێشخستنی، نەدزیوەتەوە، ئەم کارەیش بۆ هەموومان جێگەی سەر بڵندییە.

بەلأم، هاوڕێیانی بەڕێز، لەگەڵ هەبوونی ئەم خونچە گولأنەی هیوادا، لە باکور و رۆژهەلأت و باشوری رۆژئاوا دا، چەوساندنەوە و زۆرداری بەربەری، دەوڵەتە داگیرکەرەکان هەر بەردەوامە. گەلەکەمان لەو بەشانەی ولأتەکەمان دا لە بەرامبەر هەبوون نەبوون دایە. بۆ نموونە ساڵی پار لە باکوری نیشتیمانەکەمان، رۆژێک بەبێ کوشتنی هاوولأتییانمان و وێرانکردنی گوند و شارانمان، تێنەپەڕیوە. پۆلیس و هێزی تایبەتی و هێزی پاراستن، لە خواردنەوەی خوێنی گەلی کوردمان تێرناخۆن، ئەوەبوو نەورۆزی ٩٢ یان، لە خوێن دا گەوزاند، بە سەدان گوندیان راگواستەوە و وێران کرد، وەک: شرناخ، ئولودەرە، پاسور و هتد..ئەو تێرۆرەی کە لە باکوری نیشمانەکەمان دا بەرامبەر گەلی ئێمە ئەنجام دەدرێت، بە کوشتنی (مام موسا)، موسا عەنتەر و بەسەدان رۆشنبیر و نیشتمان پەروەری ترەوە، بە هێرش کردنە سەر کوردستانی باشور، بە زۆرداری بەرامبەر چاپەمەنی و بزوتنەوەی جەماوەری، بەرفراوانی دڕندایەتی ئەو رژێمە خوێنمژە پیشان دەدات. دەوڵەتی تورکیا، بە ناوی (حیزبوڵلا)وە، رێکخراوێکی تێرۆری دروست کردووە. جا ئەم تێرۆر و دڕندایەتییە بێ سنورە، بەرپرسیارییەتی ئێمەیش دیار دەکات. بەرنگاری و دەرکاندنی ئەم دڕندایەتییانەی دەوڵەتی تورکیا، پەیداکردنی پشتگیرییێکی بەهێز تر لەبۆ تێکۆشینی نەتەوەیی و دیموکراتیکی گەلەکەمان، ناوەرۆکی ئەم بەرپرسیارییانەیە. لەم بارەیەوە (ف.ک.ک.س)، هەوڵێکی زۆر و کاریگەری داوە، هەروەک: گفتوگۆ کردنی بارو دۆخی باکوری کوردستان لە پەرلەمانی سوێد، پەیوەندی لەگەڵ وەزارەتەکان و هێزەسیاسی و کۆمەلأیەتییەکانی سوێد، ئامادەکردنی کۆبوونەوەی ئاگاداری و ناڕەزایی دەربڕین، بەشداری کردن لە کۆنفرانسی ئاسایش و هاوکاری ئەوروپایی. بەلأم دەبێت ئەم جۆرە کارانە پتەوتر و بەهێز تر بکردرێن.

هاوڕێیانی بەڕێز...

دڕندایەتی ئایەتوڵلأیەکانی تاران یان پان-عەرەبییەکانی دیمەشق لە دڕندایەتی داگیرکەرەکانی ئەنقەرە کەمتر نین.

شەهید کردنی تێکۆشەری هێژای گەلی کوردمان، سکرتێری گشتی پ.د.ک/ئێران، د. سەعید شەرەفکەندی و هاوڕێیانی

لە بەرلین، نموونەیێکی ئاشکرای هەڵوێستی مەلایەکانی تارانە لە بەرامبەر گەلەکەمان. زۆرداری رژێمی بەعس لە رۆژئاوای کوردستان دا بەرامبەر نیشتمان پەروەرانمان هەر لە نکۆڵی کردن لە هەبوونمانەوە تاکو گرتن و کوشتن، هەردەم لە ئارادایە.

لەم بەشەی ولأتەکەمان دا، سیاسەتی بەعەرەبکردن بە شێوازێکی نوێوە بەرێوە دەچێت. گەلەکەمان بە رابەرەکانیەوە ئەم مەسەلەیە رەتدەکەنەوە و بەرنگاری دەکەن. زۆر کەسمان لێ گیراوە و دەبێ خەباتێکی بێوچان لە دژی ئەم رژێمانە دا بکەین.

(ف.ک.ک.س)، بە پەیکەری هەبوونی رێکخراوەیی خۆییەوە، چەپەری داگیرکەرانی شکاندووە. بەلأم پێوستە کە ئێمە

هەر بەوشێوە بەرفراوانەی خەباتمانەوە، هەڵوێست و بەشداریمان لە کاروچالاکییەکان دا، زیاتر رون و ئاشکرا بکەین، کە

بۆ ئێمە، زۆرداری لە(سنە) و (قامیشلو) و (کەرکوک) و (دەرسیم)، دا وەکو یەکن. هەروەها دەسکەوتەکانی (هەولێر)

یان (مەهاباد) یان (ئامودێ) یان (دیاربەکر)، هەر بە ئەندازەی یەکتر، جێی شانازی و سەربەرزیمانن.

هاوڕێیانی بەڕێز، میوانە خۆشەویستەکان...

کار و تێکۆشان لەبۆ ئەو مەسەلانەی کە لە سەرەوە باسم کردن، رێکخراوێکی تێروتەسەل(کامل) تری پێویستە. ئەگەر ئێمە لە هەر بوارێکدا، ئاستی رێکخراوەیی و بەکارهێنانی توانای کۆمەڵگایەکەمان، روون و ئاشکرا نەکەین، ئەوا ناتوانین رێکخراوێکی تێروتەسەل و پەتەویش دروست بکەین. دەبێت هەر یەک لە ئێمە، توانا و تاقیکراو(تەجروبە) ی خۆی لە مەیدانە جوراوجۆرەکان دا بەکاربهێنێت. من لەو بڕوایەدام کە نوێنەرە هەڵبژاردراوەکانی کۆمەڵگەکەمان لە سوێد، نوێنەرانی کونگرەی ١٣ هەمینی (ف.ک.ک.س)، بە گفتوگۆێکی دروستکار(بنیاتنەر) و بابەتییانە و هەروەها بە بۆچوون و پێشنیارەکانەوە، دەتوانین رێی بەرپێمان خۆشبکەین. من بەم هیوا و بڕوایانەی خۆمەوە، جارێکی تر سلاوی دۆستانەی خوم ئاراستەی ئێوە هەموو بەشدارانی کۆنگرەکەمان دەکەم و سوپاسی خۆم ئاراستەی میوانان دەکەم و هیوای سەرکەوتن لەبۆ کونگرەی ١٣ هەمین دەخوازم.

ئێمە پێکەوە بەهێزترین.

٢٧-٢-١٩٩٣، ستۆکهۆڵم.

www.arsivakurdi.org

گۆتاری ویلدان تانریکولو، بەرپرسیاری فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لە سوێد، بۆ کۆنگرەی ١٣ هەمینی فیدراسیۆن

میوانە بەنرخەکان...
هاوڕێیانی بەرێزی بەڕێوەبەرانی کۆنگرە...
نوێنەرە هێژاکانی کۆنگرەی ١٣ هەم...

هەموولایەکتان، بۆ کۆنگرەی ١٣ هەمینی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکانی سوێد، بەخێر بێن. بەخێر هاتنێکی گەرم بۆ نوێنەری هیوای گەلەکەمان، نوێنەری پرلەمانی نەتەوەیی باشوری

کوردستان بەریز سالار ئیسماعیل. هەروەها بۆ بەریز تاها باراوی نوێنەری بیرۆزی حکومەت و پەرلەمانی هەرێمی کوردستانی عیراق، لەسوێد دا. من بەناوی کۆمیتەی گشتی
فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لە سوید، سوپاسی خۆم بۆ هەموو میوانان و نوێنەری لایەنە سیاسییەکان لە سوێد و نوێنەرانی ڕێکخراوە بیانییەکان لە سوێد و هەورووەها نوێنەرانی ڕێکخراوە دیموکراتییەکانی کوردستان، دەرئەبڕم لە بۆ بەشداری کردنیان لەم کونگرەیەمان دا.بەسداریتان کۆنگرەکەمان بە هێزتر دەکات. پشتگیرینکی پتەوە بۆ کاروچالاکی کۆمەڵگەی کوردەواریمان لە سوێد کە لە کەسایەتی فیدراسیۆن دا خۆی دەبینێتەوە.

هاورێیانی‌خۆشەویست..

لە کۆنکرەی ١٣ هەمی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لە سوێد(ف.ک.ک.س)، زۆر مەسەلەی گرنگ هەن کە
چاوەڕوانی گفتوگۆ و چارەسەرکردنن، وەکو مەسەلەی پەیکەری فیدراسیۆن- چۆنیەتی شێوەی کاروچالاکی- ناوەڕۆک و
ڕوانگەکانی فیدراسیۆن- بارودۆخی ئابوری فیدراسیۆن. بۆ ئەم مەسەلانەش پێویستە کە کۆنگرەی ١٣ هەمینی (ف.ک.ک.س)، بە گفتوگۆ و پێشنیار و بڕیارەکانیەوە، هەوڵی هەڵهێنانی هەنگاوی نوێ بدات، لە پێناوی ئەم ڕێکخراوە نەتەوەیی و دیموکراتییەمان. جا بۆیە لەم دوو ڕۆژەی کۆنگرەمان دا هەوڵ و کۆشش و بەرپرسیارێنکی گرانمان لە بەردەم دایە. من لێرەدا نامەوێ لە سەر ئەم خاڵانە زیاتر باس بکەم. من لەو بڕوایەدام کە بە بەشداری ئێوەی بەرێزی نوێنەرانی کۆنگرەی ١٣هەمینی (ف.ک.ک.س)، دەتوانین زەمینەی کاروچالاکییەکانی داهاتومان لەبارتربکەین و دەتوانین بە تواناتر و بەهێزتربین.بیرو بۆچونی من و کۆمیتەی گشتی و چەند کەسانی تریش لەم بارەیەوە، لە پێشەکی ڕاپۆرتی کاروچالاکی (ف.ک.ک.س)، دا کە لە بەر دەستتان دایە و هەروەها لە هەردوو ژمارەی دوایینی (بەربانگ) دا پێشکەشی خوێنەران کراوە.جا بۆیە من لێرەدا ناچمە سەر ئەو باسانە، بەڵکو دەمەوێ باسی ئەو ڕوداو و بارودۆخەی کە لە کۆنگرەی ١٢ هەمەوە تاکو ئەم ڕۆژە ولاتەکەمان و لەم وڵاتەی دەربەدەریمان دا ڕوی داوە، بەکەم.

بەشدارانی‌خۆشەویستی‌کۆنگرە...

(ف.ک.ک.س)، ڕێکخراوێک نیە تەنها بۆ پشتگیری کردن لە خەبات و تێکۆشانی گەلەکەمان، بەڵکو ڕێکخراوی پەنابەرانی کوردستانە لە سوێد. لە پرۆگرامی کاروچالاکیماندا، بەلایەنی کەمەوە، مەسەلەی پەنابەریی و بیانی بوون، هەیە کە دەبێ هەر ئاوهایش بێت و ناوەڕۆکی ئەم لایەنەی کارمان دیارە کە بە وابەستەی بارو دۆخی سیاسی و ئابوری و کۆمەڵایەتی ئەم وڵاتە یە، ئێمە هەروەکو چۆن

داناوه، جا ئەگەر لە تورکیایش وەکو فینلەندا و گەلی کوردیش خاوەنی هەموو مافە نەتەوەییەکانی خۆیان ببونایا، ئەوا زمانی کوردانیشیان فێری ئێمە دەکرد، کە زمانی زیاتر لە (١٠) ملیۆن مرۆڤ لە تورکیا و ئەوسا منیش ئەمڕۆ لەم کۆنگرەیەتان دا زۆر بە بەختەوەرییەوە بە زمانی کوردی گوتارەکەی خۆمم بۆتان دەخوێندەوە.
لەگەڵ ئەو برایەتییەماندا کە بە سەدان ساڵ لە ئەنجامی پێکەوەژیانماندا دروست بووە و لە سەر خاکێک دا پێکهاتووە، یەکێتی ئاین و یەکێتی و یەکسانی زمانەکانیشمانی لێ زیاد بکرابا، ئایا خراپ دەبوو؟
بەو هیوایەی کە ئەو باروودۆخەی هەموومان خەمی لێ دەخۆین، بەزووترین کات چارەسەربکرێ. جارێکی تریش هیوای سەرکەوتن بۆ کۆنگرەکەتان دەخوازم.

پاشان دیوان بەردەوام بوو لە بەڕێوەبردنی کۆنگرە کە بە پێی خاڵەکانی رۆژۆڤی کۆنگرە.
کۆنگرەی ١٣ هەمینی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لە سوێد، سەرجەم دوو رۆژی خایاند کە لە شەوی نێوان ئەو دوو رۆژە، کۆمەڵەی سپۆنگا شەوێکی شادی بۆ نوێنەران و میوانانی کۆنگرە لە چێشتخانەیەک پێکهێنا.
لە کۆنگرەکەدا، گفتوگۆ لەسەر هەموو کاروبارەکانی ساڵی رابردووی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لە سوێد کرا. هەندێک کۆمەڵە داوای مافی ئەندامێتییان وەرگرت و بوون بە ئەندامی فیدراسیۆن.
بێجگە لە وانەش چەند خاڵێک لە ئەنجامی چەند پێشنیارێک لە دەستووردا هاتە گۆڕان کە یەکێک لەوانە ئەوە بوو کە کۆنگرەی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لە سوێد لە ساڵی جارێک دەبێت بە دوو ساڵ جارێک و هەروەها گەلێک پێشنیاری تریش قەبوول کرا.
کۆنگرە بەسەرکەوتووانە کارەکانی خۆی بەردەوام کرد تاکو لە دوا خاڵی رۆژۆڤی کۆنگرەکەدا هاتە سەر هەڵبژاردنی ئۆرگانەکان.
لە دواییدا کۆنگرەکە بە سروودی ئەی رەقیب کۆتایی پێهات.
ئەوەی شایانی باسە کە کاک (تەیب باراوی و سەعید زەنگەنە) فیلمی ڤیدیۆی کۆنگرەکەیان کێشا لە ماوەی هەردوو رۆژی کۆنگرەکە.

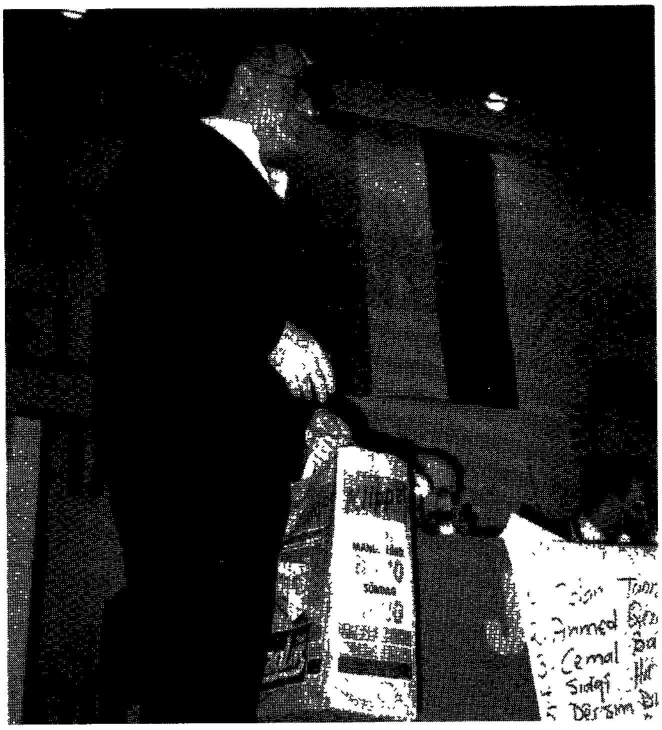

میوانەبەشداربووەکانی کۆنگرەی ١٣ هەمینی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لەسوێد

- بێرت کارلبۆری...... ABF هەرێمی ستۆکهۆڵم.
- ئێڤا زیلەن... کۆمیتەی ئاشتی سوێدی.
- بیۆرن ئەندەرسۆن... پارتی سۆسیال دیموکراتی سوێدی.
- یوسف کۆپەلی... کۆمیتەی ئاشتی سوێدی.
- پێدرۆ لۆسادا... SIOS فیدراسیۆنی کۆمەڵە بیانییەکانی سوێد.
- گوستاف ڤۆن ئەسەن... پارتی مۆدێرات.

ڕێکخراوەکان:

- سالار ئیسماعیل... ئەندامی پەرلەمانی کوردستانی عێراق.
- تەها بەرواری و ئاری... بیرۆی حکومەت و پەرلەمانی کوردستانی عێراق.
- م. سەدیق ئیمام... پارتی دیموکراتی کوردستانی عێراق.
- تەحسین عەبدوڵلا... یەکێتیی نیشتمانیی کوردستان.
- مەجید جەعفەر... بەرەی کوردستانی عێراق.
- حەیدەر دلۆین... یەکبوون.
- سوبحی مستەفا... پارتی چەپی کورد لە سوریا.
- لەزگین... پارتی رزگاریخوازی نەتەوەی کوردستانی.
- فارس... رۆژنامەی ئارمانج.
- م. ئەمین رەشید... پارتی دیموکراتی کوردستانی ئێران- رێبەرایەتی شۆڕشگەری.
- حسام الدین ئەسلان و نائیلە ئاراس... هەڤگرتن (پ.د.ک)
- ئەحمەد کاکە مەمی... حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران- سوێد.
- ئەحمەد تەوفیق... پارتی دیموکراتی پێشرەوی کورد لە سوریا.
- پارتی سەربەخۆی کوردستان.
- کازم بوداک... پارتی سۆسیالیستی کوردستان.
- حەنەفی چەلەبی و شیار ئەلیاچک و سالح ئینجە و کەیا ئیزۆل (سەرۆکی پێشووی فیدراسیۆن).
- یەکێتیی لاوانی کورد لە سوێد.
- یەکێتی ژنانی کوردستان.

www.arsivakurdi.org

گوتاری نوێنەری پارتی چەپەکان بیریت ئێرکسۆن

(سلاو لە هەموو لایەک. من دەمەوێ رایبگەیەنم کە ئەمرۆ لەسەر ناوی پارتی چەپ و کۆمیتەی سوێدییەکان بۆ مافە مرۆڤایەتییەکانی کورد بەشداری کۆنگرەکەتان دەکەم. سلاوی سەرۆکی نوێی پارتێمان (شویان) و هەروەها لە کۆمیتەکەمانەوە، کۆمیتەی مافی مرۆڤایەتی کورد و سەرۆکەکەی (هارمانسۆن) ئاراستەی ئێوە و کۆنگرەکەتان دەکەم.

نەتەوەیەکگرتووەکان، سالانی نەوەتەکانی بە دەسالی مافی مرۆڤ و سالی ١٩٩٣ی بە سالی قەلاچۆلکردن و گواستنەوە ناساند.

لە دیموکراتییەتدا لەگەل گەشەیەکی ئابووری چاکدا، کەمایەتی و زۆرایەتی دەکرێ ژیانێکی شارستانی هاوبەش لەناو چوارچێوەی سنورێکدا بەسەربەرن و بژین، بەلام هیچ یەکێک لەو ولاتانە دیموکراتی نین کە کوردی تێدایە.

لە ولاتانی کۆمۆنیست و کاپیتالیستەکانیشدا، هەولی درووستکردنی کۆمەلگایەکی ئاسوودە بۆ هەمووان و هەر ولاتێکیش بە شێوەیەک دراوە.

ولاتە کۆمۆنیستەکان سەرنەکەوتن و روخان. قەوارەی سیاسیش پەنجە بۆ بەردەوامی ژیانی کاپیتالیزم رادەکێشێ، بەلام ئەم قەوارەیە لەگەل واقعی کۆمەلایەتی مرۆڤدا ناگونجێ و لە درزەکانی نێوان قەوارەی سیاسی و ژیانی واقعیدا، هەستی دوودلی و نائارامی پەیدا دەبێت. بێگانەکان و پەنابەرانیش بوون بە هێمای کۆنکرێتی ئەم هەرەشە زیندووەیە. دەولەت و حکومەت و دەزگاکانی راگەیاندنیش دیسانەوە بەشداری لەو رێبازەدا دەکەن کە بێگانەکان بە هەرەشەیەک دەبینن......)

نوێنەری یەکێتی کرێکارانی سوێد LO

(سلاوێکی گەرمی خۆم و رێکخراوە کرێکارییەکەم ئاراستەی ئامادەبووانی کۆنگرەکەتان دەکەم.

LO رێکخراوێکی شۆرشگێرانەی کرێکارانە لە سوێد و لە هەمان کاتدا یارمەتیدەری هەموو شۆرشی کرێکارانی جیهانە...)

گوتاری ABF

(سلاوی گەرمی ABF تان پێ رادەگەیەنم. دلشادی خۆم دەردەبرم بە گەشەکردن و پێشکەوتنی رێکخراوەکەتان کە سەرتاپای سوێدی گرتۆتەوە... دەمەوێ دووپاتی بکەمەوە کە ئاسانکردنەوە و یارمەتیدانی

مسەلەکەتان، ئەرکێکە لە ئەرکەکانی ئێمە...)

پاشان (پانیلا کارلسۆن) لە رێکخراوی ئاشتی سوێدییەوە، گوتی:
(سوپاسی بانگهێشتنەکەتان دەکەم و دەمەوێ رایبگەیەنم کە ئێمە لە رێکخراوەکەماندا گروپێکمان پێکهێناوە بە ناوی گروپی کۆنترۆل کە پەیوەندی بە کۆمەلەکانمانەوە دەکات سەبارەت بەو پرۆژە ئاوەدانیانەی کە پێکمان هێناون لە کوردستانی عێراق......).

نوێنەری رێکخراوی SIOS: فیدراسیۆنی کۆمەلە بیانییەکانی سوێد (پێدرۆ لۆسادا) گوتی: زۆر سوپاستان دەکەم کە ئێمە بۆمان هەبوو بێین بۆ ئێرە. یەکبوون، هێز دەبەخشێت. بۆ ئەوەی بتوانین داخوازییەکانمان لەم ولاتە داوا بکەین، پێویستە یەکبگرین...)

وتاری فیدراسیۆنی کۆمەلە کرێکارییەکانی تورک (ئەرۆل ئایدن)

نوێنەر و مێوانانی بەرێزی کۆنگرە..
پێش هەموو شتێک، لە لایەن فیدراسیۆنی کۆمەلە کرێکارییەکانی تورکەوە، هیوای سەرکەوتن بۆ کۆنگرەکەتان داواکارم.
هیوادارم کۆنگرەی ١٣ هەمینی فیدراسیۆنی کورد، ئەنجامی سەرکەوتووانەی هەبێت.
لە کۆنگرەی فیدراسیۆنی کۆمەلە کرێکارییەکانی تورک، لە مانگی پێنج دا، بەرپرسیارەکەتان (ڤیلدان تانریکولو)، گۆتارێکی دوور و درێژی خوێندەوە و تێدا ئاماژەی بۆ برایەتی کورد و تورک کردبوو وهەروەها ئەو پێویستییانەی دەستنیشان کرد سەبارەت بە هاوکاری و پشتگیری کردنی یەکترمان. جا من لێرەدا، لە ئامادەبوونی ئێوەدا دەمەوێ ئەو گۆتارە بەنرخ و بە پێزەی (ڤیلدان تانریکولو)،سوپاس بکەم.
کاتێک کە بەرپرسیاری فیدراسیۆنی کورد لە کۆنگرەی فیدراسیۆنی تورک دا، بەو رەوانییە گۆتاری خۆی بە زمانی تورکی خوێندەوە، پرسیارێکی لە مێشکی من دا دروست کرد. من دەزانم فێربوونی زمانی تورکی، عەرەبی، فارسی،لەو ولاتانەدا چەندی تێدەچێ و چۆنە، بەلام ئەوەی کە من لێرەدا دەمەوێ باسی لێوە بکەم شتێکی ترە. هەروەکو ئێوەیش دەزانن کە لە ولاتی فینلاندا کەمایەتییەکی سویدی هەیە و هەموو مافێکی کەمە نەتەوەییان هەیە، تەنانەت دەولەتی فینلاندا خوێندنی زمانی سوێدیشی لە خوێندنگایەکانی خۆیاندا

www.arsivakurdi.org

راپۆرتێک دەربارەی کۆنگرەی ١٣ مینی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لە سوێد

لە رۆژانی ٢٧-١٩٩٣/٢/٢٨دا لە هۆڵی Medborgarhuset لە شاری ستۆکهۆڵم، کۆنگرەی ١٣ هەمینی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لە سوێد بەسترا.
پاش ئەوەی ناوی نوێنەران لەلایەن (ئەحمەد قەرەمووس) ئەندامی کۆمیتەی کارگێری پێشوو خوێندرایەوە بۆ کۆنترۆلکردنیان، دەرکەوت لە ١٧٥ نوێنەر ١.٧ نوێنەر ئامادەی کۆنگرە بوون و کۆنگرە دەستی بە کاری خۆی کرد.
(ڤیلدان تانریکولو) ناوی میوانە بەشدارەکانی کۆنگرەی خوێندەوە. پاشان بە سروودی ئەی رەقیب کۆنگرەکە دەستی بە کاروبارەکانی خۆی کرد و دیوان هەڵبژاردران کە بریتی بوون لە: ١- حسەن مزگین ٢- رەمزی سوێنەمز ٣- سەلیم بابان ٤- بۆنیە حسەن. پاشان دەستکرا بە خوێندنەوەی گوتاری میوانان...

وتاری نوێنەری سۆسیال دیموکرات بیۆرن ئەندەرشۆن

(لە سەرەتادا سوپاسی بانگێشتنەکەتان دەکەم بۆ ئەم کۆنگرەیە. ئێمە بە گرنگی دەزانین کە بێین بۆ ئێرە و بەشداری بکەین و ئەو مەسەلانەش بخەینە ڕوو کە ئێمە لە لای خۆمانەوە یەکلامان کردۆتەوە.
بزووتنەوەی کرێکاری بە تایبەت لەو سەردەمەدا پێویستی بە پێداچوونەوەی سیاسەتی بیانیان و مافی پەنابەری هەیە. ئێمە لە مانگی چواردا پێشنیارێک لەم بارەیەوە دەخەینەڕوو.
دەمەوێ بڵێم بزووتنەوەی کرێکاری، لە داهاتوودا ڕێبازێک ڕەچاو دەکات کە هەموو ئەو کەسانەی کە پێویستییان بە پاراستن هەیە، لە سوێددا وڵاتێکی ئازادیان هەبێت. هەروەها ئەوانەی کە ئێستا لێرەدا دەژین دیسانەوە وەکو سوێدییەک چاوی لێدەکرێ و هەرلەم بارەیەوە پەیوەندیمان کردووە بە فیدراسیۆنی بێگانەکانەوە کە ئەم کارە بەرێوە بەرین......)

گوتاری نوێنەری پارتی مۆدێراتەکان (گۆستاف ڤۆن ئاسەن)

(ئێمە وەکو پارتی مۆدێرات، چەندین ساڵە خەباتمان بۆ یەکسانی و مافی مرۆڤ کردووە، کە مرۆڤ مافی ژیان، تایبەتمەندی، قسەکردن، نووسین، بەرێوەبردنی ژیانی خۆی بە شێوەی هەڵبژاردنی گشتی، هەبێت، بەڵام دیارە ئەم مەسەلەیە هێشتا یەکلا نەبۆتەوە نەک تەنها لە سوێد بەڵکو لە هەموو جیهان. ئەوەتا هەموو دەزانین کە لە ئەوروپادا، چەندین وڵات کەوتبوونەتە ژێر هێزی دەسەڵاتی کۆمۆنیستی. ئازادی و دیموکراتی دەبێت زۆر سەقامگیرانە بهێندرێتە ئاراوە و هەردەم لەبەر چاودابێت. نەتەوەیەکگرتووەکان و ئۆرگانە نێونەتەوەییەکانی تریش رۆڵێکی گەورەیان لە هێنانەدی ئەم ئامانجەدا هەیە. مەبەستمان ئەوەیە خەڵک ئەگەرچی کەمایەتیش بن دەبێت ئەو مافە دیموکراتییانەیان هەبێت و رێزیان لێ بگیرێت لە خۆی بەرێوەبردندا، هەرچەندە لە داهاتوویەکی نزیکدا ئیمکانێکی ئەوها بۆ دروستبوونی دەوڵەت بۆیان کەمتر لەبەر چاو بێت، کوردستانی عێراق هیوا و نیشانەیەکی ئەم پەرەسەندنەیە مۆدێراتەکان، بە ئەرکی سەرشانی خۆیان دەزانن کە یارمەتیدەری هەموو بزووتنەوەیەکی دیموکراتی بن لە جیهاندا......)

www.arsivakurdi.org

حکومەتی بەعسی عیراق و بە چەکی کیمیایی بۆمباران کرا و خەلکی شار قڕ کرا.

١٧ی ئادار کە هیرۆشیمای کوردستانی خستە سەر لاپەرەی مێژو و نێو ئەدەبیات و فولکلۆری کوردی، کە مەنگی گۆمی بێ ویژدانی جیهانی شڵەقاند و لغاوی بێدەنگی و کڕوماتی لە لغاوەی دەوڵەتگەلی داواکاری مافی مرۆ داماڵی، کارەساتێکی خوڵقاند کە هەتا هەتایە لە بیر نەچێتەوە. بەلاّم بەداخەوە !!

ساڵوەرگەڕی هیرۆشیما هەموو ساڵێ کومیتەو کومیسیونی جیهانی بۆ ساز دەکرێن و لە سەرانسەری جیهان دەستەی نوێنەرایەتی کۆر و کۆمەلاّنی سیاسی و کولتوری و کۆمەلاّیەتی بۆ مەحکوم کردنی جنایەتی ئەمریکا لە هیرۆشیما و نیشاندانی هاو دەردی لە گەڵ پاشماوەکانی شوێنەواری چەکی ئاتۆمی روو دەکەنە ئەم ولاّتە.

بەلاّم لە نێو کورد ! ئاگام لە شوێنی تر نیە . لە سوید کە نیزیکەی ١٢ هەزار کورد دەژین و لە شاری ستوکهولم کە رەنگە کورد خۆی لە ٥٠٠٠ کەس بدات، لە رۆژی یادی هەڵەبجەی هیرۆشیمای کوردستاندا، نیزیکەی ٢٠٠ کەسێک ئەویش بە دەست پێشخەری کومیتەی سویدی، بێ بەرنامە و بلاّوک کۆ دەبنەوەو بە گۆرانیەکی هونەرمەندی کورد ناسری رەزازی، ئەویش بێ میکروفون و بە دلسۆزی خۆی، بلاّوەی دەکەن. داخوا خەڵک هەقیان نیە بپرسن ئەدی فیدراسیۆن و ١٥ حیزبی هاوکار کە خۆیان بە نوێنەری کورد دادەنێن لە کوێن؟ لە کوێن ئەو ١٥ حیزب و فیدراسیۆنە کە لە رۆژی هەڵەبجەدا خەڵک کۆ بکەنەوەو هەستی نەفرەت و بێزاری خەڵک لە جنایەتی سەدام گەرم رابگرن و بە دنیای نیشان بدەن کە هەڵەبجە لە بیر ناچێتەوە.

لە ٣١ ئاداری ١٩٤٧ پێشەوا قازی محەمەد، هەوەڵێن سەر کۆماری کوردستان، سەدری قازی نوێنەری مەهاباد لە پارلمانی ئێران، حەمە حوسێنخانی سەیفی قازی وەزیری بەرگری کۆماری کوردستان، لە چوار چرای مەهاباد لەو شوێنەی کە گەلی کورد لە هەر چوار پارچەکانی کوردستان دامەزرانی کۆماری کوردستانیان لێ راگەیاند بوو لە سێدارە دران.

١٣ی ئاداری ١٩٩٣ شەش فرۆکەی کۆماری ئیسلامی ئێران بنکەی دەفتەری سیاسی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێرانیان لە کوردستانی خوارو لە مەداری ٣٦، بۆمباران کرد. چەند پێشمەرگە شەهید کران و خەڵکێکی زۆریش بریندار بوون. شایانی باسە کە مەداری ٣٦ لە کوردستانی خوارو لە ژێر چەتری هێزی هەوایی دەولەتە هاوپەیمانەکاندایە. تۆ بلێی فرۆکەوانەکانی ئینگلیز و ئەمریکایی کە پارێزگاری ئەم جەغزەیان لە ئەستۆیە، لەخەو دابووبن !!؟

دیارە مانگی ئادار تەنیا رۆژی شوم وتاڵ و دژواری بۆ کورد نەبوە. لە ئاداردا گەلی کورد وەنەبێ هەر نەورۆزی کردبێ و هەڵپەڕیبێ، بەڵکوو لە مەیدانی خەبات و تێکۆشانیشدا سەوکەوتنی وەدەست هێناوە.

١١ی ئاداری ١٩٧٠ رۆژێکی پیرۆزی مێژووییە. گەلی کورد لەم بەشەی نیشتماندا چۆکی بە دوژمنێکی درندە و شۆڤێنی داداو خودموختاری بەسەردا سەپاند و مەسەلەی کورد کەوتە نێو فایلە رەسمیەکانی دەوڵەت و کۆر وکۆمەڵە جیهانیەکانەوە.

سەرەتاکانی مانگی ئاداری ١٩٩١ راپەرینی جەماوەری کوردستانی خوارو و لە مێژووی کۆن و نوێی میللەتی کوردا بێ وێنەیە. لە ماوەی چەند رۆژدا ئاگری بێزاری و قینی پیرۆزی خەلکی قەلاّچۆ کراو وولاّت کاولکراو، گڕی گرت و دامو دەزگای بەعسی لە کوردستان کردە مشکی و خۆڵە مێش. لافاوی تۆڵە نیشتمانی لە پوش و پەلاّشی پیسی ڕژێمی فاشیستیو لە قەل و داڵی لاشەخۆر پاک کردەوە. تەنیا لە چەند رۆژدا شارە کانی کەرکوک و سولەیمانی و هەولێرو دهۆک و زاخۆ، رانیەو کۆ و چەمچەماڵو کەلار ئازاد کران و خەڵک دەسەلاّتی ولاّتی خۆی گرتە دەست .

هەر لە ئاداریش دا، دوای ڕاپەرینە مێژووینەکەی شارەکانی کوردستان،دوژمنی غەدارو فاشیست چونکە سەری پان نەکرا بۆوە و راپەرینەکە تەنگەبەر کراو درێژەی پێ نەدرابوو، وەک ورچی بریندار شالاّوی هێناو جارێکی تر شارەکانی کوردستان کەوتنەوە بەر پەلامار و بوو بە هۆی کارەسات و کۆڕەوی مێژوویی و ئاوارە بوونی سێ میلیون کەس کە دنیای شڵەژاندو ئیتر کۆری نەتەوە یەکگرتوەکان و دەوڵەتانی دەسەلاّتداری جیهان نەیانتوانی لە ئاست ئەم جنایەتە بێدەنگ بن و چارەنووس و ژیانی نەتەوەیەک بە قەزاو قەدەر بسپێرن.

١٥و ١٧ی ئادار کونفرانسی نێونەتەوەیی لە ستوکهولم پێتەختی سوید بەسترا و هەنگاوێکی گرنگ بوو، بۆ باس و شیکردنەوەی مەسەلەی کورد.

لە کاتی نوسینی ئەم وتارەدا هەواڵێکی دیکەی دڵشادکەری مانگی ئادار گەیشت. ئەویش دانیشتن و بلاّوکردنەوەی بە یاننامەی هاوبەشی سکرتێری گشتی پارتی کرێکارانی کوردستان و پارتیسوسیالیستی کوردستانی تورکیا بوو لە بە هەوڕا دانیشتون و لە سەر مەسەلەکانی کوردستانی تورکیا گەیشتوونە یەک. ئەمە لە کوردستانی تورکیا هەنگاوێکی مەزن و گرنگە بەرەو یەکێتی گشت هێزە سیاسیەکانی کورد لەم ولاّتەدا.

ئێمە هیوا دارین کە رۆژە خۆشەکانی مانگی ئادار بە سەر رۆژەشوم و دژوارەکانیدا بۆ گەلی کورد لە زیندەیی دابن و نەتەوەکەمان بە ئامانج و ئاواتی لە مێژینەی خۆی بگات و وەک گەلانی ئازاد و سەربەستی جیهان لە ئاسایش و هێمنیدا بژی و رێگای بوژاندنەوەو پەرە پێدانی کولتور و زمان و ئابوری و شارستانیەتی خۆی درێژە پێبدات.

www.arsivakurdi.org

نەورۆز و ئادار

نووسینی : کەریمی حسامی

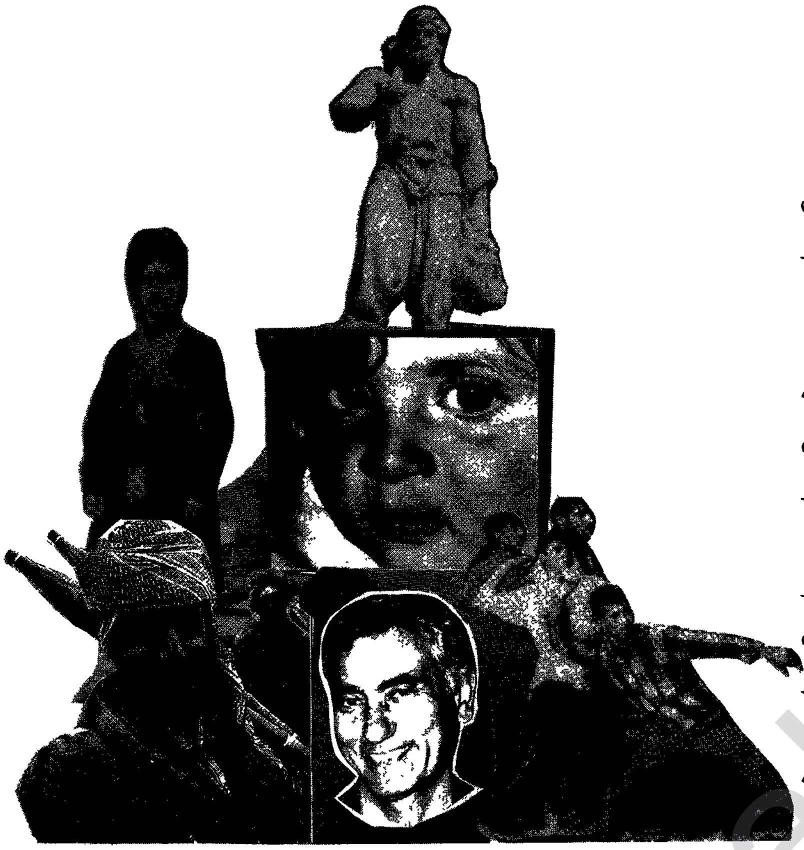

لەم جیهانەدا هێندێ مانگ و رۆژ هەن کە لە مێژووی نەتەوەکاندا بە نوختەی وەرگەران دەژمێردرێن و بۆ ئەو نەتەوەیە دەبنە رەمزو نیشانەی شادی ویا خەفەت و پەژارە. دەبنە رۆژی سەرکەوتن و یا تێشکان و نسکۆ بردن.

مانگی ئادار(مارس) بۆ ئێمەی کورد یەکێ لەو مانگانەیە کە چەند ڕوداو کارەساتی دڵتەزێن و یا رۆژی خۆشی و شادیمان وەبیر دێنێتەوە. وامان لێدەکا کە بە نوسین و کردەوەو پێداچونەوە یادیان بکەین.

رۆژەکانی مانگی ئادار لە بیر کورد ناچنەوە. هەر یەک لەو رۆژانە ، شادی بن یا خەفەت، دەوری خۆیان هەیەو بێگومان لە شوێن و جێگای خۆیاندا دەکەونە سەر لاپەرەکانی مێژوو تۆمار دەکرێن.

ئێمە لە ئاداری ئەم ساڵدا بە کورتی باسی ئەو بەسەرهاتانە دەکەین کە لە نیو سەدەی ئەم دواییەی مێژووی میللەتی کورد لەم مانگەدا روویانداوە. دوور نیە لە سەردەم و سەدەکانی رابردووی دوورتر، هەر لەم مانگەدا ، کارەسات و رۆژی مێژوویی‌دیکەش روویان دابێ.

نەورۆزا یەک لەو رۆژانەیە کە ئاواڵ دوانەی مێژووی گەلی کوردە. دەکرێ بڵێین لە وەتەی کورد هەیە بە بۆنەی دەربازبوون لە ساردو سەرمای زستان و سەر هەڵدانی بەهار و سەر وەدەرنانی نەرگس‌و گوڵە گەزیزەو ئاڵە کۆک و هاتنەوەی حاجیلە، سەرەتای وەرزی کارو کاسبی و کشت و کاڵ، ئاگری کردۆتەوەو ئەم رۆژەی کردۆتە جێژن و تا هاتوە ئەفسانەی کاوەشی بۆ داهێناوە و رەنگی سیاسیشی تێ هەڵسوە.

داگیرکەرانی کوردستان زۆر جار ویستوویانە بە بیانووی بێجێ ئەم شوێنەوارە کولتوری‌یەی کورد کوێر کەنەوە. کاتێ بە ملهوڕی و چەک بۆیان نەکراوە، پەنایان بردۆتە بەر ئایین و بە هۆی کۆڵکە مەلایان مەزەبیان بە گژ داکردوە، بە لام سەرنەکەوتوون. کورد ئەم نەریتە جوانەی خۆی پاراستوە و نەورۆزیش خۆی کردووە بە هەموو ماڵێکی کوردا و ئاگری نەورۆز بۆتە هاندەرێک بۆ ئاشتبوونەوەو یەک گرتنەوەو شایی بە کۆمەڵ لە کوردستاندا.

« ئەم رۆژی ساڵی تازەیە نەورۆزە هاتەوە» بۆتە سروودی کولتووری کوردی و لەگەڵ هاتنی نەورۆز لە هەموو ماڵێک و لە گشت ئاهەنگێکدا دەنگ دەداتەوە.

بەلام لە ئاداردا رۆژی شوم وتاڵ و دژواریش خۆیان خزاندۆتە نێو لاپەرەکانی مێژووی کورد ولەوانە نین لە بیرخەڵک بچنەوە. لە یەکی ئاداری ۱۹۷۹ دڵە گەورەکەی سەرکردەی ناوداری کورد مستەفا بارزانی دوور لە نیشتمان لە لێدان کەوت کە هەموو تەمەنی پڕ لە شانازی خۆی لە پێناو ئازادی و سەربەستی گەل و نیشتماندا تەرخان کرد بوو.

لە شەشی ئاداری ۱۹۷۵ پەیمانی شومی ئەلجەزایر لە نێوان شای ئێران و سەدامی دیکتاتوری عیراق دا بەسترا. ئاکامی ئەم پەیمانە نا مقدسە، هەرەسهێنانی شۆرشی چاردە ساڵەی گەلی کورد و بە فیرۆچوونی خوێنی هەزاران رۆڵەی فیداکارو زەحمەتکێشی کوردستان بوو. ئاسۆری ئەو برینە لە جەستەی کوردستاندا ئەوەندە قوڵ و بە تەشەنا بوو کە دوای ۱۳ ساڵ لە هەڵەبجە سەری هەڵدایەوەو ئەمجارە قەلاچۆ کردنی گەلی کوردی بە دواوە بوو.

۱٦ و ۱۷ ی ئاداری ۱۹۸۸هەڵەبجەی شارەزور، شارە جوانەکەی گۆران و ئەحمەد موختار کەوتە بەر پەلاماری هێزی هەوایی

www.arsivakurdi.org

ناوەڕۆک

باس و لێکۆلینەوە

نەوروز و ئادار .... کەریمی حسامی
راپۆرتێک دەربارەی کۆنگرەی ١٣مینی فیدراسیۆن.............. بەربانگ
گوتاری فیلدان تانریکولو، بەرپرسیاری فیدراسیۆن ....
گوتاری کاک سالار، ئەندامی پەرلەمانی کوردستان ....
کورتەی گوتاری تەها بەرواری، نوێنەری بیرۆی حکومەتی کوردستانی عێراق لە سوێد ....
هەڵبژاردن یان دابەشکردنی کورسییەکان .... شەماڵ
گفتوگۆیەک لەگەڵ: زناری خەمۆ ....

ئەدەب و هونەر

ستاتوی ئەمرۆی ژنی کورد .... موحسین ئەحمەد عومەر
دادگا- کورتە سیناریۆیکی بێدەنگ .... دانا رئوف
تۆ لە خەمی پیرۆزمای ...... شیعر.......... حەمە زەکی کەریم- ماکۆس

چاوپێکەوتن و........

چاوپێکەوتنێک لەگەڵ «تەیفور» دەرهێنەری فیلمی گەلە گورک........
پەیانگای هونەری سلێمانی ....
سمینارێک لەسەر هەڵەبجە و یادکردنەوەی ....
لە یادی سەرۆکی بارزانی نەمر ....
ئاهەنگی نەوروز لە ستۆکهۆلم ....

وێنەکانی کۆنگرەی ١٣مینی فیدراسیۆن: شۆرش زیرەک
تابلۆی بەرگ: ئاکۆ غەریب

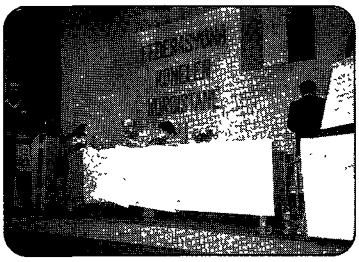

کۆنگرەی ١٣ مینی فیدراسیۆن
لاپەرە: 55

پەیانگای هونەری سلێمانی
لاپەرە: 36

بــەربـانـگ

ئۆرگانی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکانە لە سوێد
بەرپرسیار: ویلدان تانریکولو
دەستەی نووسەران
بەرۆژ ئاکرەیی، دیلان دەرسیم،
جەمال باتون، مستەفا ئایدۆوان،
بویێ ئەسەر، حەمیدکلچاسلان، محەمەد هەمبێلۆ

پیتداچن و تەکنیکاران
دیلان دەرسیم، بویێ ئەسەر، جەمال باتون
ئابوونەی ساڵانە: ٢٠٠ کرۆنی سوێدییە
بۆ دەزگاکان ٣٠٠ کرۆنی سوێدییە

دەستەی نووسەران لە نووسین و وتارەکانی فیدراسیۆن و لەو نووسینانەی بە واژۆی خاوەنەکانیان بڵاودەکرێنەوە، بەرپرسیار نییە.

ناونیشان:
BERBANG
Box 490 90
100 28 STOCKHOLM
Tel. 08- 652 85 85
Fax. 08- 650 21 20
پۆستگیرۆ: 8-80 38 64

ژمارە ٨٨ ساڵی (١٢) ١٩٩٣

☐ فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکان لە سوێد، لە ٦-٦-١٩٨١ دامەزراوە.
☐ گۆڤاری بەربانگ ژمارەی یەکەمی لە ١٩٨٢/٧دا، بڵاوکراوەتەوە.

www.arsivakurd.org

هونەرمەند: خەلیل عەبدولقادر

بەربانگ

گۆڤاری فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردستانییەکانە لە سوید.

ژمارە٨٨ ساڵ «١٢»

Box 490 90, 100 28 Stockholm

B

SVERIGE
PORTO BETALT